

GYAKORLAT TESZI A MESTERT

A projektoktatás kézikönyve
Átdolgozott kiadás

Erasmus+

EURÓPAI UNIÓ

GYAKORLAT TESZI A MESTERT

A projektoktatás kézikönyve

Átdolgozott kiadás

IMPRESSZUM

Szerzők: Palencsárné Kasza Marianna, Rozmán Éva, Dr. Szabó Csilla Marianna

Szerkesztő: Dr. Szabó Csilla Marianna

Olvasószerkesztő: Korim Brigitta

Kiadványszerkesztő: Baukó Bernadett

Kiadja: Tempus Közalapítvány, 2024

A kiadásért felel: Bodrogi Richárd főigazgató

Nyomdai kivitelezés: Rastera Group Marketing és Szolgáltató Kft.

Fotók: Adobe Stock

Kiadványunk megjelenését a Kulturális és Innovációs Minisztérium és az Európai Bizottság támogatta. A kiadványban megjelentek nem szükségszerűen tükrözik a Kulturális és Innovációs Minisztérium és az Európai Bizottság álláspontját.

ISBN 978-615-6615-05-3

Tempus Közalapítvány

1077 Budapest, Kéthly Anna tér 1.

Postacím: 1438 Budapest 70, Pf. 508.

Infóvonal: (06 1) 237 1320

E-mail: info@tpf.hu

Internet: www.tka.hu

TARTALOM

Bevezetés

7

1. Jogszabályi háttér

8

1.1 Jogszabályi háttér: 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról, 14. § (6)

9

1.2 Projektfeladat a szakmai vizsga során

10

2. A projektoktatás elméleti háttere

12

2.1 A projekt jellemző sajátosságai

13

2.2 A pedagógiai projekt fő szakaszai

15

2.2.1 Inkubációs szakasz

16

2.2.2 A projekt indítása

17

2.2.2.1 A projekt definiálása

17

2.2.2.2 A projekt megtervezése a KKK-k összefüggésében

18

2.2.3 A projekt végrehajtása

22

2.2.4 A projekt lezárása

24

3. Értékelés az oktatásban

26

3.1 Mérés és értékelés

27

3.1.1 Az értékelés típusai

27

3.1.2 Viszonyítási pontok az értékelés során

28

3.1.3 Az értékelés jószágmutatói

29

3.1.4 Az értékelés folyamata és szempontjai

30

3.2 A projektek értékelése

31

3.2.1 Kik értékelnek?

32

3.2.2 Az értékelés általános szempontjai

34

3.2.3 Az értékelés módszerei

36

3.2.4 Értékelés hatása a tanulókra

37

3.3 Értékelés digitális módszerekkel

38

3.3.1 Digitális eszközök bevonása az oktatásba

38

3.3.2 Digitális eszközök a mérés-értékelés területén

39

3.3.3 Digitális mérés-értékelés előnyei

40

3.3.4 Három alkalmazás részletes bemutatása

41

3.3.4.1 A tesztek elkészítéséhez jól használható Quizizz alkalmazás bemutatása

41

3.3.4.2 A portfóliók kezeléséhez jól használható Padlet alkalmazás bemutatása	44
3.3.4.3 A szabadulósobák készítéséhez és a gamifikációs feladatok összeállításához jól használható Genially bemutatása	47
4. Digitális projektervezés	50
4.1 Trello: a projektmenedzsment eszköze	51
4.1.1 Trello felépítése és használata	52
4.1.2 A Trello használhatósága	55
4.2 A DreamShaper: a projektoktatást támogató online platform	56
4.2.1 A platform és az alkalmazott módszertan bemutatása	56
4.2.2 Magyar és nemzetközi termékportfólió	57
4.2.3 A DreamShaper relevanciája Magyarországon	58
4.2.4 A DreamShaper hozzáadott értéke a projektek megvalósítása során	58
5. Jógyakorlatok bemutatása	60
5.1 A mintaprojektek rövid bemutatása	62
5.1.1 Oktatási projektek a szakképzésben a munkaerőpiaci igényekhez igazodva – avagy a projektalapú tanulási módszerek alkalmazása a közgazdasági oktatásban	62
5.1.2 Business for All – Erasmus+ KA229 pályázattípus projektje	62
5.1.3 Képekben az utazási élmény: Szakmai együttműködés a külföldi beutaztató turizmusban Erasmus+ mobilitáson (Projekt a 11 és 13. évfolyamos turisztikai technikus és a 11. évfolyamos informatikai képzésben a 2022-1-HU01-KA121-VET-000061000 számú támogatás keretében)	64
6.1.4 Terülj-terülj asztalkám!” – a tanulók motiválását segítő élménypedagógiai projekt	64
6.1.5 Tartsunk lépést a mozgóképi tananyagfejlesztésben is! (E4FMA – e-learning for Film Making Artistically)	65
6.1.6 Erasmus+ VET a Szegedi SZC Kőrösy József Közgazdasági Technikumban	66
Szakirodalmi gyűjtemény	68
Mellékletek	70
1. sz. Melléklet	
2. sz. Melléklet	
3. sz. Melléklet	
4. sz. Melléklet	
5. sz. Melléklet	
6. sz. Melléklet	

BEVEZETÉS

A 21. századi tanulót, a mai Z és Alpha generációt egy év alatt annyi információ éri el, mint a nagyszüleit egész életükben. A hagyományos óraszervezés keretein belül már nem lehet megfelelően megtanítani, hogyan fogadják be, értsék meg, kategorizálják, prioritizálják és hasznosítsák a hatalmas mennyiségben és rendkívüli gyorsasággal érkező új ismereteket. Az oktatás, képzés különböző területein dolgozó szakemberek hosszú ideje jelzik a megújulás szükségességét, hogy a fiatalokat elérjük, fel tudjuk kelteni a figyelmüket, motiválni és hatékonyan tanítani tudjuk őket. Ha tanárként vagy oktatóként feltesszük magunknak a kérdést, hogy mi az átfogó célunk a tantárgyunk tanításával, akkor csak kisebb százalékban kezdjük el felsorolni a megtanítandó témaköröket. Ehelyett a tanulók személyiségének és képességeinek formálását emeljük ki, valamint azt, hogy az adott tantárgy tanulása során szerzett ismeretek hogyan építhető be a mindennapok gyakorlatába, hogyan válik tanítványunk – ezen tudás és képességek által – a munkaerőpiacon versenyképes és a társadalom hasznos tagjává.

Figyelemmel követve a szakképzés területén bekövetkező változásokat, a szakképesítések kimeneti követelményeiben, valamint a megújult érettségi követelményekben fontos szerepet kap a projekt szemlélet. A projektben történő problémamegoldás nemcsak azt segíti elő, hogy javul a tanulók együttműködése, fejlődik érvelési technikája és kritikus gondolkodása, hanem a tapasztalatra épülő, gyakorlatias feladatok során a diákok maradandóbb és mélyebb tudást képesek elsajátítani, mint a hagyományos módszerek alkalmazása során. Az egyszerűsített, leképzett, megszerkesztett tananyag ezt nem tudja biztosítani, csak az életszerű helyzetek és az ezekből nyert tapasztalatok. Többé már nem egy tankönyv és/vagy a tanár az információ forrása, hanem maga a valóság. Az élmény alapú tanítási módszer felkelti a tanulók kíváncsiságát az új ismeretek iránt és növeli motiváltságukat a tananyag elsajátítása iránt. A projektoktatás során a tanulás új dimenziója tárul eléjük, hiszen – a tanáron és a tankönyvön kívül – tanulnak egymástól, az internetről, a tapasztalataikból, az elvégzett kutatásaikból, a saját hobbijukból, azaz megtapasztalják az iskolai körülményeken kívüli ismeret-elsajátítást, és így az élethosszig tartó tanulás értelmet nyer a számukra.

A projektek, a tervezéstől az ötletek megalkotásán át az eredmények prezentálásáig, alapos munkát és átgondolt előkészületeket igényelnek. Ebben a kiadványban a projektoktatás sajátosságainak és előnyeinek bemutatása mellett több jógyakorlatot is megosztunk az olvasókkal, amivel azt szeretnénk segíteni és elérni, hogy minél több tanár és oktató merjen belevágni a projektoktatásba, és minél többen – a tanulókkal közösen – sikeresen vigyék végig a projekt folyamatot.

1

JOGSZABÁLYI HÁTTÉR

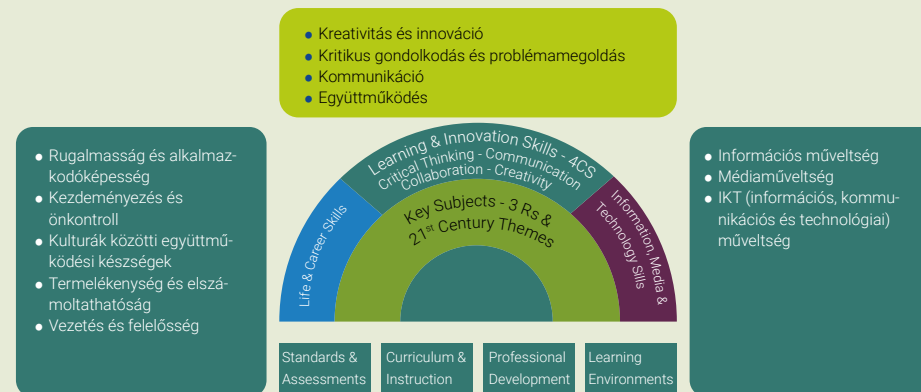
1.1 Jogszabályi háttér

A szakképző intézményekben alkalmazandó projekt alapú oktatást a következő rendelkezés szabályozza: 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról, 14. § (6).

“A szakképző intézmény szakmai programja tartalmazza a szakképző intézményben alkalmazott sajátos pedagógiai módszereket, ideértve a projektoktatást is. A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és az oktatók közös tevékenységére, együttműködésére épül a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján.”

A szakképzésben oktatók számára nagy kihívást jelent, hogy a tanulókat motiválni tudják, és olyan módszereket alkalmazzanak, amelyekkel a tanulók kompetenciáit és szakmai tudását egyaránt fejleszthetik. A komplex fejlesztés egyik módszere a projektoktatás. A projektoktatás jogszabály által támogatott bevezetése a szakképző intézményekben alkalmazott módszertan színesítését teszi lehetővé, és maximálisan támogatja a tanulók egyéni kompetenciafejlesztését. A 21. század kihívásainak való megfelelés új fejlesztési irányokat követel, amelyek a korábbi frontális oktatási módszerekkel már nem fejleszthetők. Szükség van a módszertan újragondolására és az új módszerek bevezetésére, amihez most a szakképzésben dolgozó oktatók jogszabályi támogatást is kaptak. A 21. századi készségek között szerepel a kreativitás és innováció, a kritikus gondolkodás, a problémamegoldás, valamint a kommunikáció és együttműködés is. Ezen készségek, kompetenciák fejlesztése új módszereket kíván.

A 21. századi készségek

1. ábra: 21. századi készségek, forrás: Partnership for 21st Century Learning a Network of a BattelleforKids <https://www.battelleforkids.org/networks/p21/frameworks-resources>

A Világgazdasági Fórum 2023. tavaszi jelentése alapján a következő 5 évben, tehát 2028-ig az alábbi 5 területen értékelődnek fel a munkavállalók képességei:

1) Kognitív képességek,	4) Technológiahasználat,
2) Ön-hatékonyság,	5) Csapatmunka.
3) Vezetői képességek,	

A 10 legfontosabb kompetencia, amelyre a munkavállalóknak szükségük lesz, hogy sikeresek legyenek a munkaerőpiacon:

1. Analitikus gondolkodás	6. Technológiai írástudás
2. Kreatív gondolkodás	7. Megbízhatóság, a részletekre való figyelem
3. Reziliencia, rugalmasság, agilitás	8. Empátia és aktív hallgatás
4. Motiváció és öntudatosság	9. Vezetői képesség és a társakra való hatás
5. Érdeklődés és élethosszig tartó tanulás	10. Minőségellenőrzés

A szakképzés feladata, hogy a tanulókat felkészítse a munkaerőpiaci kihívásokra, mely a projektoktatással úgy is támogatható, hogy a projekt helyszíne nemcsak az iskola, hanem a duális partner, a duális képzőhely is lehet, vagy akár a projektet közösen is megvalósíthatja az oktatási intézmény és a duális partner. Ugyanakkor a szakképző intézmények számára az új jogszabály kínálta lehetőség komoly oktatásszervezési feladatot is jelent, hogy a projekt megvalósításához szükséges hosszabb időtartam – amelyre a 40-45 perces órák nem elegendők – az oktatók és a tanulók rendelkezésére álljon. Ugyanakkor a problémafelvetés, a közös munka, az együttműködés által az új módszer azonban egyben vonzóvá is válhat a tanulók számára, hiszen a valóságban létező problémák és azok megoldásai nagyon jól modellezhetők a projektpedagógiával.

1.2 Projektfeladat a szakmai vizsga során

260. § (1) "A szakmai vizsga a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott a) számítógép alkalmazását igénylő központi vizsgatevékenységből (a továbbiakban: interaktív vizsgatevékenység) és b) projektfeladat megvalósításából áll. (3) A projektfeladat az akkreditált vizsgaközpont által – a képzési és kimeneti követelményekre tekintettel – a vizsgázó gyakorlati felkészültségének átfogóbb felmérése céljából meghatározott vizsgatevékenység, amelyet a szakmai vizsgára vagy a szakmai vizsgán kell elkészíteni és szóban az adott szakma folytatásához szükséges ismeretek ellenőrzésére is kiterjedően megvédeni. Projektfeladatként – a képzési és kimeneti követelményeknek megfelelően – gyakorlati vizsgamunka, vizsgaremek, vizsgamű vagy egyéb vizsgaprodukció megvalósítása vagy záródolgozat vagy portfólió elkészítése határozható meg."

A projekt a vizsga részeként is visszaköszön az új képzési és kimeneti követelményekben. Itt a projekt a vizsgafeladatok jellegében érhető tetten, hiszen számtalan olyan szakmát, példát találunk, ahol a szakmai vizsgára előre szükséges készülni. Így a vizsgán a tanulóknak nemcsak az aznapi teljesítményük számít, hanem az előzetesen befektetett energiájuk, szakmai felkészültségük is. Ezáltal a vizsgahelyzetek a komplex gondolkodást és a gyakorlati situációk megoldását támogatják. Jó példa erre a szakács projektfeladata, ahol előzetesen megadott 4 db nyersanyagkosárból 16 menüsört állítanak össze a tanulók recepttel és technológiával együtt, és ezekből kell majd 1 menüsört megfőzniük a vizsgán. A felkészülés során az alapanyagok és a technológiák, valamint a menüsorok tervezésének összhangját kell megteremteni, amihez a tanulónak szüksége van az addig elsajátított minden szakmai tudására és tapasztalatára, valamint mindezt a vizsgabizottság számára leadható formába kell megjelenítenie, melyhez informatikai tudását kell használnia.

Az asztalos szakmában egy önállóan megtervezett és elkészített vizsgaremeket kell projektfeladatként összeállítani a szakmai vizsgára, amelyhez a teljes dokumentációt – a tervezéstől az anyagbeszerzésen át az ár kalkulációig – el kell készíteni a tanulónak. A tanulók így valójában egy teljes munkafeladatot modelleznek.

Szintén jó példa a szoftverfejlesztő és -tesztelő technikus szakma projektfeladata, amely során a vizsgázóknak minimum 2, maximum 3 fős fejlesztői csapatot alkotva kell a vizsgát megelőzően egy komplex szoftveralkalmazást lefejlesztelniük. Itt is a valós munkahelyzetet modellezi a projektfeladat, ahol a szociális kompetenciákat is fejleszteni kell ahhoz, hogy 2-3 fős tanulói csapat hatékonyan és sikeresen együtt tudjon dolgozni, és egy, minden feltételnek megfelelő szoftveralkalmazást fejlesszenek közösen.

2

A PROJEKTOKTATÁS ELMÉLETI HÁTTERE

2.1 A projekt jellemző sajátosságai

Az oktatáshoz kapcsolódóan a "projekt" kifejezést először Richardson használta 1900-ban. Ő csupán a szakmai oktatásban tartotta alkalmazandónak, és azt értette rajta, hogy a szakmát tanuló fiatalok önállóan határozzák meg a vizsga munkadarabjukat és az elkészítéséhez szükséges munkatervet, és önállóan készítik el azt. A későbbiek John Dewey és William Kilpatrick terjesztette ki a fogalmat a szakképzésen túli oktatásra, és ilyen módszerrel próbálták a személyes tanulási tapasztalatokat és a valódi tevékenységet meghonosítani az akkor még a passzív tanulói befogadáson alapuló oktatásban. A XX. század első felében megerősödő reformpedagógiák (Montessori, Waldorf) átvették és a pedagógia programjukba szervesen beépítették a projektmódszert. (M. Nádasi, 2010) A tanulók jelentős részére kiterjedő, a poroszos elvekre és hagyományokra épülő XX. századi magyar oktatási rendszer gyakorlatilag nem tudta beépíteni a programjába a projektmódszert. Csak az 1990-es évektől kezdve voltak próbálkozások, hogy a tanulókat jobban integrálják, újfajta módszereket vezessenek be, de ezek a megoldások a rendszerváltás után nem terjedtek el széles körben a hazai oktatásban.

A projekt az üzleti szférában honosodott meg először a rendszerváltás után. Az üzleti és a pedagógiai projekt között a hasonlóság, hogy mindkettő egy komplex téma feldolgozását tűzi ki célul, és a folyamat struktúrája is nagyon hasonló. Ugyanakkor számos különbség is van: a pedagógiai projektben nemcsak a végső produktum a fontos, hanem maga a nevelési-oktatási folyamat is, amely végén megszületik az adott termék. A társadalmi és az üzleti projektek tartalma az egész társadalom számára fontos, míg a pedagógiai projekt fontosságát az adott tanulócsoporthoz értelmezzük. A projekt megvalósítása folyamán a résztvevők egyénileg és csoportban is dolgoznak. A pedagógiai projekteknek éppen az az egyik célja, hogy a tanulók elsajátítsák az önálló és a kooperatív tanulást. A pedagógiai projekt eredménye nem biztos, hogy teljes mértékben megfelel a projekt elején megfogalmazott céloknak, ugyanakkor azonban az eredmény nem egyenlő a projekt produktumával, hiszen nyilvánvaló eredménynek tekinthető a tanulók tudásában, képességében, attitűdjében és magatartásában végbement változás is. Végül, noha a pedagógiai projektet irányító oktató nem projektmenedzser, a munkájába mindenképpen be kell építeni a projektmenedzser elemeket, hogy a projekt megvalósítása sikeres legyen, és a projekt minden résztvevője, valamint az intézmény vezetése is elégedett legyen a folyamattal és a produktummal is.

A projektpedagógiával foglalkozó szakértők a projektoktatás 11 kritériumát sorolták fel. Ezek a következők:

1) A kiindulópont a tanulók **problémafelvető kérdése** legyen, és ez a projekt tervezése közösen történjen. A tanulókat már a projekt témájának kiválasztásakor és a projekt megtervezésekor aktívan be kell vonni a projekt folyamatba. Ha olyan témát választunk, amely nem csak a tanmenethez kapcsolódik, hanem a tanulóinkat is érdekli, sokkal lelkesebben és hatékonyabban fognak bekapcsolódni a projekt megvalósításának további lépéseibe.

2) A projekt megoldása a tevékenységen keresztül kapcsolódjon a **valóságos helyzetek**hez. A projekt legfontosabb jellemzője, hogy a tanulók aktívan vesznek részt a projektben megvalósuló tanulási folyamatban, azt ők is tevékenyen alakítják.

3) Adjon módot **egyéni munkára**. A projektben a tanulók akár több feladaton is önállóan dolgoznak. Az önálló munka során megtanulnak felelősséget vállalni saját munkájukért - elsősorban társaik előtt. Ráadásul az önállóan elvégzett feladatok minősége és azok határideje jelentősen befolyásol(hat)ja a többi csoporttag tevékenységét és feladataik teljesítését.

4) Adjon módot **csoporthoz munkára**. A csoportmunka során a tanulók elsajátítják az együttműködés alapvető sajátosságait, megtanulják a csoporton belüli szerepek kiosztását és a csoport tagjai által elvégzett munka konstruktív értékelését.

5) A projekt kidolgozása **összefüggő és hosszabb időtartamra** nyúljon el. A projekt széttöri a hagyományos 45 perces tanórai kereteket. Úgy tud hatékonyan megvalósulni, ha a tanulók folyamatosan, megszakítás nélkül dolgozhatnak a projektfeladaton, és ennek eredményeként esetleg megélik a flow élményét is.

6) A projekt célja az **iskolán kívüli helyzet megismerésére** vagy megváltoztatására vonatkozzon. Noha pedagógiai projektről beszélünk, fontos, hogy a projekt túlmutasson az iskolai kereteken, és a tanulóknak olyan feladatokat kelljen megoldaniuk, amelyek lehetőséget biztosítanak az iskolán túli, a valós élethelyzetek megismerésére, valamint a szakma elméleti tudás kiterjesztése a gyakorlatra. Ez a szakképzésben meglehetősen könnyen megvalósítható, különösen a duális partnerrel együttműködve.

7) **Interdiszciplinaritás** jellemezze. A pedagógiai projektek lehetőséget adnak arra, hogy több tudományterületet is bekapcsoljunk. Olyan komplex feladatokat, tevékenységeket kell beépíteni a projektbe, amelynek megoldása során a tanulók több tudományterülethez (ha úgy tetszik, több tantárgyhoz) kapcsolódóan oldjanak meg részfeladatokat.

8) A pedagógusok/**oktatók és a tanulók egyenrangú**, ám különböző kompetenciákkal rendelkező **partnerekként dolgozzanak együtt**. A projekt során – a téma kiválasztásától a produktum bemutatásáig) megszűnik a hagyományos értelemben vett tanári és tanulói szerep. A tanár már nem a tudás aktív átadója, a tanuló pedig nem a tudás passzív befogadója. A tanulók is aktívan alakítják a projektet és valósítják meg a projektben eltervezett tevékenységeket.

9) A **tanulók önállóan döntenek**, és **legyenek felelősek saját döntéseikért**. A tanulók az egyéni, különösen pedig a csoportmunka során önálló döntéseket hoznak a projekt megvalósításával kapcsolatban (feladatok felosztása, határidők megbeszélése, feladatok megoldásának módja stb.), amely döntések jelentős hatással bírnak a megvalósítási folyamatra és a projekt produktumára is.

10) A pedagógus/**az oktató** vonuljon vissza stimuláló, szervező, tanácsadó, ún. **facilitáló funkcióba**. A tanár megszűnik a tanulási folyamat központi figurája lenni, már nem ő lesz a tudás egyedüli és kizárólagos forrása. A tanulók sok más forrást használhatnak, ideértve a társaktól való tanulást is. A tanár szerepe a facilitátor lesz, aki folyamatosan monitorozza a tanulók tevékenységét: figyel, javasol, ha kell, motivál – de nem ő határozza meg a tanulók munkáját.

A projekt megvalósítása során a tanár felvehet mentori szerepet is, a tanulók pedig a mentorált szerepkörébe bújnak.

11) A **tanulók között erős és kommunikáción alapuló kapcsolat** legyen. Mivel a projekt során a különböző képességű és különböző kompetenciákkal rendelkező tanulók többnyire csoportban dolgoznak, így a sikeres megvalósításhoz elengedhetetlen a tanulók közötti aktív és hatékony kommunikáció és együttműködés. (M. Nádasi, 2010)

M. Nádasi Mária felsorolásából kimaradt, de a fenti 11 pont alapján célszerű megemlíteni egy 12. pontot is:

12) A projekt témájától függetlenül a **tanulóknak fejlődnek a kulcskompetenciái**. Függetlenül attól, hogy mi a projekt témája, a tanulóknak fejlődik több kulcskompetenciája is. A nyolc kulcskompetencia közül szinte valamennyi projektben fejlődik a tanulók anyanyelvi kommunikációja (idegen nyelvű projekt esetén az idegen nyelvi kommunikáció) és a digitális kompetenciája. Mivel a tanulási folyamat nem a hagyományos módon zajlik, így fejlődnek a tanulók tanulási képességei is. A projektre jellemző csoportmunka és interaktivitás nagymértékben fejleszti a tanulók szociális kompetenciáit. A projekt megvalósításához szükséges ötletek, kezdeményezőkézség, tervezési képesség pedig jelentősen fejleszti a vállalkozói kompetenciát.

A fenti sajátosságok alapján a projektoktatást a következő módon lehet definiálni: "valamely komplex téma olyan feldolgozása, amelynek során a téma meghatározása, a munkamenet megtervezése és megszervezése, a témával való foglalkozás, a munka eredményeinek létrehozása és bemutatása a gyerekek valódi (egyéni, páros, csoportos) önálló tevékenységén alapul. A pedagógus feladata a gyerekek önállóságának helyt adni, ezt az önállóságot facilitátorként, szupervizorként, tanácsadóként segíteni." (M. Nádasi, 2010:12)

Egy komolyabb iskolai projekt megvalósításába azonban csak úgy érdemes belevágni, ha megvan hozzá az intézményben a támogató légkör - ami jelentős mértékben függ az iskolavezetés hozzáállásától. Ezért a projekt valamennyi szakaszában rendkívül fontos az iskolavezetés jelenléte és támogatása.

2.2 A pedagógiai projekt fő szakaszai

1) **Inkubációs szakasz:** a projekt gondolatának értékelése

2) **Projekt indítása**

2.1) Projekt definiálása

2.2) Projekt megtervezése

3) **Projekt végrehajtása**

4) **Projekt lezárása**

4.1) Prezentáció, produktum bemutatása

4.2) Projekt értékelése

A projekt szakaszainak bemutatása, jellemzőik részletes kibontása M. Nádasi Mária könyve alapján készült.

2.2.1 Inkubációs szakasz

Az inkubációs szakasz alapvető célja a projekt résztvevőinek szakmai, tartalmi és hangulati ráhangolása a projektre. A projekt résztvevői, érintettjei a projektmenedzser, az intézmény vezetése, esetlegesen a fenntartó (Szakképzési Centrum vagy Tankerület), a projektbe bekapcsolódó oktatók, tanulók, szülők, cégek stb.) Az inkubációs szakaszban kerül sor a lehetséges projektötletek összegyűjtésére – amely folyamatba aktívan be kell vonni a tanulókat is. A konkrét projektötlet kiválasztása után következik a projektben résztvevők (mely oktatók, külső szakértők, céges szakemberek) pontos felmérése. Hosszú távon nagyon hasznos, ha a projektmenedzser összeírja a projektben résztvevők kompetenciáit, vagyis készít egy kompetencia táblázatot, nem szűkítve le a listát az adott projektben első látásra szükséges kompetenciákra.

Abban is meg kell állapodni, hogy milyen csatornákat használnak a projekt során kommunikációra, mely felületeken osztják meg a dokumentumokat, és mely dokumentumokhoz kinek kell hozzáférés betekintéssel vagy szerkesztéssel. Ugyancsak fontos lehet a projektben használandó eszközök átgondolása, valamint annak feltérképezése, hogy mely eszközök állnak rendelkezésre, és melyeket kell beszerezni a projekt valamely szakaszában. Már az inkubációs szakaszban időt kell szánni arra, hogy a tanulók találkozzanak egyrészt a projektben dolgozó oktatókkal, másrészt a többi tanulóval – különösen azokkal, akikkel közösen valósítják meg a projekt egy részét.

Összetett, hosszú és bonyolult projekt esetén célszerű a projektet kisebb tématerületekre bontani, és megállapodni, hogy az egyes részeknek kik lesznek a felelősei, valamint azt is megbeszélni, hogy az egyes oktatók és tanulók melyik részben fognak dolgozni.

2.2.2 A projekt indítása

2.2.2.1 A projekt definiálása

A projekt indításának teljesen egyértelműen kell történnie, pl. projektindító megbeszélés, projektalapító okirat stb. Pedagógiai projekt esetében ebben a szakaszban pontosan rögzítjük a projekt témáját, az egyes részfeladatokért felelős személyeket, a projekt általános és az egyes nagyobb egységek időtartamát és a közös munka legfontosabb szabályait. A közös szabályokat a tanulókkal együtt érdemes lefektetni, hiszen csak ekkor várhatjuk el ezek betartását is. Ilyen szabály lehet pl. az, hogy mások munkáját senki nem akadályozhatja, azzal sem, ha nem fejezi be időben a rá osztott feladatot; vagy az, hogy egy újonnan felmerült ötletet először a projektmenedzser oktatóval kell megosztani. A szabályok száma és azok megfogalmazása jelentős mértékben függ a projektben résztvevő tanulók életkorától. Ám arra is fel kell készülni, hogy a projekt megvalósítása során néhány korábbi szabály feleslegesnek tűnik, amelyeket ki kell dobni, ugyanakkor szükség lehet új szabályok megalkotására is.

Ha az inkubációs szakaszban több egyenértékű téma is felmerült, a projekt definiálását azzal kezdjük, hogy a résztvevők véleménye alapján kiválasztjuk a projekt végleges témáját. A projekt sajátosságaiból kiindulva, a projekt témája komplex, több tudományterületet és iskolán kívüli tudást is magába foglal, ezért nem szükséges és nem is célszerű, hogy a projekt tartalma egy adott tantárgyhoz kapcsolódjon.

Ha véglegesítettük a projekt fő témáját, rátérünk a résztemák megbeszélésére. A projekt résztemái lehetnek egyediek, láncolatosak (egymás után, de ugyanarról a témáról szólnak, gyakran egymásra épülve) és „ernyő” témák (a résztemák párhuzamosan futnak egymás mellett).

A résztemák kidolgozásakor figyelembe kell venni néhány alapvető szempontot:

- Mely oktató vagy külsős szakember vállalja az adott téma szakértését, és segíti, moderálja a folyamatot?
- Rendelkezésre állnak-e a téma teljes feldolgozásához szükséges anyagi és tárgyi feltételek?
- Belefér-e a meglévő időkeretbe a tervezett téma megfelelő minőségű és mennyiségű fel- és kidolgozása?

A szakmai vizsgákra felkészítő projektek vonatkozásában a fenti kérdésekre adott válaszok egyszerűsödnek és a kimeneti követelmények által jól körülhatároltak. A képzés során érdemes a fokozatosság elvét betartva, az ismeretek és a szakmai tapasztalatok bővítésével növelni a kiadott projektfeladatok komplexitását, a szakmai vizsgán elvárt minőséghez és elvárásrendszerhez fokozatosan szoktatva a fiatalokat.

A téma kiválasztását a KKK mellett meghatározza a duális képzőhely profilja, a diák érdeklődése a szakma különböző területei iránt, valamint a cél, amelyet az adott projektfeladattal el szeretnénk érni. A tanulók személyiségének kibontakozásához, az egyéni életutak támogatásához

érdemes személyre szabni a feladatokat, ami nem a teljes feladatleírás átszabását, csupán egy-egy kérdés hozzáadását vagy elvételét jelenti.

A téma moderálására a tanuló duális képzőhelyén dolgozó mentort és az iskolai szakmai oktatót érdemes választani. Ők azok a szakemberek, akik napi szinten tudják segíteni, javítani az elkészítendő munkát, akik az esetleges hibás irányokat időben tudják korrigálni, és konstruktív észrevételeikkel a minőség felé terelhetik a produktumot. Ennek megfelelően az elkészített projektfeladat értékelését is ezek a felelős személyek tudják a legrealisabban elvégezni, értékelve nemcsak a kész produktumot, hanem a teljes folyamatban tapasztalt egyéb kompetenciákat is: a motiváltságot, kreativitást és problémamegoldást.

A szakmai képzés előrehaladtával nemcsak az elvégzendő feladatok komplexitását, hanem a rájuk szánt időt is növelni szükséges. Az ismeretek átadása során az oktatók feladata nem csupán a tények, tapasztalatok továbbítása, hanem a szakmai igényességre, megalapozottságra való nevelés is. Időt kell adni a kutatásra, a lehetséges megoldások feltérképezésére, a kiválasztásra, a tervezésre és az igényes kivitelezésre is!

Ahhoz, hogy pontosan tudjuk értelmezni a teljes projekt témáját, tisztában kell lennünk a projekt struktúrájával. Ehhez a leghatékonyabb eszköz egy gondolatterkép készítése, amelyen kulcsszavakkal ábrázolni tudjuk nemcsak a részeket, hanem azok összefüggéseit is. A gondolatterkép arra is szolgál, hogy a projekt megvalósítása során vezesse a résztvevők gondolkodását.

2.2.2.2 A projekt megtervezése a KKK-k összefüggésében

A projekt tervezéskor az általános célokból, vagyis a végeredményből, a megvalósítandó produktumból indulunk ki, és megtervezük az azokhoz vezető utakat és tevékenységeket: mely feladatokat kell elvégezni, ezek elvégzéséhez mennyi idő szükséges, a feladatok megvalósításához mely személyeket kell bevonni. A tervezés tehát a célhoz vezető feladatok részletes kibontása. Ehhez napjainkban gyakran alkalmaznak valamilyen tervező programot, amelyekről a későbbiekben még részletesen lesz szó. A pedagógiai projekt annyiban tér el az üzleti projekttől, hogy itt a célok két rétegével kell foglalkoznunk: a produktummal és a pedagógiai célokkal.

A pedagógiai célok a tanulók fejlesztésével kapcsolatban tervezett és a pozitívan értékelt állapotok; az ezek elérésére való törekvés az oktatás-nevelés alapvető feladata. Ám azt is tudatosítanunk kell, hogy a pedagógia projektnek várhatóan lesznek előre nem tervezett, ún. látens vagy rejtett következményei, amelyek jó esetben összhangban vannak a tudatosan tervezett célokkal. A projektoktatás során megvalósuló legfontosabb pedagógiai célok a tanulói önállóság fejlesztése, az élményszerű tanítás-tanulás biztosítása, a kreativitás lehetősége, a tanulók együttműködésének fejlesztése, a tanulók személyiségének fejlesztése, a személyközi kapcsolatok erősödése és új dimenziók kiépülése. Ugyanakkor a projekt megtervezésekor nagy hangsúlyt kell, hogy kapjon a projekt eredményeként elkészítendő végtermék is.

A szakképzés kimeneti követelményeiben a különböző szakmák szakmai vizsgáiban elvárt portfóliókészítés különösen fókuszba állítják a projektfeladatokat a szakirányú képzésben a vizsgára

való fokozatos felkészítés tervezésénél. A portfólió dokumentumai a vizsgázó tudását, teljesítményét, fejlődését, attitűd tulajdonságait, felelősségét bemutató bármilyen szöveges, fotós, animációs, filmes, prezentációs elemeknek a gyűjteménye: közvetlenül a szakmai munkához köthető dokumentumok, elkészített produktumok fényképei, a projektmunka folyamatát bemutató dokumentumok, a szakmához köthető rendezvények, kiállítások, múzeumlátogatások, a tanári dicséretetek, a versenyeredmények dokumentálása. A portfólió tartalmazza a szakma programtervében megfogalmazott tanulási eredményekhez kapcsolódó, a tanulói teljesítmények bizonyítékául szolgáló, a tanuló egyéniségét kifejező elemeket: pl. egy-egy önálló projektfeladat, vállalt kiselőadás(ok) bemutatása, önreflexió megfogalmazása (mi történt; mi volt jó, mi volt rossz; hogyan fogom legközelebb csinálni stb.), szakmai rendezvényen, versenyen való részvétel dokumentálása. A különböző szakmák különböző összetételű portfóliókat várnak el a tanulóktól, de egységesek abban a szemléletben, hogy a fiatalok az egyéni tanulási útjukat, személyiségük fejlődését mutatják be rajta keresztül. Több szakma vonatkozásában egy projektfeladat készítése része a szakmai képzést lezáró elvárt portfólió tartalmának, ugyanakkor a kimeneti követelmények időkeretet is megfogalmaznak.

A projektoktatás során megvalósuló tanulási folyamat részben hasonlít a nem formális tanulási folyamatra, hiszen a tanulók egy számukra vonzó cél érdekében tevékenykednek, ráadásul sokkal szabadabb és kötetlenebb módon, mint a kötött tanórákon, és olyan tartalommal foglalkoznak, amelyek lekötik érdeklődésüket. Emellett megválaszthatják, hogy egyénileg, párban vagy csoportosan akarnak-e az adott feladaton dolgozni. Mindez elősegíti a belső motiváció erősödését. A tanulóknak gyakran nem is tudatosul, hogy mennyi mindent tanulnak a projekt során, hiszen a közvetlen céljuk nem egy adott tananyag megtanulása, hanem az, hogy a projektből rájuk háruló feladatokat minél pontosabban és eredményesebben oldják meg. Ráadásul a projekttevékenységet a tanulók gyakran értelmesebbnek érzik, mint a sokszor csupán elméleti tananyag megtanulását, különösen akkor, ha ez utóbbit csak a szülei kedvéért vagy a sikeres vizsgáért tartják fontosnak. A jól szervezett projektmunka minden tanuló számára értelmes és

eredményes lehet, de különösen azokat a tanulókat lehet sokkal hatékonyabban bevonni a tanulási folyamatba, akik pl. figyelemzavarral küzdenek (ADHD).

A tervezési fázisban kell dönteni arról is, hogy a projektet milyen szervezeti keretek és szervezési módok, valamint milyen anyagi feltételek mellett és milyen időkerettel kívánjuk megvalósítani. Egy projekt tervezésekor nem szükséges osztálykeretben gondolkodnunk, hiszen több osztály, sőt akár különböző életkorú tanulók is részt vehetnek a projektben. Szintén hasznos lehet, ha a projektbe nem csak az adott osztályban tanító tanárok vonódnak be. A szakképzésben futó projektek esetében nyilvánvaló, hogy a tanárok mellett a projektben külsős vállalati szakemberek is aktívan részt vesznek.

Projekttervezés lehetséges célcsoportjai:

- osztályszintű projektmegvalósítás
- csoportszintű projektmegvalósítás
- szakkörben megvalósított projekt
- versenyekre készülő projektek
- azonos szakmát tanuló tanulók projektje
- különböző szakmát tanuló tanulók közös projektje
- nemzetközi mobilitáson résztvevők közös projektje
- azonos érdeklődési körrel rendelkezők közös projektje
- szakképző intézmény és duális képzőhely közös projektje

Már a tervezéskor is számolnunk kell azzal, hogy a projekt szétfeszíti a hagyományos oktatás kereteit, a 45 perces órákat, hiszen a projektmunka nehezen szorítható bele ebbe az időintervallumba. A tanulók és az oktatók is olyan tevékenységeket végeznek, amelyek nagyfokú figyelmet és koncentrációt, valamint intenzív együttműködést igényelnek, és gyakran túlmutatnak az iskolai oktatás tér- és időkeretein (pl. gyakran előfordul, hogy iskolán kívüli helyszínt kell meglátogatniuk, és valamely projektfeladatot ott kell megvalósítaniuk). Ezért nem véletlen, hogy az iskolák gyakran projekteteket vagy projektnapokat szerveznek, amikor a tanulók tanórai keretek nélkül tudnak önállóan és csoportban dolgozni. A projekthét sok intézményben működő megoldás: az intézmény a tanévet egy- vagy kéthetes projekttel indítja vagy zárja, amely szakaszok – éppen kevésbé kötött formájuk és az itt megvalósított tevékenységek miatt – vagy ráhangolják a tanulókat a tanévre, vagy lezárják a tanulási időszakot. A projektnap azt jelenti, hogy az intézmény henteente egy meghatározott napot arra szán, hogy a tanulók és a tanárok projektekkel foglalkoznak.

A hagyományos frontális oktatáshoz képest a projektoktatásban a legjelentősebb változások az oktatás szervezésében vannak, hiszen előtérbe kerül a tanulói önállóság, a kooperativitás, a differenciált egyéni munka. A projektben azonban csak akkor tud megfelelő hatékonysággal működni a csoportmunka, ha a tanulók már gyakorlattal rendelkeznek az együttműködésben. Egyéni munkán az adott egyénre szabott feladatokat értjük, amelyekben a tanuló ki tudja bontakoztatni képességeit és alkalmazni tudja meglévő kompetenciáit. Azzal is tisztában kell azonban lenni, hogy ha a tanulókat a korábbiakban nem vontuk be kooperatív feladatokba, illetve nem adtunk nekik nagyobb önállóságot igénylő egyéni feladatot, azonnal nem lesznek képesek haté-

kony módon működni a projektben sem. Ezért az önállóságot fokozatosan kell megadni a tanulóknak. Természetesen a projekt sem nélkülözi a frontális tanulásszervezést, ám ennek a módnak leginkább a projekttéma meghatározásakor és a produktum prezentálásakor van szerepe. A projekt tervezésekor gyakori kérdés a projekt helyszíne. A hagyományos elrendezésű osztályterem kevésbé alkalmas a projektmunkára. Noha az oktatók látják az osztályterem kívüli munka előnyeit, ezzel csak ritkán élnek vagy tudnak élni. Ugyanakkor a projektmunka igényli az osztályterem kitérítését. Egy brit szerző úgy fogalmazott, hogy „az osztályterem leghasznosabb segédeszköze az ablak, a berendezés leghasznosabb tartozéka pedig az ajtó”. Az iskolán belül a projektmunka színtereivé válhatnak a könyvtárak, laboratóriumok, de a projekt kiterjedhet az egész településre, sőt annak környezetére is. Így megvalósul az, hogy a tanulók nemcsak a könyvekből szerzik az információt, hanem valós helyszíneken, valós tapasztalatok alapján, élményt nyújtó módon tanulhatnak.

Időben elhúzódó projekt esetén rendkívül fontos az időterv elkészítése: a konkrét határidőkön kívül a mérföldkövek meghatározása. Az időterv legtipikusabb ábrázolása az ún. Gantt-diagramon történik. A diagram vízszintes tengelyén a tervezett tevékenységek vannak feltüntetve, abban a sorrendben, ahogyan a projektben elkezdődik a megvalósításuk. A függőleges tengely az idő. Ezen – a projekt hosszától függően – hetekben vagy hónapokban adjuk meg az időt, és minden tevékenységnél jelezzük, hogy mikorra várható a tervezett kezdés és befejezés. A tevékenység megvalósításának időtartamát sötét cellákkal jelezzük a diagramon. Ez az időterv nemcsak azt mutatja meg, hogy az adott pillanatban milyen tevékenységek zajlanak – vagy milyeneknek kellene folynia –, hanem azt is előre látjuk, hogy a közeljövőben melyek lesznek a soron következő tevékenységek, és így fel tudunk készülni azok elindítására. (Az időterv elkészítéséhez digitális alkalmazások is rendelkezésre állnak; egyik ilyen a Trello, melyben megtalálható az idővonal funkció.)

2.2.3 A projekt végrehajtása

Mivel a projektben a tanulók egyénileg vagy csoportban dolgoznak, a projekt végén azonban a tanárnak és/vagy a képzőhelyi mentornak értékelnie is kell a tanulók projektben végzett munkáját, így rendkívül hasznos, ha az oktató a projekt során rendszeresen feljegyzéseket készít az ún. projektnaplóba a tanulók tevékenységéről. Ugyanakkor azonban érdemes a tanulóknak is projektfüzetet vezetniük vagy munkaportfóliót készíteniük, amelyben rendszeresen dokumentálják a projekttel kapcsolatos konkrét feladataikat, tevékenységeiket, esetleges megjegyzéseiket.

A tanár a projekt megvalósításában a mentor szerepét tölti be: motivál és szükség esetén segítséget, támogatást nyújt a tanulóknak. Ez természetesen nem azt jelenti, hogy az oktató szorosan és közvetlen módon irányítja a tanulók tevékenységét. Arra azonban gondolni kell, a projekt-munkában kevésbé járatos tanulócsoporthoz – különösen a projekt kezdeti szakaszában – több figyelmet és segítséget igényelnek a tanártól, pl. olyan helyzetek megoldásában, hogy hogyan folyjon az egymás közötti kommunikáció, hogyan alakítsák ki és tartsák be az együttműködés normáit és szabályait, hogyan oldják meg a konfliktusokat. A megvalósítási szakasz elején ez minden bizonnyal több tanár-diák interakciót igényel majd, de a későbbiekben ez a befektetés megtérül, hiszen a tanulók megtanulják önállóan kezelni ezeket a helyzeteket.

A projekt megvalósításának szakaszában a tanároknak sok szervezési feladat hárul:

- Az osztályteremben a tanulóknak elegendő helyük legyen a tevékenységek megvalósításához.
- Páros és csoportos munkák esetén úgy kell szervezni a tevékenységeket, hogy a csapatok ne zavarják egymást. Ehhez időnként igénybe kell venni más tantermeket vagy az iskolai aulákat is.
- A készülő, félkész állapotban lévő produktumokat megfelelő és biztonságos helyen kell tárolni, hogy azoknak ne essen bajuk, és a következő alkalommal folytatni lehessen a munkát.
- Digitális produktumok esetén gondoskodni kell a mindenki számára hozzáférhető tárhelyről.
- Az iskolán kívüli helyszínek elérését, a tanulók biztonságos közlekedését meg kell szervezni.
- Az iskolán kívüli helyszíneken a tanulók testi és lelki biztonságát garantálni kell.
- A teljesítmények időarányos teljesítését figyelemmel kell kísérni.
- Iskolán kívüli szakember igénybevétele esetén meg kell szervezni az ő bekapcsolódását a projektbe: mikor, helyileg hol, milyen módon stb.

A szakképzés tanulási eredmény alapú kimeneti követelményei segítséget nyújtanak a tanárok számára, hogy kisebb egységekből, legőszérűen rakják össze – a tanulókkal közösen – a fejleszteni kívánt területek összességéből a komplex feladatot. A projektfeladat a gyakorlatban a szakmában alkalmazható tudás elsajátítását támogatja, szabadságot és önállóságot biztosít a tanuló és a tanár számára a célok kiválasztásában, a tervezésben és a feladatok végrehajtásában. A projekt segítségével történik a megszerzett ismeretek integrálása; ráadásul a projekt lehetőséget teremt gyakorlati képzők és az iskola közötti kapcsolat kiépítésére, erősítésére.

A projektmódszer kevésbé elterjedt, újszerű oktatási módszer, ezáltal tanulási folyamat és egyben kihívás is mind a tanár, mind a diák számára. Nehezen illeszthető a megszokott, hagyományos iskolai időbeosztással, a tanórak rendszerével. Interdiszciplináris jellegénél fogva áttöri a tantárgyi választóvonalakat. Mindemellett személyre szabott tanulási-oktatási kereteket teremt, és átforgalmazza a tanulók és az oktatók közötti interakciókat, sőt az oktatók között is szoros együttműködést kíván. A megszokott osztályozással nem értékelhető, így további nehézséget okozhat az új értékelési gondolkodásmód és eszközrendszer elsajátítása.

A tanulók szerepe/feladata

Ahogy már jeleztük, a projekt megvalósítási szakaszában a tanulók valódi önállóságot élveznek, amely pozitív hatással lehet egyrészt a tanulók kapcsolatának szorosabbá válására és az integrációra, másrészt arra, hogy a tanulók megmutathassák – társaiknak és tanáraiknak egyaránt – kompetenciáikat: azokat a képességeket, tudáselemeket is, amelyek a hagyományos tanórákon, a hagyományos tantárgyak elsajátítása során nem kerülnek felszínre. A csoportos tevékenység során a tanulóknak sokkal jobban kell figyelniük társaikra, mint a hagyományos órákon, ami nyilvánvalóan fejleszti szociális kompetenciájukat. Ám a közös munka – a felmerülő problémák megoldása mellett – sok élmény is nyújt, amelynek egyértelműen összekovácsoló, közösség-szervező hatása van. Ez pedig hosszú távon kihat a tanulók pozitív kapcsolatrendszerére, sőt indirekt módon iskolai sikerességükre és személyiségükre is. Ám ha a tanulók korábban nem tapasztalták meg az önálló munkát, gyakran bizonytalanok, döntésképtelenek lehetnek, amikor meg kell tervezni és meg kell valósítani a feladatokat.

Tanárok új szerepben a projekt megvalósítása során

Ami az oktatókat illeti, nekik a projektben megszűnik a direkt, irányító szerepük, többnyire indirekt módon, mentorként, facilitátorként, tanácsadóként, szupervizorként monitorozzák és támogatják a folyamatokat, a tanulók egyéni és társas tevékenységét. Ez új szerep a hagyományos, direkt módon irányító tanári szerephez képest – amelyet nem mindenkinek könnyű elfogadni és lesajátítani. Akik korábban nem adtak tanórai keretek között önálló feladatot a tanulóknak, úgy érezhetik, hogy kicsúszik az irányítás a kezük közül, hogy nem tudják figyelemmel kísérni a tanulók tevékenységét, nem tudják azonnal és direkt módon ellenőrizni a feladatok megoldását – és ennek következtében úgy gondolhatják, hogy az önálló tanulói tevékenység nem lehet olyan sikeres, mint a frontális módon folyó tanítás.

Az oktatók feladatköre jelentősen megváltozik a projektmunka során a hagyományos oktatáshoz képest. A tanárnak lehetősége van betekintést nyerni a tanulók eddig rejtett ismereteibe, képességeibe, érdeklődési körébe, mivel a projektben a tanulók nem csak az iskolában tanult tudásukat használhatják fel. Ezáltal az oktató más oldalról is megismerheti a tanulókat, és sokkal árnyaltabb képet kap nemcsak tudásukról és képességeikről, hanem személyiségükről is. Ugyanakkor tapasztalatot szerezhet a tanulók egyéb kompetenciáiról is, mint pl. a **személyes-szociális** és a vállalkozói kompetencia elemeiről: milyen problémamegoldó képességgel rendelkeznek,

Az eredmények prezentálása

Az eredmények bemutatása a tanulók számára fontos és jelentőségteljes esemény, hiszen ekkor megmutathatják a projektben végzett munkájukat és annak eredményét, a projekt produktumát. Ez a szereplés teljes mértékben eltér a hagyományos iskolai szereplésektől (pl. felelet): nem egy klasszikus tananyagot kell felidézni, illetve más módon is kell prezentálni az iskolaitól eltérő közönség számára. Ugyanakkor azért is más, mert a tanulók olyan produktumot mutatnak be, amellyel szívesen foglalkoztak, a projekt során olyan területen vállaltak szerepet, ahol a legjobb kompetenciákkal rendelkeztek, és így a leginkább megnyilvánulhatott hozzáértésük. A jól sikerült prezentáció után nemcsak a tanulók lehetnek büszkéek magukra, hanem tanáraik, szüleik és a külsős szakemberek is büszkéek lehetnek rájuk.

A projekt bemutatása egy hosszú, akár egyéves folyamat lezárása, és a prezentációig időnként göröngyös út és sok munka vezet. Ezért rendkívül fontos, hogy kellő időt biztosítsunk az eredmények prezentálásra, a produktumok bemutatására: hogy a tanulók megfelelő mélységben ismertessék a produktumot, és eszmecserét folytassanak a meghívott vendégekkel, szakemberekkel. A közönség visszajelzése a projektre adott külső értékelés, amely nagy jelentőséggel bír a tanulók, sőt a projektben dolgozó tanárok és más szakemberek számára is, mivel hosszú távon motiváló erejű lehet.

melyik tanuló milyen szerepet és feladatot vállal el szívesen a csoportmunka során, hogyan szervezik meg a feladatokat a csoportmunkában, mennyire tudják egymást támogatni a csapatban, milyen kezdeményező készséggel rendelkeznek, milyen fantáziájuk van, és az ötleteiket hogyan és mennyire tudják a valóságban megvalósítani, milyen élettapasztalattal rendelkeznek, és ez hogyan befolyásolja a projektben való tevékenységüket. A tanulók oldaláról nézve, ők is más oldaláról ismerhetik meg tanáraikat, hiszen a projektben a tanár nem ellenőrző és számonkérő hatalomként jelenik meg, hanem sok esetben **segítő-támogató-tanácsadó** munkatársi szerepben. És ahogyan a tanulók esetében, a tanár is megmutathatja azon kompetenciáit, amelyek az általa tanított tantárgyak oktatása közben nem kerülhetnek felszínre.

Mivel egy projektben több tanár is együtt dolgozik a tantestületből, így a projektmunka nemcsak az egyes tanárok szakmai és személyes kompetenciáit növeli, hanem hozzásegít ahhoz is, hogy a nevelőtestület tagjai összekovácsolódjanak, és közöttük – a projekten túl is – szorosabb együttműködés alakuljon ki. A projektbe gyakran be kell vonni külső szakembereket, ez a szorosabb együttműködés pedig erősíti az iskola és a duális képzőhely, cég kapcsolatát, növeli a közöttük lévő bizalmat.

2.2.4 A projekt lezárása

A projektek lezárása mindig ünnepélyes pillanat: a résztvevők bemutatják a projektben részt nem vett társaiknak, tanáraiknak, szüleiknek, külsős szakembereknek a projektben elért eredményeket, a projekt produktumát. A pedagógiai projekt esetében azonban a projekt zárása az eredmények prezentálása mellett kiegészül még egy szakasszal: az eredmények értékelésével.

3

ÉRTÉKELÉS A PROJEKTBEN

3.1 Mérés és értékelés az oktatásban

Az egyik definíció szerint a mérés az a folyamat, amikor számértékeket rendelünk különböző objektumokhoz, mennyiségekhez vagy eseményekhez, mégpedig meghatározott szabályok szerint. Az oktatásban a mérés során információt gyűjtünk a tanulók előrehaladásáról és teljesítményéről, és a mérés eredményeit összevetjük az előre meghatározott és elvárt tanulási eredményekkel, egyéb kritériumokkal, a többi tanuló teljesítményével vagy a tanuló korábbi teljesítményével. Az értékelés ugyanakkor nem csak számszerű eredményre utalhat, hanem pl. szóveges is lehet.

Az értékelés az a tevékenység, amely az adott időben jellemző sajátosságokat írja le, és gyakran magában foglalja a mérést is. Az oktatásban az értékelés minden tanulási folyamatnak kulcs-eleme, olyan folyamatok, eljárások és módszerek összessége, amelyeknek célja, hogy információt kapjunk arról, hogy a tanuló hol tart a kívánt tanulási eredmények birtoklásában, illetve meggyőződünk arról, hogy a tanuló elérte-e a kitűzött célokat, azaz a meghatározott és kívánt tanulási eredményeket. Az értékelésnek egyik fontos eleme tehát a tervezett eredmény, folyamat vagy előrehaladás mértékének megítélése. Ugyanakkor az értékelés gyakran magába foglalja a kívánt eredmény eléréséhez szükséges javaslatot is.

Az értékelés során előre meg kell határozunk alapvető dolgokat: *Mit értékelünk? Ki értékeli? Kit értékelünk?* Sőt azt is célszerű definiálni, hogy az értékelés milyen szempontok alapján történik. Amikor a pedagógiai gyakorlatot és annak szereplőit értékeljük, a *Mit értékelünk?* kérdés esetében az értékelés fókuszálhat a tartalomra (pl. NAT, programterv, pedagógiai program, tankönyvek) és a folyamatra (pl. eredményesség, hatékonyság, produktivitás, célok, normák, értékek, módszerek). A *Ki és kit értékeli?* kérdés esetén az értékelés történhet intézményi szinten (pl. az egyén vagy a közösség teljesítményét), fenntartói szinten (pl. törvényességet, hatékonyságot), országos szinten (pl. Országos kompetenciamérés) és nemzetközi szinten (nemzetközi mérések, pl. PISA, PIRLS).

3.1.1 Az értékelés típusai

A tanulási-tanítási folyamatban elfoglalt helye alapján az értékelésnek három típusát különböztetjük meg: diagnosztikus, formatív és szummatív. Mindhárom típust öt szempont alapján jellemezhetjük: cél, feladat, funkció, időpont, tárgy. A következő táblázat ezen öt szempont alapján vizsgálja vázlatosan az értékelést.

	DIAGNOSZTIKUS	FORMATÍV	SZUMMATÍV
Célja	Kiindulási szint, összetétel megismerése	Oktatási-nevelési folyamat szabályozása	Eredmények rögzítése
Feladata	Részletes információszerezés (tudás, neveltség)	Korrektúra, segítségnyújtás	Létező és elvárt teljesítmény összevetése
Funkciója	Ciklus tervezésének segítése	Tanuló haladásának elősegítése (hibabazonosítás)	Oktatási-nevelési folyamat fejlesztése, elősegítése; Teljesítmény minősítése
Időpontja	Tanítási szakasz eleje, esetleg vége (problémák)	Tanítási folyamat közben	Tanítási-tanulási szakasz vége
Tárgya	Kognitív, affektív, pszichomotoros, fizikális	Kognitív területek	Kognitív (vagy pszichomotoros)

1. sz. táblázat: Az értékelés típusai

A **diagnosztikus értékelés** célja, hogy megismerje a kiindulási szintet, ezért a mérés és az értékelés többnyire a tanulási folyamat elején történik. Az értékelés célja, hogy minél pontosabb információt szerezzünk a tanulók tudásáról, készségeiről, esetleg neveltségi szintjéről, feltárjuk, hogy a tanulók rendelkeznek-e az adott tananyag elsajátításához szükséges ismeretekkel és készségekkel, valamint hogy ezen információkra alapozva meg tudjuk tervezni a tanítási folyamatot. Ugyancsak cél – ezen adatok alapján –, hogy javítsuk a tanítás hatékonyságát. Diagnosztikus értékelést végezhetünk a tanulási szakasz végén is. A kiinduló és a záró értékelés eredményeit össze tudjuk hasonlítani, így meg tudjuk határozni a tanulók fejlődését és előrehaladását. Fontos szempont, hogy a diagnosztikus értékelés során nem minősítjük a tanulókat, nem adunk nekik érdemjegyet. Ha a diagnosztikus értékelés során kiderül, hogy a tanulók ismeretei, készségei hiányosak, akkor a következő tanulási-tanítási ciklust úgy kell megtervezni, hogy ezen hiányosságokat a tanulók el tudják sajátítani.

A **formatív értékelés** célja általános értelemben az oktatási folyamat szabályozása, a tanulók szempontjából pedig segítségnyújtás, fejlesztés, korrekció. A formatív értékelést a tanítási-tanulási folyamat közben, folyamatosan végezzük. Ez az értékelési típus tájékoztatás ad a tanárnak, a tanulónak és a szülőknél a tanulás eredményességéről, elősegíti a tanulók előrehaladását, többek között az által, hogy azonosítja a hibákat és a hiányosságokat. Az értékelés minden esetben az elérendő tanulási eredményeknek csak egy részére irányul. Noha általában a kognitív funkciókat szoktuk ilyen módon értékelni, ez a fajta értékelés mégsem azonos az iskolai gyakorlatban megszokott dolgozat és szóbeli felelet értékelésével, mivel a formatív értékelés során a tanár nem ad érdemjegyet, hanem alapvetően szóvegesen (akár írásban, akár szóban) értékeli a tanulók teljesítményét.

A **szummatív értékelés** a tanítási-tanulási szakasz végén történik, a folyamatot lezáró értékelés. Ezen értékelés során történik meg az elért eredmények összegzése és rögzítése, valamint az elért és az elvárt teljesítmény összehasonlítása. Az értékelés célja, hogy átfogó képet kapjunk a tanuló kompetenciáiról, valamint arról, hogy milyen mértékben sajátította el az elvárt tanulási eredményeket. Noha ennek az értékelési típusnak is az egyik funkciója az oktatási folyamat fejlesztése, a másik fő funkció a tanulók elért teljesítményének minősítése, amely a tanév közben általában érdemjeggyel, a tanév végén pedig osztályzattal történik. Szummatív értékelést a kognitív és a pszichomotoros teljesítmények értékelésekor alkalmazunk.

3.1.2 Viszonyítási pontok az értékelés során

Az értékelés során a tanuló teljesítményét minden esetben viszonyítjuk valamihez, összehasonlítjuk valamivel. A viszonyítás alapja háromféle lehet: 1) kritériumorientált, 2) normaorientált, 3) önmagához viszonyított.

1) A kritériumorientált értékelés a leggyakrabban alkalmazott értékelési forma. Ide tartoznak a különböző vizsgák (pl. érettségi, szintvizsga, nyelvvizsga), amelyek során a tanulók elért teljesítményét az előre meghatározott követelményekhez viszonyítjuk, és ez alapján határozzuk meg a teljesítmény értékét (pl. érdemjeggyel, pontokkal, százalékosan). A kritériumorientált értékelés

alapfeltétele az előre, mérhető módon és nagyon alaposan kidolgozott követelmény- és értékelési rendszer. A kritériumorientált értékelés mindig eredményorientált. A szakképzésben a tanulási eredmények jelentik azt a viszonyítási pontot, amelyhez képest megállapítjuk és értékeljük a tanuló elért teljesítményét.

2) A normaorientált vagy normatív értékelés a tanuló teljesítményét egy meghatározott tanulócsoport többi tagjának teljesítményével hasonlítja össze. A klasszikus tanítási-tanulási folyamatban is gyakran alkalmazunk normatív értékelést, amikor a tanulók teljesítményét egy-egy tanulócsoporton belül egymáshoz viszonyítva értékeljük. A tanulócsoport jelenthet egy osztály, de akár egy iskolát is. Ennek azonban az lehet a következménye, hogy a különböző iskolák tanulóinak azonos érdemjegye, osztályzata gyakran nem azonos tudást, képességet tükröz. A normatív értékelés teljesítményorientált, a tanulók teljesítményének összehasonlításával sorrendbe állítja a tanulókat az adott tanulócsoporton belül. A versengő típusú tanulók esetében ez a fajta értékelés motiváló hatású lehet, de egy-egy kis közösségen, tanulócsoporton, osztályon belül negatívan is hathat egyes tanulók önértékelésére és önbecsülésére.

3) Az önmagához viszonyított értékelést ritkábban alkalmazzuk a tanítási-tanulási folyamatban, mint az előző kettőt. Az önmagához viszonyított értékelés alapja az egyes tanulónak a saját korábbi teljesítménye, tehát a tanuló teljesítményét korábbi önmagához viszonyítjuk, ezáltal az adott tanuló változását, fejlődését és a változás mértékét vizsgáljuk. Ez a fajta értékelés erősen motiváló hatású lehet, különösen a gyengébben teljesítő tanulók esetében, mivel nem függ sem az előre meghatározott kritériumoktól, sem a tanulócsoport teljesítményétől. Gyakori alkalmazása ugyanakkor azt a problémát okozhatja, hogy a tanuló esetleg jelentősen rosszabb eredményt ér el egy kritériumorientált értékelésen, mint ami az önmagához viszonyított értékelés alapján adott érdemjegyek alapján elvárható lehetne.

3.1.3 Az értékelés jóságmutatói

Az értékelés jóságával, helyességével kapcsolatban három fontos kritériumot szoktak megemlíteni: 1) Objektivitás, 2) Megbízhatóság, 3) Érvényesség.

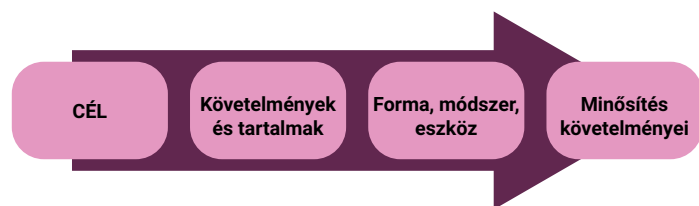
1) Az objektivitás azt biztosítja, hogy a mérés és értékelés eredménye tárgyilagos, vagyis független a felmérést és az értékelést végző személyétől, annak szubjektív értékítéletétől. Az objektivitás az írásbeli feladatoknál a legkönnyebben alkalmazható kritérium, de csak abban az esetben, ha a feladathoz, felméréshez előzetesen egy részletesen és pontosan kidolgozott és minden értékelő számára egyértelmű értékelési útmutatót készítünk, amely tartalmazza egyrészt a jó megoldás(ok)at, másrészt a félreérthetetlen pontozási szabályokat. Ha a tanuló teljesítményét szóbeli felelet formájában mérjük, akkor szintén növelheti az objektivitást egy előre kidolgozott, részletes értékelési útmutató, amely tartalmazza pl. a tény jellegű információkat, az adatokat, a kulcsszavakat, az összefüggéseket, gyakorlati feladat esetén pedig a folyamatleírást. Az objektivitás azonban az eredmények elemzése, magyarázata során is elvárás. Az objektivitás kritériuma nyomós oka annak, hogy az oktatási projektek elvárásait előzetesen rögzítsük.

2) A megbízhatóság azt jelenti, hogy a mérőeszközünk jól mérje azt, amit mérni szeretnénk. A legegyszerűbben fogalmazva a megbízhatóság azt jelenti, hogy ha kétszer végezzük el ugyanazt a felmérést ugyanazon a tanulón, ugyanolyan vagy hasonló körülmények között, akkor ugyanolyan eredményeket kapunk, vagyis a megbízhatóság a mérés állandóságáról szolgáltat információt. Többféle módszerrel is meghatározhatjuk a mérés és az értékelés megbízhatóságát: az értékelők közötti egyetértés, a teszt – re-teszt módszer, a két-fél módszer. A mérés megbízhatóságát is több tényező határozhatja meg, pl. a feladat (teszt) hossza, a kérdések nehézsége és bonyolultsága, a pontozás és az érdemjegyek közötti pontkülönbségek.

3) Az érvényesség azt biztosítja, hogy a mérőeszközünk alkalmas annak a tanulási területnek a mérésére, amelyet mérni akarunk, vagyis hogy valóban azt mérjük, amit mérni szándékozunk. Az érvényességnek számos alfaját lehet megkülönböztetni: tartalmi, prediktív, konvergens, diszkriminatív. Azt gondolnánk, hogy nagyon könnyű érvényes mérést és értékelést előkészíteni és végezni, de számos, az érvényességet negatívan befolyásoló tényező van, amelyek közül többre nem is gondolunk egy mérőeszköz készítésekor. Ilyenek lehetnek, ha a feladatok nem megfelelőek (pl. túl könnyűek vagy túl nehezek); ha a feladatok utasításai nem egyértelműek, hiszen ekkor a tanulók nem értik, hogy pontosan mit kell csinálniuk; ha a feladatok sorrendje nem megfelelő, hiszen a teszt elején egy nehéz feladat jelentősen csorbíthatja a tanulók motivációját és önértékelését; vagy ha a mérőeszköz pontozási, értékelési rendszere nem megfelelő.

3.1.4 Az értékelés folyamata és szempontjai

Az értékelés céltudatos, tervszerű és szervezett tevékenység, amelynek megtervezésekor először az értékelés célját kell meghatározni, majd a célokhoz illeszkedő követelményeket, vagyis azt, hogy mit akarunk értékelni. Ezután következik a követelmények értékelésére leginkább alkalmas forma, módszer és eszköz megválasztása és kidolgozása; végül pedig az értékelési szempontok meghatározása.

2. sz. ábra: Az értékelés folyamata

Az értékelés céljának meghatározásakor pontosan meg kell állapítani, hogy milyen típusú értékelés (diagnosztikus, formatív vagy szummatív) a leginkább megfelelő a tanulási folyamat adott fázisában, melyik típus támogatja leginkább a tanulókat. A folyamat második lépéseként meghatározzuk a mérni kívánt tanulási eredményeket és az értékelni kívánt kompetenciákat. Meg kell azonban jegyezni, hogy az értékelés tárgya nem csak a közismereti és a szakmai kompetenciákra terjedhet ki, hanem a személyes és/vagy a társas kompetenciákra is, pl. a társakkal

való együttműködés; kulturális tudatosság; problémamegoldás; önállóság; kommunikáció stb. A személyes és a társas kompetenciák értékelése történhet önértékeléssel is. Ezután kiválasztjuk a mérni kívánt tanulási eredmények jellegéhez legjobban illeszkedő és legeredményesebb mérési-értékelési módszert és a mérőeszközt. Az értékelés módja lehet írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati. Az értékelés módszerének összhangban kell lennie a tanulási eredménnyel, az értékelés céljával és tárgyával, azzal, hogy mit, milyen szinten és milyen célból kívánunk mérni. Végül a negyedik lépés a minősítés követelményeinek meghatározása. Ehhez meg kell állapítanunk az értékelés szempontjait, illetve az egyes minősítési szintekhez tartozó kritériumokat, vagyis azt definiáljuk, hogy milyen szakmai, minőségi és egyéb kritériumok alapján minősítjük a tanuló teljesítményét jelesre, jóra, közepesre, elégségesre, megfeleltre vagy nem megfeleltre.

A fejlesztő értékelésnek mindig fontos része a tanulói önértékelés. Az önálló tanulás egyik alapvető tényezője a reflektív tanulás, vagyis az, hogy a tanuló tisztában legyen saját tudásával és képességeivel, saját erősségeivel és gyengeségeivel és tanulási stílusával. Az önértékelés fontos eszköze annak, hogy a tanuló átlássa a tanulás céljait, a tanulás során szerzett új ismereteit összekapcsolja a korábbi ismereteivel, és képes legyen egy-egy tanulási szakasz lezárásakor reálisan értékelni saját teljesítményét a már elért és a még el nem ért célok és követelmények mentén.

Az önértékelés, különösen először, soha nem egyszerű a tanulók számára. Támogathatjuk őket egyrészt az elfogadó és ösztönző légkör megteremtésével, másrészt önértékelési szempontok megadásával. A reflektív önértékelés során arra ösztönözzük a tanulót, hogy a tanulási folyamat során szerzett tapasztalatait tudatosan dolgozza fel. A fejlesztő értékelés egyik legfontosabb eleme az interakció, amelyhez gyakori beszélgetési alkalmak kellenek. Ha van lehetőség, célszerű a tanulókkal együtt közösen áttekinteni az önértékelést, esetleg bevonva a tanuló társait is. Ugyanakkor a tanulók értékelhetik társaikat is. Ehhez természetesen mindenképpen előzetesen megadott pontos értékelési, megfigyelési szempontokra van szükség. Ez az értékelési mód fejlesztí a többi tanuló tudását, elemző és reflexiós képességét.

3.2 A projektek értékelése

A projektek értékelésének – mint minden értékelésnek – fontos kritériuma, hogy a diákok előre ismerjék azokat a szempontokat, amelyek alapján értékelik őket, és azokat a produktumokat, attitűdöket, amelyek értékelésre kerülnek. Egy-egy újabb projekt indulásakor javasolt minimum egy tanórát arra szánni, hogy a tanulókkal ismertetjük a csoportszervezés szabályait, a projekt tartalmát, célját, a legfontosabb mérföldköveket és határidőket, valamint az értékelés menetét és szempontjait. Ezeket írásban érdemes a rendelkezésükre bocsátani, hogy a folyamatos és zökkenőmentes munka és kommunikáció biztosítva legyen a projekt teljes időtartama alatt. Az írásbeli forma jelentheti a papíralapon való információátadást, de célszerűbb, mindenki számára könnyebb és „mindig kéznél” van, ha a választott elektronikus kommunikációs felületen történik meg az információk megosztása. Például a Trelloban javasolt az első elvégzendő feladatok listában első kártyaként betenni, hiszen a beállított határidők figyelmeztetnek is a pontos haladásra.

A projektoktatásban az oktató facilitáló szerepet tölt be. Ez a szerepe hangsúlyozza a diákok autonómiáját és felelősségvállalását, valamint az interaktív tanulás és a kritikai gondolkodás fejlesztését. Ennek eredményeként a tanulók aktívabbá válnak a tanulási folyamatban, és képesek lesznek jobban alkalmazkodni a változó környezethez. A facilitátori szerepet hatékonyan úgy lehet betölteni, ha a felkészülés teljeskörű. A célok és az elvárt fejlesztendő, elsajátítandó tanulási eredmények rögzítése mellett a diákok tevékenységeinek, produktumainak, mérésének, visszajelzéseinek és értékelésének tartalmára is részletes tervet szükséges készíteni. Bármilyen alapos tervezés esetén is számítani lehet nem várt eseményre, körülményre (pl. a csoporttagok együttműködésének problémái, a duális partner elkötelezettségének változása vagy az információszerezés nehézségei), így még inkább fontossá válik a körültekintő tervezés.

3.2.1 Kik értékelnek?

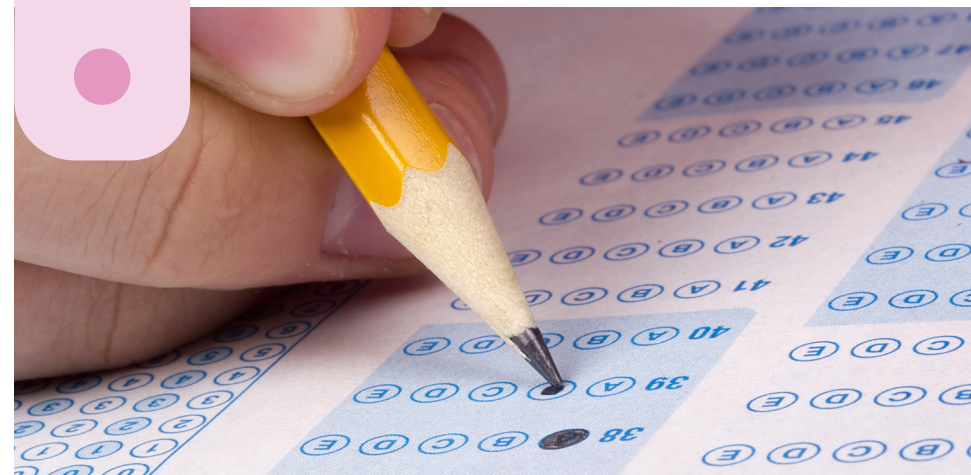
Milyen szinteken, kik értékelhetik az oktatási, pedagógiai, szakmai projekteket?

1) Önértékelés: A diákok az önértékelés során átfogóan értékelhetik a tanulási folyamatot és a végeredményt. Lehetőséget ad a tanulóknak, hogy reflektáljanak saját munkájukra, fejlesszék az önreflexiójukat, és megértsék saját erősségeiket és fejlesztendő területeiket. Az önértékelésben is iránymutatásra van szükség a szempontok megadásával, amelyeknek mentén várjuk az önreflexiót. Javasolt mindazon szempontok megadása, amelyeket az oktató maga is követ az értékelés folyamán. Kiemelten fókuszálhatunk a diákok saját bevallása szerinti szakmai fejlődésére, a megszerzett új ismeretekre, valamint a személyes fejlődésükre és képességeik körére, amelyeket kifejezetten az adott projekt fejlesztett.

2) Csoporttársak értékelése: A projektoktatásban kulcsfontosságú szerepe van, hogy a csapat tagjai egymást értékeljék, mivel ez jelentősen segíti a tanulókat a csapatmunka készségeinek fejlesztésében és a konstruktív visszajelzés megértésében. Mindezekben felül egymás értékelése (az ún. peer assessment) fejleszti a tanulók kritikai gondolkodását és saját szerepük feltérképezését is a munkafolyamatban. Ha vannak megfogalmazott elvárások a társaikkal szemben, akkor vélhetően ők maguk is igyekeznek annak megfelelni a feladataik végzése során. Kommunikációjuk és vitakultúrájuk is fejleszthető ezen értékelési módszerrel. Az értékelési kritériumok lehetnek: az együttműködés, motiváció, felelősségvállalás, hatékony kommunikáció, empátia, probléma-megoldási és konfliktuskezelési készség, időgazdálkodás, csoportdinamika megértése.

A csoporton belül az értékelési rendszer legyen közös. Ez lehet skála vagy pontozási rendszer, amely segít konzisztensen értékelné a csoporttagok teljesítményét. Javasolt, hogy a csoport tagjai ne csak pontokat adjanak, hanem konstruktív visszajelzést nyújtsanak: emeljék ki a pozitívumokat és javasoljanak fejlesztési területeket. Mint az értékelés teljes egésze, a társak értékelésének is tervezett folyamatnak, sőt rendszeresnek kell lennie. Így biztosított a fejlődés nyomon követése, a felmerült problémák kezelése és szükséges esetén a hibák korrigálása.

3) Szaktanári értékelés: A tanári visszajelzések segítenek megérteni a diákoknak, hogy hol állnak a projektjükkel, milyen területeken van lehetőségük és/vagy szükségük a fejlődésre; valamint hogy a célok és az elvégzendő feladatok milyen mértékben és minőségben készültek el. A pozitív

visszajelzés és elismerés növeli a diákok motivációját és önbizalmát, az elismerés pedig segíthet abban, hogy élvezettel dolgozzanak a projektjükön, és magasabb színvonalon teljesítsenek. A tanári értékelés segítségével a tanulók könnyebben felismerhetik a hibáikat és fejlesztési területeiket.

A visszajelzések alkalmával lehetőség adódik a tanár-diák személyes kapcsolat építésére, ami növeli a fiatalok elkötelezettségét a jó eredmény elérésére, és segít érzelmiileg is kapcsolódni a tanulási folyamathoz. A tanár ilyenkor egyéni támogatást nyújt tanítványának, amely személyre szabottabb tanulási segítséget is jelent. Összességében elmondható, hogy a rendszeres, előre tervezett, átlátható és igazságos értékelés aktív részesévé teszi a tanulókat a saját tanulási folyamatukban, hatást gyakorol a személyes és szakmai fejlődésükre.

A tanári értékelés tervezése során érdemes végiggondolni, hogy mit értékelünk és milyen módon. A projektoktatásban mindhárom értékelési típusnak (diagnosztikus, formatív, szummatív) van helye és relevanciája, illetve az értékelés tárgyától függően a viszonyítási pontok is változnak. Ha például az elkészült produktumot vagy a projekt folyamatát bemutató prezentációt értékeljük, az lehet kritériumorientált, ha csoporttagok együttműködését, motivációját, felelősségvállalását, akkor alkalmazhatjuk a többi tag teljesítményével való összehasonlítást, a normaorientált értékelést. Amennyiben a tanuló személyes képességeinek, tudásának fejlődését értékeljük, akkor ő maga legyen a viszonyítási alap.

4) Szakmai mentorok értékelése: A duális partnereknél végzett tanulói projektek elvárásainak kijelölése során lényeges figyelembe venni a duális képzési program céljait, a vállalati elvárásokat és a tanulók szakmai fejlődését. A duális képzési programoknak arra kell törekedniük, hogy a diákokat hatékonyan felkészítsék a munkaerőpiacra, és integrálják az elméleti tudást a gyakorlatba. Mivel a képzőhely a szakmai programját az iskolával együtt készíti el, így az ott megfogalmazott kimeneti követelmények összhangban vannak az iskoláival. A szakmai mentori értékelésre is vonatkoztatható minden, az előbbiekben megfogalmazott tanári és pedagógiai értékelésről leírt kijelentés, szempont és kritérium.

A duális partner projektjeinek produktuma a legtöbb szakma esetében kézzel fogható termék, amely kapcsolódik a tanuló által tanult szakmai területhez és a vállalati partner iparágához. Ezeknek a projekteknek valós problémákra és kihívásokra kell választ adniuk, és így az értékelésüknél is előtérbe kerül a projekttermék elkészítésének folyamata, a produktum minősége, gyakorlati alkalmazhatósága, a tanuló szakmai fejlődésének és megoldás-orientáltságának mértéke.

5) Külső értékelők: A projektek bemutatására az osztálytermen kívül is sor kerülhet, amelyre meghívhatók szülők, iskolatársak, a tantestület tagjai, külső oktatási szakemberek, szakmai szervezetek képviselői, akik rendelkeznek a projekt által érintett területen releváns szakmai tapasztalattal. Ezek az értékelők segíthetnek objektív visszajelzést adni a projekt eredményeiről, hatékonyságáról és az esetleges továbbfejlesztési lehetőségekről. Fontos azonban, hogy az értékelők kiválasztásakor ügyeljünk arra, hogy függetlenek legyenek, és ne legyenek érdekelt felek a projektben vagy annak eredményeiben. De az is elképzelhető, hogy csupán a diákok sikerélményét szeretnénk ezzel a bemutatással erősíteni, előadói készségüket fejleszteni, és megelégszünk a tapsoló, elismerését kifejező „közönséggel”.

3.2.2 Az értékelés általános szempontjai

A projektek értékelése során számos szempontot kell figyelembe venni, amelyeket – ahogy fentebb többször is említésre került – a diákokkal előre ismertetni szükséges. A konstruktív értékelés segíti a fiatal a fejlődésben és a jövőbeli munkahelyén elvégzendő projektjeinek, feladatainak megoldásában. Az értékelési szempontok természetesen változhatnak a projekt típusától függően. Néhány általános szempont, amelyeket érdemes megfontolni:

- **Projektcél teljesítésének értékelése:** A projekt cél lehet egy prezentáció elkészítése, egy kutatási feladat, egy kreatív projekt megalkotása, egy kézzel fogható produktum elkészítése stb.
- **Tartalmi minőség:** A témával kapcsolatos releváns információk megléte, információforrások használata. A projekteknek elő kell segíteniük a tanulók szakmai fejlődését, és hozzá kell járulniuk a szakmai készségeik és tudásuk bővítéséhez.
- **Kreativitás, eredetiség:** A prezentáció módja, az alkotói, személyes megközelítések, új ötletek. Kreatívnak tekinthető, ha a diák újszerű módon közelíti meg és oldja meg a projekt során felmerülő problémákat, pl. különleges megjelenítés, különböző területekről merített inspiráció, interdiszciplináris megközelítés.
- **Kommunikációs készségek:** A produktum vagy a kutatás ismertetésének során értékeljük. A projekt produktumát vagy a kutatás eredményét a projekt zárása alkalmával javasolt szóban és/vagy fizikálisan (amennyiben releváns) bemutatni. A következő szempontok képezhetik az értékelés alapját: szövegalkotási készség, szakmai szóhasználat, szofisztikált kifejezőkészség, interakcióra való képesség stb.

- **Munkafolyamat, projektmenedzsment:** Érdemes figyelembe venni, hogy a tanulók mennyire hatékonyan kezelték a projektjüket, beleértve a munkafolyamatot, a határidőket és a felelősségmegosztást.
- **Együttműködés és csoportmunka:** A diákok mennyire sikeresen tudták megosztani a feladatokat és segíteni egymást a közös cél elérése érdekében. A részvétel és az elkötelezettség mértéke.
- **Technikai kivitelezés:** A választott eszközök és technológiák hatékony használata.

Az általános szempontokat speciális szempontok is kiegészíthetik, attól függően, hogy milyen a projekt jellege, és mik voltak az oktatói célkitűzések.

Mivel a projektekben végzett feladatoknak, folyamatoknak és a produktumoknak bemutatása leggyakrabban prezentációval történik (sőt gyakran maga a prezentáció elkészítése a projektnek produktuma), ezért javasolt a tanulók számára előzetesen részletes leírást adni a tanári elvárásokról a prezentációval kapcsolatban.

Példa egy prezentációval kapcsolatos elvárás rögzítésére:

1) Tartalom:

- Legyen releváns és összefüggő.
- Legyen jól szerkesztett és logikusan felépített.
- Lényeges információkat adjon át pontosan és érthetően.
- Tartalmazzon egy maximum félperces releváns videót pl. a csapatmunkáról, egy szakemberrel készített interjúról, produktum működéséről stb.
- Tartalmazzon vizuális elemeket: képeket és diagramokat. A képeknek és grafikonoknak támogatniuk kell a szöveges tartalmat (a leírt és a szóbeli tartalmat egyaránt), és egyszerűen értelmezhetőeknek kell lenniük.

2) Vizuális megjelenés

- Előre határozzuk meg az elvárt diák számát (pl. 10 db dia + 1 kezdő + 1 végső).
- A prezentáció kinézete legyen esztétikus és professzionális, legyen benne egyediség.
- A diák legyenek jól áttekinthetők, kerülje a zsúfoltságot.
- Minden dia tartalmazzon releváns képet; a kép mérete legyen legalább 1920x1080 pixel.
- A diákon használjanak könnyen olvasható betűtípusokat és megfelelő betűméretet.
- A prezentációban alkalmazzanak megfelelő színt és stílust.
- Az áttűnések és az animációk használata legyen átgondolt.

3) Pontosság és hitelesség

- A prezentációban szereplő információknak pontosnak és hitelesnek kell lenniük.
- Tüntessék fel a megfelelő forrásokat.

4) Kommunikáció és előadói készség

- A szóbeli előadás legyen világos és magabiztos.

- Az előadás legyen meggyőző, és hiteles bizonyítsa a projektben való részvételt, bevonódást.
- Az előadó beszéde legyen tiszta és érthető.
- Az előadó törekedjen a közönség figyelmének, érdeklődésének megtartására, esetleg bevonására.
- Az előadó reagáljon rugalmasan, ha kérdések vagy észrevételek merülnek fel.
- Az előadó tartson szemkontaktus az előadás során.
- Az előadó ügyeljen az időbeosztásra.

3.2.3 Az értékelés módszerei

A tanulók értékelése kulcsfontosságú a tanulás és a fejlődés nyomon követéséhez. Az értékelési módszereket az adott projekt jellegéhez és a diákok egyedi fejlődési igényeihez kell igazítani. Az értékelés támogatja a tanulást, az egyéni előrehaladást és a tanulók motivációját a projektben való részvételhez.

A projekt értékelése során több dolgot is értékelhetünk: a tanulók teljesítményét és/vagy szakmai fejlődését, a csapatmunkát. Speciális területe az értékelésnek, amikor a tanuló saját magát értékeli.

1) Teljesítményalapú értékelés: Az értékelés során a tanár figyelembe veheti a diákok teljesítményét a projekt specifikus céljai és követelményei alapján. Az ilyen fajta értékelés segít abban, hogy a tanulókat ne csak az eredmények alapján ítéljék meg, hanem a projekt során mutatott teljesítményük és fejlődésük alapján is. Ez hozzájárulhat a diákok motivációjának növeléséhez és a tanulási folyamat hatékonyságának javításához.

2) Szakmai fejlődés értékelése: A projekteknek elő kell segíteniük a tanulók szakmai fejlődését, és hozzá kell járulniuk a szakmai készségeik és tudásuk bővítéséhez.

3) Csoportmunka értékelése: A tanár értékelheti a diákok együttműködését, kommunikációját, kreativitását, elkötelezettségét, részvételét és konfliktuskezelési képességét a csoportmunkában.

4) Önértékelés: A projekt a tanulóknak lehetőséget ad az önreflexióra és az önértékelésre. Kérdőívek, reflektív naplók vagy beszélgetések révén a diákok kiértékelhetik saját munkájukat és fejlődésüket.

A tanárok számos módszert és módot alkalmazhatnak a tanulók projektalapú teljesítményének értékeléséhez. **Néhány gyakori értékelési módszer:**

1) Portfóliók: A tanulók a projektjeikben végzett munkáikat, a dokumentumokat, prezentációkat, reflektív írásokat portfóliókba gyűjthetik. Ezek segíthetik a tanuló fejlődésének nyomonkövetését, valamint támpontokat adhatnak a tanár számára a teljesítményértékelésben.

2) Prezentációk: A diákok prezentációkon keresztül mutatják be projektjeiket, és a tanár, valamint egyéb bevont értékelők ez alapján értékelhetik a projekt során nyújtott teljesítményt.

3) Tesztek és vizsgák: A hagyományos tesztek, dolgozatok és vizsgák segíthetnek az oktatóknak mérni a tanulók tudását, annak fejlődését egy adott tantárgyban/a projekttel érintett tantárgyakban. Ezek lehetnek rövid válaszok, esszék vagy akár szóbeli vizsgák is.

4) Feladatok és részfeladatok értékelése: Az értékelés kiterjedhet a projekt különböző részeire vagy feladataira is. Ez segíthet a diákoknak megérteni, hogy mely területeken kell még fejlődniük.

Az értékelés módja szintén változatos lehet: történhet szóban, írásban vagy egy értékelő táblázat segítségével.

1) Szóbeli értékelés: Az értékelők (a tanár vagy más bevont értékelő, közönség) gyakran szóban is értékelik a projektet. Ez az értékelési mód kiterjedhet nemcsak a produktum, hanem a teljes projektfolyamat értékelésére. Gyakran végzünk szóbeli értékelést, ha a produktum vagy a produktum bemutatása fizikálisan vagy prezentációval történik.

2) Írásbeli értékelés: A tanár írásban is értékelheti a diákok projektalapú munkáit. Ez lehetőséget ad a részletes visszajelzésre és a diákok fejlődésének követésére.

3) Értékelő táblázat: A részletesen leírt elvárásokat és minősítési szempontokat tartalmazó tábla segít az értékelés objektív tételében, a tanulók számára pedig egyértelmű visszajelzést ad.

3.2.4 Az értékelés hatása a tanulókra

A diákok számára a projektmunka során a tanári értékelés kiemelkedő fontossággal bír a tanulási folyamat és a személyes fejlődésük szempontjából. Az értékelés segít nekik abban, hogy fejlődési lehetőségeket azonosítsanak, egyértelmű célokat állítsanak fel maguknak, és motiváltabbak legyenek a tanulás iránt. A tanár által megosztott tanulási célok és elvárások irányt szab-

nak az előttük álló feladatoknak. Az értékelés továbbá lehetőséget teremt a hibák és a fejlesztési területek azonosítására is.

Amikor a diákok visszajelzést kapnak a tanulmányaikról, megérthetik, melyek az erősségeik, és hol van szükségük fejlődésre. Ez előmozdítja, hogy tudatosan dolgozzanak a hiányosságaikon, és fejlesszék a képességeiket. A tanulókat így nemcsak a végső eredményeik alapján minősítjük, hanem a tanulás során megszerzett tapasztalataik alapján is. A visszajelzés lehetőséget ad a diákoknak arra, hogy értékeljék saját tanulási tapasztalataikat, azáltal, hogy megfogalmazzák, mit tanultak a projekt során, és milyen készségeket fejlesztettek ki. A tanulmányaikról adott visszajelzés hozzájárul annak megértéséhez, hogy milyen lépéseket kell tenniük a további fejlődés érdekében. Így lehetőséget kapnak új terveik felállítására, új célok kitűzésére a jövőbeli tanulás-hoz és teljesítményükhöz.

Az értékelés során a személyes kapcsolatok is épülhetnek a tanár/mentor és a tanuló között, valamint a csoport tagjai között is. Amikor a tanár rendszeresen kommunikál a diákokkal az értékelésről, lehetőséget teremt a kölcsönös bizalom és tisztelet kialakítására. Ebben a folyamatban a tanulók könnyebben kérnek segítséget és támogatást, és nyitottabbak lesznek a visszajelzés elfogadására és az önfejlesztésre. Amikor a tanár figyelmet fordít a diákok egyéni szükségleteire és erősségeire, akkor segít nekik abban, hogy teljes potenciáljukat kiaknázzák, és sikeresen fejlődjenek a tanulmányaik során. Ezáltal az értékelés kulcsfontosságú eszköz a tanulók sikeres tanulási tapasztalatainak biztosításában.

3.3 Értékelés digitális módszerekkel

A 21. század kihívásai között a digitális kulcskompetenciák fejlesztése is követelményként jelenik meg. Fontos, hogy a digitalizáció a tanulás minél nagyobb színterén helyet kapjon, többek között a mérés-értékelés területén is. A projektoktatás megvalósítása során fontos, hogy a mérés-értékelés területén sem csupán a hagyományos számonkérésben és a hagyományos módszerekben gondolkozhatnak az oktatók, hanem digitális eszközöket is be tudnak vonni.

Az, hogy milyen megoldásokat alkalmaz egy-egy projekt tervezésében az oktató, nagyban függ a saját digitáliskompetencia-szintjétől az oktatási intézményben meglévő lehetőségekről, a diákok digitáliskompetencia-fejlettségétől és a rendelkezésre álló eszközöktől.

3.3.1 Digitális eszközök bevonása az oktatásba

A Ruben R. Puentedura által kidolgozott SAMR-modell írja le, hogy az oktatásban alkalmazott új technológiák az IKT segítségével hogyan bővítik vagy éppen alakítják át az oktatás folyamatát és magát a mérési-értékelési lehetőségeket is. Ez egy olyan modell, amely során láthatóvá válik a technológiának a tanulásra gyakorolt hatása. Négy különálló lépést tesz lehetővé. A SAMR-modell az angol kifejezések első kezdőbetűjéből származik, azaz S-substitution, A-augmentation, M-modification, R-redefinition.

Az egyes szintek jelentése:

1) S – Helyettesítés (Substitution)

A technológia egy hagyományos eljárást helyettesít az oktatás gyakorlatában anélkül, hogy lényeges változás jönne létre. A mérés-értékelés esetében az oktató a hagyományos formában összeállított tesztet online közegbe viszi, és ott oldatja meg a tanulókkal. Azaz az értékelés célja és tartalma nem változik, csak nem papíralapon kerül kitöltésre.

2) A – Kiterjesztés (Augmentation)

A technológia alkalmazása plusz lehetőséget és funkciót jelent a korábbi gyakorlathoz képest. Az online teszt kitöltésekor a tanulók azonnali visszajelzést kapnak az eredményről a digitális eszköz használatával, és látják, hogy a válaszaik helyesek voltak-e. Ez a fajta visszajelzés plusz motivációt jelenthet a tanulók számára, mert megerősítést kapnak tudásukról és visszajelzést a hiányosságaikról. Ilyen típusú alkalmazások a teljesség igénye nélkül pl. a LearningApps, Quizizz, Kahoot!.

3) M – Módosítás (Modification)

A feladatokat az oktatók már a technológiához alakítva módosítják, figyelve a 21. századi kihívásokra és a tanulók digitális kompetenciáinak fejlesztésére. A tanárok a projektekbe olyan feladatokat építenek be, amelyeket online térben szükséges megoldani, és csak bizonyos applikációk, szoftverek használatával van csak lehetőség a projektproduktum elkészítésére. Itt megjelennek az online kollaborációs terek, ahol a tanulók a közös munkavégzés lehetőségét is ki tudják próbálni. Ilyen felületek pl. a Trello, Padlet.

4) R – Újraértelmezés (Redefinition)

A tanári munka, a tevékenységek újragondolása, újraértelmezése, amelynek során a tanulók számára az oktatók olyan kreatív, alkotó feladatokat és megoldandó problémákat tervezhetnek, amelyekre korábban nem volt lehetőség. A tanulók nagyobb léptékű problémákon is gondolkodhatnak, például a szakmákhoz kapcsolódó szoftverek alkalmazásával olyan komplex feladatok kivitelezése, amelyek során a tanulók alkotó képességére és kreativitására is szükség van, de ide tartoznak a mesterséges intelligencia (továbbiakban: MI) támogatásával végrehajtott feladatok is.

A SAMR-modell a Bloom-féle taxonómiával is kapcsolatba hozható. Az első két szint (helyettesítés és kiterjesztés) során az emlékezés, az értelmezés és a felhasználás szinteket erősíthetjük, míg a magasabb két szintnek (módosítás, újraértelmezés) az elemzés, az értékelés és az alkotás szintjei feleltethetők meg.

3.3.2 Digitális eszközök a mérés-értékelés területén

A projektoktatás során fontos figyelembe venni, hogy a tervezett projektben milyen mérés-értékelési módokat iktatunk be. Figyelnünk kell a hagyományos és digitális módszerek egyensúlyára. Az oktatóknak kell megtalálni azt az arányt, amely segítségével a projekt végrehajtása és a tanulók értékelése is megfelelően elvégezhető. A digitális megoldás kiválasztásánál mindig gondoljuk át, hogy milyen céllal tesszük azt.

Fontos szempontok a digitális értékelési módszerek kiválasztásakor:

- A résztvevő tanulók digitális kompetenciaszintje.
- A projekt megvalósításával elérni kívánt cél.
- A mérés-értékelés célja.
- A digitális eszközök használata milyen mértékben motiválja a tanulókat.
- A digitális kompetenciafejlesztés is célja-e a projektnek és az értékelésnek.
- A 21. századi elvárások bemutatása a tanulóknak.

Az oktatók számára egyre nagyobb mennyiségben állnak rendelkezésre a mérés-értékelésre kifejlesztett online eszközök, applikációk. A különböző mérési típusokhoz használható alkalmazásokat mutatja be az 2. sz. táblázat:

Mérési módszer	Digitális alkalmazás
Kvízek, kérdések	Socrative, Kahoot!, Quizizz, Wordwall, Google Tanterem, MS Teams, Redmenta, Google Forms, BookWidgets, Genially, Learningapps, Quizlet
Portfólió	Wakelet, OneNot osztályjegyzetfüzet, Padlet, Linot,
Önértékelés	Checkli, OneNot jegyzetfüzet
Önellentőrzés	Quizlet, Flippity, EdPuzzle, Formative, Socrative, Kahoot!, Quizizz, MS Teams, Formative, BookWidgets, Learningapps
Kilépőceti óra visszajelzésére	Socrative, Linot, Wakelet, Padlet, BookWidgets
Ötletbörze	Socrative; Lino, Tricider; Padlet, AhaSlides, Mentimeter, Padlet
Fogalomtérkép	Mindomo; MindMup, Diagrams.net; Bubbl.us; Mindmeister
Demonstráció	FlashBack; Screencast-o-matic, Mentimeter, Genially, Sway,
Beszélgetés, megbeszélés	Lino; Padlet
Dolgozatok	digitális űrlapok: MS Forms; Google Forms; Redmenta; Edubase,
Tesztek	Socrative; Kahoot!; Quizizz; Edubase, Redmenta; BookWidgets
Feladatlapok	Feladatlap-szerkesztők: Nemzeti Köznevelési Portál; Symbaloo Learn-ing Paths; LearningApps; digitális űrlapok: MS Forms, Google Forms
Projektfeladat	Dreamshaper, Trello, Sutori,
Szabadulószoza	Genially, Flippity
Portfólió	Wakelet, Sutori, Padlet
Gamifikáció	#school; Flippity, Classcraft, Classdojo, Genially

2.sz. táblázat: Mérésre értékelésre használható digitális alkalmazások

3.3.3 Digitális mérés-értékelés előnyei

A mérés-értékelés digitális módszereinek bevezetése az oktatók számára is számos előnnyel járhat, ami hosszú távon megkönnyítheti a munkájukat.

- Azonnali eredmény az oktató és a tanuló számára.
- Többször felhasználható feladatsorok.
- Nyilvánossá tehető feladatok, melyeket a kollégák átvehetnek egymástól.
- A pontozási értékek beállítása különböző lehet a különböző feladatsorokban.
- Archiválható eredmények (alkalmazástól függően személyre szabottan kiküldhetőek).

- Többszöri feladat-megoldási lehetőség.
- Gyakorlásra is használható feladatsorok.
- Lehetőség a feladatsorok hagyományos papíralapú nyomtatására (alkalmazástól függően).
- Mobiltelefonon is működő alkalmazások, amelyek a tanulók motivációját erősíthetik.
- Az MI-vel támogatott applikációk az utasítások alapján kérdéssorokat készítenek.

3.3.4 Három alkalmazás részletes bemutatása

A kiválasztott 3 alkalmazással az a célunk, hogy különböző felhasználási módokra mutassunk be lehetőségeket: 1 kvízkészítő, 1 portfóliókészítésre és 1 komplex feladatsorok megoldásra alkalmas digitalizációs lehetőség ismertetése. Egyre gyakrabban fordul elő, hogy a pandémia alatt megismert lehetőségeket az azóta eltelt idő során a fejlesztők jelentősen átalakítják. Közös jellemzőjük, hogy egyre több ingyenesen elérhető applikáció napjainkra korlátozottan érhető el, vagy meg is szűnt az ingyenes verziója. Az oktatásban dolgozóknak is egyre inkább számolni kell az előfizetési kiadásokkal.

A három applikációnak még van olyan elérhető ingyenes változata, melyet az oktató kollégák jól be tudnak illeszteni a tanításba. A Quizizz egyszerűsíti a feladatok szerkesztését az oktatók számára, mivel egy-egy feladatot több feladatsorban is tudnak használni. A feladatok megoldása után azok eredményei mind a tanulók, mind az oktatók számára elérhetők, így azonnali visszacsatolás lehetséges. Az ingyenes verzióban is elérhető az MI által támogatott feladatsorok készítése. A feladatsorokból tanulókártyák hozhatók létre, amelyek többféle versenyhelyzetet teremthetnek meg a tanulók között a megoldásuk közben, ugyanakkor dolgozatként vagy házi feladatként is jól alkalmazhatók. Ráadásul a mások által nyilvánossá tett feladatsorokat a tanulók és az oktatók is elérik, és fel is használhatják további feladatsorok létrehozására.

A Padlet a portfóliókészítést támogatja a digitális térben. A szakmai elvárásoknál egyre inkább jellemző, hogy a diákoknak létre kell hozni egy portfóliót. A Padlet segítségével tárolhatják, rendezhetik és strukturáltan be is mutathatják a saját portfóliójukat. A Padletek készítését az MI is támogatja.

A Genially a komplex feladatsorok és szabadulószozák készítését tudja jól támogatni. A kész sablonok minden eleme átszerkeszthető, így egyedi és az igényekhez alkalmazkodó feladatsorok hozhatók létre, minden médiaelem beilleszthető, feltölthető, és az MI-vel támogatottan működik.

3.3.4.1 A tesztek elkészítéséhez jól használható Quizizz alkalmazás bemutatása

A Quizizz, mint ahogyan a nevében is szerepel, olyan alkalmazás, amellyel tesztek tudunk készíteni akár felméréshez, akár gyakorláshoz, illetve ezeket a tesztek a rendszer nagyon könnyen át tudja alakítja tanulókártyákká is. **Elérhető itt:**

Az alkalmazás többféle lehetőséget tartogat egy-egy online kérdőív összeállítására. A Quizznek fizetős és ingyenesen elérhető változata is van.

Belépés után az alkalmazás első lépésben megkérdezi a felhasználótól, hogy tesztet vagy leckét szeretne készíteni. A teszt kiválasztása után felajánlja a kérdéstípusokat, melyek az ingyenes és a fizetős változatban különbözőek. Az ingyenes változatban 7 különböző típus közül választhatunk. A kérdések összeállítása előtt kiválaszthatjuk a témakört. Ha az „other” pontot jelöljük meg, akkor ezután kiválasztható a ‚vocational training’ téma. Több szakma és szakmaterület is megtalálható a rendszerben, természetesen angolul. A témajelölés alapján tudunk mások által létrehozott kvízek között keresni, ezért fontos a témát jól kiválasztani.

Az alábbi feladattípusok közül tudunk választani a teszt készítésekor:

1. **Multiple Choice:** több (2-5) válaszlehetőség közül az egyetlen jó válasz kiválasztása. A kérdéseknél képet, audiófájlt és videót is be tudunk szűrni, a válaszhoz azonban csak képet.
2. **Rövid válaszadás egy nyílt kérdésre:** szöveget írhatnak be a tanulók 1000 karakterig.
3. Rajzolhatnak a kérdés alapján: ezt főleg egy térképen pontok, helyek jelölésére lehet jól használni.
4. **Kitölthető kérdés:** egy-egy konkrét szó hiányzik a kérdésből, azt kell beírni.
5. **Eldöntendő kérdésekre válaszadás:** igen vagy nem válaszlehetőség megadása.
6. **Szófelhő készítése.**
7. **Külső kérdéssort is be lehet importálni.** Ehhez egy sablont kell letölteni a rendszerből, melyet feltöltve a kérdések könnyen bevihetők a rendszerbe. Google Forms kérdőív importálására is van lehetőség.

Az applikáció MI-vel támogatott. A kérdések kialakításánál rákérdez a rendszer, hogy MI-vel szeretnék-e kérdéssort generáltatni. Ebben az esetben meg kell adni az utasítást, ki kell jelölni a szintet, a témát és a kérdések számát. A rendszer csak angol nyelvű, így angol nyelven kell megadni az utasítást, és angol nyelven fogja generálni a kérdéssort is. Importálható a rendszerbe már elkészült dokumentum is, pl. Google Drive-ról, a dokumentumok formátumát tekintve pedig Word, .pdf és .ppt formátum is, maximum 25 MB méretű és/vagy 30 oldalas dokumentum. Mindezekon felül a Quizz a YouTube-on megtalálható videókból is képes kvízeket összeállítani.

Az elkészült kérdéssort hagyományos módon le lehet tölteni kitölthető feladatlapként .pdf formátumban, és így az átadható a diákoknak. Az elmentett feladatsorokat a „My library” menüpont alatt mappákba lehet rendezni. A kérdéssorok duplikálhatók, tehát egy feladatsor végtelen számban átalakítható. Az elkészített feladatlap előzetesen „lejátszható” a rendszerben, tehát az oktató is látja, mit készített, és mit fognak látni a tanulók. Az is beállítható, hogy a kérdéseket a teszt használata során gépi hang olvassa fel. A megoldott feladatsor után a tanulónak az alkalmazás felajánlja, hogy 1 db rosszul megválaszolt kérdést újra megoldhatnak. Majd a befejezés után a tanulók megnézhetik, hogyan oldották meg a teljes kvízt. Rákattinthatnak a „Study flashcard” feliratra, amelynek eredményeként az applikáció a feladatokból tanulókártyákat készít, amelyek tartalmazzák a helyes válaszokat is. Az is beállítható, hogy a kérdéseket hány másodpercig mutassa a rendszer, sőt a kérdésre adható pontszám is változtatható. Ráadásul a feladatok megoldása közben a rendszerben használható zenei aláfestés is, amelyet a tanulók ki is kapcsolhatnak, ha ez zavaró számukra.

Egy elkészített feladatsor több módban is lejátszható, megválaszolható:

- A **klasszikus mód** azt jelenti, hogy minden egyes résztvevő önállóan oldja meg a feladatokat, és a belépő résztvevőt önállóan értékeli a rendszer.
- Az **‘instructor spaced’** mód azt jelenti, hogy minden egyes kérdést a tanár indít, és nincsen időzítő beállítva.
- A **‘team mode’** azt jelenti, hogy a rendszer a belépőkből véletlenszerűen csoportokat alkot, és ők versenyeztek egymással.
- A **‘Mastery Peak’** azt jelenti, hogy a résztvevők a kérdések között egy négy lapból álló párkereső kártyalapokkal játszanak, azokat forgatniuk kell, és a párokat megtalálni.
- A **‘test mode’** azt jelenti, hogy a válaszokat nem látja a diák, a rendszer értékeli, és az eredmény csak a tanárnál jelenik meg.
- A **‘paper mode’** azt jelenti, hogy a diákok a nyomtatható változatot oldják meg.
- A feladatok **házi feladatként** feladhatók: az oktató időkorlátot is beállíthat hozzá, a feladat megosztható a tanulókkal link vagy QR-kód formájában, de a teszt közvetlenül átvihető a Google Classroomba és a Teamsbe is.

A megoldott feladatsorok eredményét a rendszer naplózza, az eredmények bármikor megtekinthetők. Minden résztvevő eredménye külön-külön is megjeleníthető, emailben elküldhető a tanulónak vagy kinyomtatható. Az oktató kérdésenként vagy táblázatos formában is láthatja az eredményeket, sőt egy-egy feladatsor eredményei Excel táblázatként le is tölthetők. Az alkalmazásban mások feladatsorait is kereshetjük, és amennyiben a készítője felhasználhatóvá tette, azokat beépíthetjük a saját kérdéssorainkba.

Mint minden alkalmazásnak, úgy a Quizznek is vannak előnyei és hátrányai is.

Előnyök:

- Az ingyenes verzió is jól használható.
- A feladatsorokat tetszés szerint lehet duplikálni és átalakítani.
- Tantárgyakra kereshetünk, melyek között a szakképzés egyes területei is szerepelnek.
- Egyetlen feladatsorral sok lehetőséget tartogat a rendszer.
- Az MI is beépítésre került, a segítségével is generálhatunk kérdéssorokat.

- Feltölthetők anyagok, feladatsorok, és a rendszer ezekből is tud kérdéssorokat készíteni.
- A tanulók számára számonkérést és/vagy gyakorlási lehetőséget is tudunk biztosítani, sőt önálló gyakorlást és házi feladatként feladott tesztort is megoszthatunk velük.
- A tanuló szerepkörben bejelentkező résztvevő a megjelölt témában és/vagy tantárgyban több feladatsort is meg tud oldani, amelyeket tanulókártyaként is tud használni, tehát az alkalmazás jól használható önálló tanulásra és gyakorlásra is.

Hátrányok:

- A felület angol nyelvű, amely ugyan több nyelvre átváltható, de a magyar nyelv még nem került beépítésre.
- Az MI számára angol nyelven kell megadni utasításokat, és így a rendszer angol nyelvű feladatsorokat is hoz létre.
- Fizetős változatban jóval nagyobb lehetőséget kínál a felhasználóknak.

Elérhető oktatóvideók:

A tanulás jövője MOOC 2020 – Tanulási ösvények modul – Quizizz használata:	
Quizizz Team Game – Játékosítás – A tanulás jövője MOOC 2021:	
Balogh László Endre: Quizizz használata	
Quizizz Reports – A tanulás jövője MOOC 2022:	

3.3.4.2 A portfóliók kezeléséhez jól használható Padlet alkalmazás bemutatása

A Padlet alkalmazás elérhető a következő linken:

A belépéshez és a használatához regisztráció szükséges. A regisztráció során eldönthetjük, milyen szerepben kívánjuk használni a szolgáltatást: tanuló, oktató vagy üzleti szférában dolgozó. A Padlet segítségével egyetlen témáról teljes dokumentumgyűjtemény készíthető digitális formában videókkal, linkekkel, együttműködési lehetőséggel. A Padlet különböző lehetőséget kínál ingyenesen és fizetős formában is. Ingyenes lehetőségként 3 db tábla hozható létre, és 20 MB-nyi anyag tölthető fel; az ennél nagyobb összméretű anyagok feltöltéséhez előfizetésre van szükség. A rendszer az előfizetések között is több lehetőséget ajánl fel, melyek között vannak kifejezetten az oktatási területre kialakított felhasználási módok is az oktatók és az iskolák számára. A Padlet alkalmazásban táblákat lehet létrehozni, melyek különböző sablonok alapján alakíthatók. A célunknak megfelelő sablon kiválasztását követően meghívhatjuk a szerkesztésre a diákokat is. A sablonba képeket, videókat, linkeket vagy zenéket illeszthetünk. A tanulók csoportokban is dolgozhatnak, és amikor elkészült a csapatmunka, a közös eredményt megoszthatják akár kívülről is.

A diákok maguk is létrehozhatnak táblákat, ahol a saját személyes portfóliójukat tudják tárolni és összegyűjteni. A tanulók az általuk létrehozott táblát saját ízlésük szerint alakíthatják. A diákok a Padletben meghívás alapján együtt is tudnak dolgozni, tehát az alkalmazás közös projektek elkészítésére is alkalmas. A tanulók által létrehozott táblához email címmel bárkit meghívhatnak, különböző szerepkörrel, olvasó vagy szerkesztő módban.

A Galériában találhatunk javaslatokat különböző módszertani lehetőségekre, azaz az oktatók kapnak javaslatot, hogyan tudják használni a Padletet a különböző feladatokhoz.

Módszertani ajánlások:

- **3-2-1 összefoglaló:** Értékelje az óra sikerét olyan módon, hogy megkérdezi a tanulókat, hogy mit tanultak, miről szeretnének többet tudni, és milyen kérdéseik vannak még.
- **Fotós kincsvadászat:** A diákok egy témáról képeket gyűjtenek, és az töltik fel a Padletre.
- **Rólunk:** Digitális bemutatkozó tér. A tanulók és a tanárok fényképet tesznek közzé és jégtörő kérdésekre válaszolnak.
- **Bók tábla:** A tanulók és a tanárok számára egy olyan hely, ahol pozitív megerősítéseket, dicséreket és bókokat oszthatnak meg egymással, azért, hogy támogató és egymást emelő osztályközösséget alakíthassanak ki.
- **Heti ütemterv:** Készítsen ütemtervet a diákjai számára napi emlékeztetővel, házi feladatokkal és minden mással, amelyre szükségük van ahhoz, hogy a tanulók felkészülten jöjjenek az órákra.
- **Két igazság és egy hazugság:** A tanulók két igazságot és egy hazugságot tartalmazó közvélemény-kutatásokat tesznek közzé. Az osztálytársak szavaznak a szavazólapon, hogy melyik állítás igaz és melyik hamis. A cél, hogy kitalálják, melyik a hazugság.
- **Művészeti kirakat:** A tanulók egy vizuális táblán helyezik el alkotásaikat. A diákok megtekinthetik, megcsodálhatják és kommentálhatják is társaik munkáit.
- **Születésnapi fal:** Ünnepelje meg az osztály tanulóival együtt egy diákja születésnapját egy gratuláló üzenetekből álló fallal.
- **Könyvjelzők:** A Padlet böngészőbővítmény segítségével hasznos linkekkel és weboldallal teli Padletet hozhat létre.
- **Katalógus:** Tételeket, termékeket vagy erőforrásokat tartalmazó gyűjtemény összeállítása és közzététele. Adhat hozzá leírásokat és képeket a könnyebb böngészés érdekében.
- **Megvitatás:** Ösztönözze a gondolatok egészséges párbeszédét azzal, hogy a tanulókat arra kéri, írják le véleményüket egy adott vitaindító kérdés mellett vagy ellen.
- **Gyakran ismételt kérdések:** Gyakran feltett kérdések és válaszok összeállítása és bemutatása. Ossza meg bárkivel, akinek szüksége van rá.
- **Szervezeti diagram:** Vizualizálja a csapatszerkezeteket és az egyéni szerepeket. Egy világos térkép, amely demisztifikálja a hierarchiákat és a felelősségi köröket.
- **Projekttervező:** Szervezze meg a feladatokat, szabjon határidőket és kövesse nyomon az előrehaladást.
- **Diák portfólió:** Mutassa be a tanulók munkáját, eredményeiket és fejlődésüket egy könnyen megosztható és értékelhető digitális térben.
- **Feladatlista:** Kezelje feladatait a „Feladatok” oszlopba való beírással, és a „Folyamatban”, illetve a „Kész” oszlopba való áthúzással.
- **Értékelési útmutató:** Az objektív és következetes osztályozás megkönnyítése érdeké-

ben határozzon meg egyértelmű értékelési kritériumokat, teljesítményszinteket és a hozzájuk tartozó pontértékeket.

- **KWL táblázat:** Értékelje a tanulók felkészültségét és a tananyag megértését egy leckére vonatkozóan úgy, hogy kérje meg őket, írják meg, mit tudnak, mit szeretnének tudni, és mit tanultak egy témáról.

A Galériában megtalálható módszertani elemekre egy szűrő segítségével tudunk rákeresni, így könnyebben megtalálhatjuk azt az alkalmazási módot, amely a legközelebb áll az oktató elképzeléséhez, oktatási terveihez, módszereihez.

A Padlet alkalmazásban is lehetőség van már az MI használatára. A táblák elkészítésénél választást ajánl fel a felhasználó számára, hogy saját maga akar-e létrehozni egy táblát, vagy az MI segítségével akarja ezt megtenni. Az MI segítségével több lehetőség közül válogathatunk.

Az MI a következő témákban támogatja táblák létrehozását:

- vitafórum,
- osztálytermi tevékenység,
- óraterv,
- ötletek osztálytermi tevékenységre,
- események idővonala,
- olvasmánylista,
- történelmi események térképe,
- értékelési szavazások,
- értékelési útmutató,
- egyéni tábla.

Ahogy a Quizizznek, a Padletnek is vannak előnyei és hátrányai.

Előnyök:

- Bármilyen eszközről (tablet, telefon, laptop, asztali gép) könnyen használható.
- A regisztráció ingyenes.
- Egyéni, páros és csoportos munkára is lehetőséget biztosít.
- Az adatvédelem több funkcióval is beállítható: a tábla tulajdonosa titkos és publikus lehetőségek közül választhat.
- Nyelvezete fiatalos.
- A sablonok személyessé tehetőek és változtathatók.
- A kommentek kikapcsolhatók és bekapcsolhatók.
- Módszertani ajánlásokat tartalmaz az oktatók számára.
- Oktatóvideók állnak rendelkezésre a használatához, amelyekben a felirat nyelve magyarra is átállítható.
- Az elkészült táblák megoszthatók QR-kóddal, linkkel és emailben is.
- A tábla exportálható képként, pdf-fájlként, Excel táblaként, és nyomtatható is a felületről.
- Az elkészült tábla prezentációként is bemutatható.

Hátrányok:

- Ingyenesen egy időben csak 3 padlet készíthető, több lehetőségért fizetni kell.
- Az oldal által felkínált beillesztési lehetőségek (képek, GIF-ek, YouTube videók stb.) a maximálisan feltölthető 20Mb miatt az ingyenes verzióban szűkösek.
- A fizetős verziókkal mások kész munkáit is letölthetjük, illetve beszállhatunk mások munkáiba.

A Padlet bemutatása jól szemlélteti, hogy a projektoktatáshoz szükséges sokrétű felhasználási lehetőséget kínál.

Elérhető oktatóvideók:

1. Tóth Boglárka: A Padlet alkalmazás bemutatása	1.	2.	3.	
2. Kiss Imre: A Padlet (online faliújság) használata				
3. Russard Stannar: Complete Training Padlet 2024 Free Option:				

3.3.4.3 A szabadulósobák készítéséhez és a gamifikációs feladatok összeállításához jól használható Genially bemutatása

A Genially alkalmazás számtalan lehetőséget kínál, amelyek a projektoktatást tudják támogatni. Az alkalmazásban többféle feladat kialakítására van lehetőség, sőt innovatív ötlet esetén arra is, hogy a felhasználó leírja az ötletét és beküldje a fejlesztőkhöz.

Elérhető ezen a linken:

Amennyiben az ötlet megtetszik a fejlesztőknek, akkor erre egy újabb sablont hoznak létre. A Genially alkalmazásban, mint általában mindenhol, a regisztrációt követően férhetőek hozzá az ingyenes lehetőségek, és olyanok is, amelyek csak előfizetés után lehet használni. Ebben az alkalmazásban az ingyenesen elérhető funkciók széles skálája áll rendelkezésre.

Felhasználási lehetőségek:

- Játékos feladatok elkészítése: játékok, szabadulósobák és feladatok igen/nem döntési lehetőségekkel.
- Kvízek és kérdéssorok készítése.
- Prezentációk készítése.
- Kurzusok készítése: egyszerű tananyagoktól a komplex kurzusig készíthetők benne tananyagok.
- Infografikák készítése.
- Digitális publikációk elkészítés: önéletrajzok, idővonalak, statisztikák és katalógusok.

A korábbi alkalmazásokhoz hasonlóan a Geniallynek is vannak előnyei és hátrányai.

Előnyök:

- Az angol nyelvű sablonok minden felirata szerkeszthető, tehát teljesen magyar nyelvű feladatokat tudunk vele létrehozni.
- Az egyik feladatsorban már megszerkesztett kérdések átemelhetőek egy másik feladatsorba.
- A különböző sablonok szerkesztési módszerei azonosak, tehát ha egy típus szerkesztését már begyakorolta a felhasználó, akkor a más típusú feladatokat is hasonló módszerrel tudja szerkeszteni.
- Egy adott kidolgozott feladatsort meg tudjuk osztani a tanulókkal.

Hátrányok:

- A felület csak angol nyelven érhető el.
- Az ingyenes verzióban elkészített feladatot vagy tananyagot az alkalmazás publikussá teszi, felhasználói korlátozásra nincs lehetőség.
- Nagyon sokrétű szerkesztési lehetőséget ajánl fel minden sablonnál, így a kevésbé gyakorlottak bonyolultnak érezhetik a kezelését.
- Csapatsablonokat csak a fizetős verzióban hozhatunk létre.

Az alkalmazásban szabadulósobák is készíthetők, amelyek a projektekben akár egy összefoglaló tudásfelmérésre is alkalmasak. Ezt a módszert mutatjuk most be részletesen.

A regisztráció után a felületre belépve a „templates” menüpontra kattintva tekinthetjük meg a sablonokat. A menüpontra belül több feladattípus választható ki, ezen belül a „Games and Challenge” pontban találhatjuk meg a szabadulósobához létrehozott sablonokat. Az „Escape games” pontban az ingyenesen elérhető verzióban jelenleg 25 db sablon áll rendelkezésre. Az egyes sablonok szimbólumvilága különböző, amelyek közül kiválasztható a témához legjobban illeszkedő.

A kész sablonokban a már meglévő szövegek átírhatók, a képek cserélhetőek, de adhatunk hozzá már kész feladatokat másik Genially feladatsorból, vagy linken keresztül másik applikációból, beszűrhetünk videót, animálhatjuk az egyes elemeket, tehát csak a fantázia szab határt, milyen is lesz a végső szabadulósoba. Van lehetőség kódok hozzáadására is, hogy csak a kód megadása

után tudjon továbblépni a tanuló a feladatokon – így tud valódi szabadulósobát modellezni az alkalmazás. Ugyanakkor rendelkezésre áll egy teljesen üres sablon is, amelyben minden egyes elemet a tulajdonosa tud beemelni és szerkeszteni. Tehát a Genially a beépíthető tartalmak rendkívül széles és változatos spektrumát teszi lehetővé.

Az ingyenes verzióban különböző formátumú fájlok (pdf, Power Point, Google Slides) importálására van lehetőség, erre 1 GB tárhely áll rendelkezésre. Az ingyenes verzió lehetőséget biztosít hangfelvételek készítésére saját gépünk segítségével, és tárolja is ezeket a hangfájlokat. Lehetőség van továbbá hanganyagok feltöltésére különböző felületekről.

A Genially igazi erőssége az interaktív szerkesztés lehetőségeiben rejlik: minden eleme előbbé tehető a mozgógomboktól a képkeretektől, sőt láthatatlan interaktív mezőt is létre lehet hozni benne, amely pl. a szabadulósobák szerkesztésénél érdekes elemet jelenthet a játékosításban. Megjelenít rövid szöveget, ha egy bizonyos objektumra rákattintunk, megnyit egy új ablakot, beállítható, melyik oldalra lépjen tovább, hozzáadható link az oldalhoz, teljes képernyőre kivetíthetővé válik, hozzáadható hangfelvétel, melyet a laptop vagy számítógép segítségével a szerkesztő fel tud venni.

A Genially képes látványos animációs áttűnések és figyelemfelkeltő pulzálások, mozgások, effektusok létrehozására is. Minden elem esetében a tulajdonos be tudja állítani ezeket az animációs lehetőségeket. Akárcsak a Microsoft Power Point esetében, a sorrendet és az időt is beállíthatjuk, amelyben a tartalmak előtűnnek a képernyőn.

Lehetőség van arra is, hogy mások is részt vegyenek munkánk szerkesztésében: ehhez szerkesztői meghívót adhatunk nekik. Szimultán szerkesztésre nincs lehetőség: a társszerkesztőknek egymás után kell hozzáadniuk a maguk elemeit a munkához. Amennyiben két szerkesztő egy időben szeretne belépni, közülük a későbbit nem engedi dolgozni az alkalmazás.

Elérhető oktatóvideók:

1. Digitális Témahét: Genially kezdőlépések	1.	2.	3.	4.	i
2. Digitális Témahét: Szabadulósoba készítése Genially-ben					
3. Fási Erika: Youtube csatornája a genially használatáról:					
4. Genially – A tanulás jövője MOOC 2022					

A három digitális alkalmazásnál felsorolt YouTube videók megfelelő elérhetőségét a kiadó nem tudja garantálni.

4

DIGITÁLIS PROJEKTERVEZÉS

4.1 Trello: a projektmenedzsment eszköze

A szakmai oktatásban – a 2020-as törvényi változás után – a mindennapi élet része lett a projektoktatás alkalmazása. Fiataljaink felkészítése a valós munkaerőpiaci környezetre elképzelhetetlen a különböző kompetenciáik fejlesztése nélkül. Erre kiváló lehetőséget biztosít a hagyományos tanítási módszerekkel szemben a projekt módszer alkalmazása. A tantestületek nyitottságát és innováció melletti elköteleződését mutatja az új kimeneti követelményekre való zökkenőmentes átállás, amelyet jelentősen támogathat a projekt módszer bevezetése a mindennapi oktatási gyakorlatba. Az oktatók számára az egy-egy csoport vagy osztály projektjeihez tartozó információk számával növekszik a mappák, füzetek és feljegyzések száma is. A hagyományos módokon lehetetlen feladatnak látszik:

- a csoportok haladásának nyomon követése,
- az egyéni munka és a hozzáadott érték megállapítása,
- elakadás esetén a probléma felgöngyölése,
- az összehangoltság biztosítása,
- a megfelelő információs csatornák megtalálása – a kommunikációs nehézségek elkerülése érdekében,
- a határidők figyelése,
- a hatékonyság, eredményesség folyamatának nyomon követése,
- motiváló és interaktív környezet biztosítása a tanulóknak,
- a strukturált és rendezett keretrendszer fenntartása.

A projekt módszer alkalmazása során jelentős mértékben változik a tanárok szerepe a tanítási-tanulási folyamatban: a projektoktatásban az oktatók facilitáló szerepet töltenek be, valamint visszajelzéseket adnak, észrevételeznek, értékelnek. A projektek menedzselése során a napi munka nagy mértékben egyszerűsíthető az informatika segítségül hívásával.

A Trello – bizonyos mértékig ingyenesen elérhető, online együttműködést segítő platform – hatékony segítő eszköz lehet mindenki számára. A Trello struktúrája és működése megfelelő nagyobb létszámú csoportok kiszolgálására is, illetve több projekt együttes kezelésére. (Egy munkatérben 10 fő dolgozhat, de létrehozható 250 munkatér is, mindegyikben 10 újabb résztvevővel.) A Trello egy falra tehető táblát utánoz, amelynek segítségével minden együttműködő információt oszthat meg egymással. Az eszköz alapja egy „lapfelület”, ahol az egyes feladatokat és projektrészleteket kártyákon rögzítik, és ezeket listákba szervezik.

3. számú ábra: A Trello táblája

Miért javasoljuk a Trello használatát?

- Minden időben a lehető legegyszerűbb módon áttekinthető a teljes projekt és az adott részfeladatok státusza.
- Platformfüggetlen.
- Kiválthatja a projekttel kapcsolatos levelezést. Az ingyenes verzióban ez a szolgáltatás 10 fő számára elérhető, a fizetős verzióban korlátlan. Ezen funkció előnye, hogy az összes kommunikáció mindenki számára elérhető módon és az adott feladathoz kapcsolódóan egy helyen megtalálható.
- Alkalmas feladatok kijelölésére és a határidők nyilvántartására.
- Az egyes projektek és a részfeladatok esetében kijelölhetőek az együttműködők, akik az adott feladattal kapcsolatban folyamatosan tájékoztatást kaphatnak.
- Rugalmasan alakítható a felülete.
- Megfelelően definiált munkafolyamatok esetében lehetőség van automatizálások bevezetésére is.
- A bővítési lehetőségek száma más projektmenedzsment rendszerekkel power appokon keresztül lehetséges.

A Trello mobil eszközökről ugyanúgy használható, mint számítógépekről. Használatához egyszerűen regisztrálni szükséges egy fiókot. A Trello használatának megkezdése lépésről lépésre:

1. Regisztráció

- Trello weboldala trello.com címen található.
- Regisztráció” vagy „Regisztrálj most” gombot kell kiválasztani.

2. Adatok megadása

- Email cím, biztonságos jelszó, felhasználó név megadása.

3. Regisztráció visszaigazolása

- Visszaigazoló email a megadott címre.
- Emailben megadott utasítások követése.

4. Bejelentkezés

- Belépés a Trello fiókba a választott felhasználónévvel, email címmel és jelszóval.
- Bejelentkezés után az első munkatérbe érkezel, elkezdheted használni azt a projektjeid, a feladatok és a teendők kezelésére.

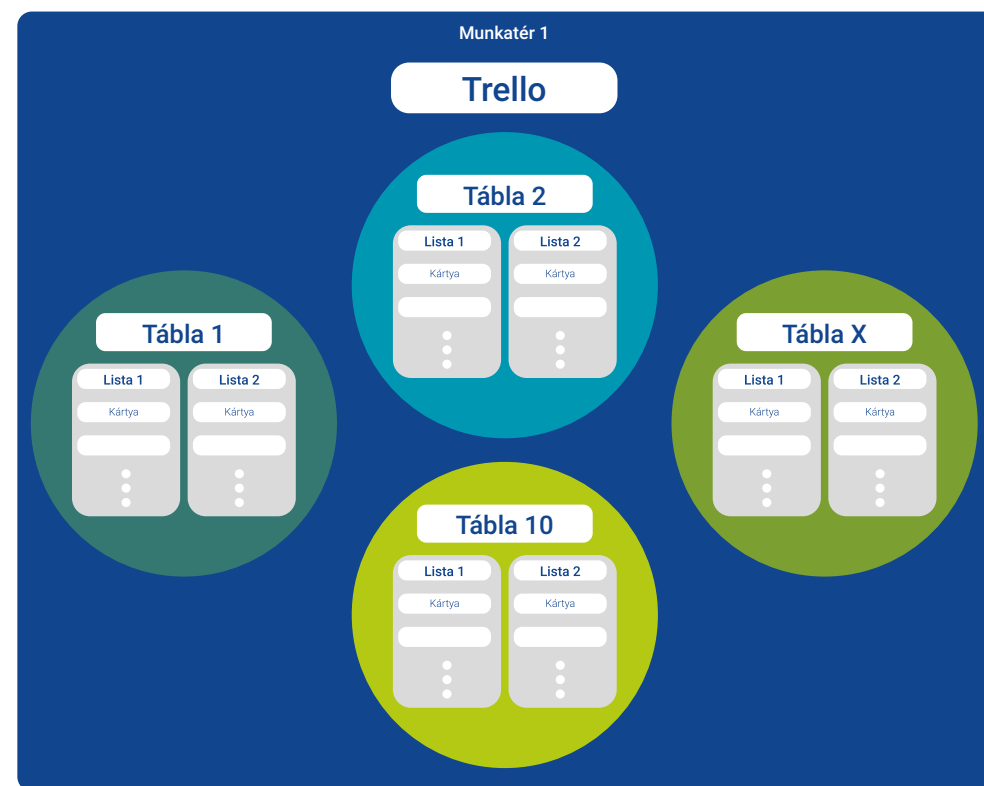
4.1.1 Trello felépítése és használata

A Trello munkatér egy olyan tér, ahol maximum 10 tábla található. (Sajnos elképzelhető, hogy az ingyenes verzióban a jövőben a táblák számát is korlátozni fogják.) A tábla testesíti meg egy-egy csoport projektjét. A munkatérben egy-egy projekthez tartozó csoport létszámától függően több projekt is kezelhető, ezáltal lehetővé téve a projektek és feladatok szervezését, valamint a csoportos együttműködést. (Az ingyenes verzióban ez 10 fő számára lehetséges.) A munkatér tulajdonosa beállíthat jogosultságokat a gomb segítségével – így szabályozva, hogy ki láthatja, szerkesztheti azokat, vagy fűzhet megjegyzéseket az adott munkatérhez. Fontos, hogy azok a személyek, akik egy munkatérben dolgoznak, megfelelő jogosultságokkal rendelkezzenek. Ez hozzájárulhat a hatékonyabb kommunikációhoz és az eredményesebb csoportmunkához.

Hasznos lehet a munkaterek tematikus szervezése, pl. egy munkatérben egy osztály néhány csoportjának projektjei találhatóak, egy másikban az osztály többi csoportjai, további munkatérben pedig a tanár az egyes tanórákhoz kapcsolódó feladatai vagy az iskola nemzetközi projektjeinek részletei. A Trello jelenlegi ingyenes verziójában 250 munkatert kezel, egy-egy munkatér 10-10 együttműködőt engedélyez.

Javasolt, hogy egy Trello munkatérben azok a személyek működjenek együtt, akik között szoros kapcsolat áll fenn a projektek, feladatok vagy témakörök kapcsán. Ezek a személyek lehetnek osztályok csoportjai, munkatársak, kollégák, egy adott esemény szervezői stb.

A Trello tehát lehetővé teszi, hogy a felhasználók munkatereket hozzanak létre, amelyek valamilyen szempontból összetartozó projekteket tartalmaznak. Ezen projektek megjelenési formája a tábla.

4. sz. ábra: A Trello munkatér

A Trello tábla a projektmenedzsment eszköz alapvető eleme, amely az egy projekthez tartozó feladatok és egyéb információk szervezésére szolgál. A feladatok és részfeladatok kártyák formájában jelennek meg a táblán, amely digitális teret biztosít az együttműködésre. A tábla a csoport tagjai számára a felhasználók ízlésének megfelelően és/vagy a hatékonyabb munka-

szervezés érdekében testre szabható. Az ingyenes verzióban, ha egy csoporttag megváltoztatja pl. a hátteret vagy a címkéket, akkor az mindenképp módosul, egyénileg nem lehet változtatni. A fizetős változat esetén egyénileg is lehetőség van a megfelelő háttérkép kiválasztására és feltöltésére, így személyre szabottabbá és vonzóbbá tehető a tábla. Ha a csoport egyik tagja megváltoztatja a beállításokat, akkor az értelemszerűen minden együttműködőnél megváltozik. Cím és leírás rendelhető hozzá, amellyel könnyen azonosíthatóvá válik minden együttműködő számára a cél és a tartalom. A tábla tagokkal történő megosztásával biztosítható a csoport együttműködése, így a céloknak megfelelően változtathatók is a listák száma, a kártyák tartalma és helyzete.

További egyéni igények kielégítését szolgálják Power-upok, az olyan bővítmények vagy kiegészítők, amelyek további funkcionalitást és integrációt kínálnak a Trellohoz. Ezek a Power-upok, azon túl, hogy integrációt biztosítanak más alkalmazásokkal, információkat adnak hozzá a táblákhoz és kártyákhoz. Néhány példa Power-up jelentőségére és használatára:

- A tábla Google Drive-val, Dropboxszal, Slackkel, Microsoft Teamsszel integrálható. Ez lehetővé teszi a fájlok könnyű megosztását, a kommunikációt és az információk cseréjét más platformokkal.
- A Naptár és a határidő Power-upok lehetővé teszik a határidők hozzáadását a kártyákhoz, azok együttműködnek más naptár-alkalmazásokkal. Így nyomon követhető a projektek ütemezése. Ezeket a funkciókat a fizetős verzióban érhetjük el.
- Statisztikák, analitikák adhatók a táblákhoz.
- Szavazások indítására vagy visszajelzések gyűjtésére van lehetőség, ami segíthet egy-egy döntés meghozatalában és a projektek optimalizálásában.

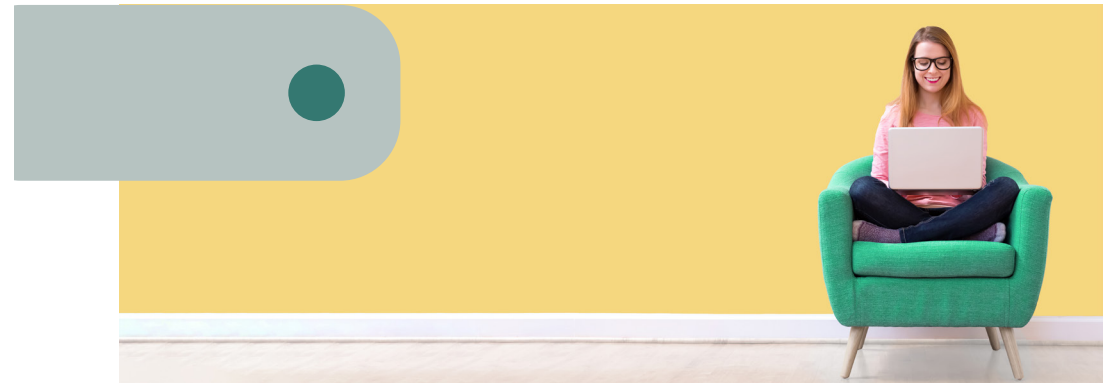
A Power-upoknak csak kis része érhető el az ingyenes verzióban.

A tábla listákat tartalmaz, amelyek projektfázisokat vagy kategóriákat reprezentálnak. A listák száma korlátlan, a felhasználói igényeknek megfelelően bővíthető. A listákon belül kártyák hozhatók létre, amelyek a Trello tábla legkisebb alkotóelemei. A kártyák az adott projekthez tartozó részfeladatokat reprezentálják, de interaktív tartalmak is lehetnek. A kártyák számos funkcióval rendelkeznek, amelyek segítenek a feladatok hatékonyabb kezelésében. A kártyák alapvető funkciói:

- A kártya tetején található cím segít a kártya egyértelmű azonosításában.
- A leírásban részletesen kifejtethetők a kártyához kapcsolódó fontos információk, részletek, lépések.
- A kártya a címkék segítségével kategorizálható és színkóddal jelölhető; ez gyors és vizuális azonosítást tesz lehetővé.
- Fájlok, képek, dokumentumok vagy más fontos mellékletek csatolhatóak a kártyákhoz.
- Amennyiben kérünk róla értesítést, úgy a határidők beállításával a Trello emlékeztetni fog, ha a határidő közeleg.
- Egy check-list által képviselt feladat további mikro-feladatokra osztható, amelyekhez checklist hozható létre. Ha egy ilyen mikro-feladat elkészül, a checklistben kipipálható, jelezve, hogy hol tart az adott részfeladat (amit a kártya megtestesít) teljesítése.
- A kártyán belül megjegyzéseket lehet fűzni a feladathoz, információkat, észrevételeket lehet megosztani a csapattagokkal vagy diskurzusokat lehet folytatni.

- A kártya tetején található azok a tagok, akik részt vesznek az adott feladatban vagy felelősek annak elkészítéséért.
- A kártyán belül megtekinthető az összes változás és aktivitás, pl. az, hogy ki módosított, írt hozzászólást vagy csatolt mellékletet. Ez a funkció rendkívüli segítséget nyújt a projektet értékelőnek arról, hogy a csapat tagjai mennyire voltak motiváltak, hogyan és milyen mértékben vettek részt a közös feladat elvégzésében.

Ezen funkciók együttesen teszik lehetővé a kártyák komplex kezelését, valamint hatékony eszközök nyújtanak a csapat tagjainak és a projektmenedzsmentnek a projektek szervezésére és nyomon követésére.

4.1.2 A Trello használhatósága

Az oktatási projektek sikerének egyik fontos tényezője a megfelelő kommunikációs csatorna megtalálása és az információáramlás zökkenőmentes biztosítása. Hogyan lehet ehhez kapcsolódóan a Trellot használni? A Trello táblákon belül a kommunikáció számos módon megvalósul, lehetőséget biztosítva a feladatokról történő hatékony egyeztetésre. Minden kártyához egy vagy több tag rendelhető hozzá; ez segítséget nyújt abban, hogy gyorsan átlássuk, ki vagy kik a felelősek az adott feladatért, és lehetővé teszi, hogy könnyen kommunikáljunk az érintett személyekkel. A kártyákon a kártya tagjai hozzászólásokat fűzhetnek hozzá a kártya tartalmához, a feladatokhoz megjegyzéseket, kérdéseket írhatnak, és válaszokat oszthatnak meg. Egyéni beállítás alapján a Trello értesítéseket küld a regisztrációkor megadott email címre, ha valaki hozzászól egy kártyához vagy azonos változtatásokat hajt végre, így mindenki naprakész lehet az aktuális fejleményekkel kapcsolatban. Emojik használatával kifejezhetőek érzelmek vagy gyors visszajelzések adhatók egy adott kártya vagy egy ahhoz fűzött megjegyzés kapcsán. A kártyákra helyezhető, a korlátozott számban elérhető matricák szintén alkalmasak azonnali és gyors visszajelzésekre.

A Trello mint projektmenedzsment eszköz nagyszerűségét elsősorban az egyszerűsége és a könnyen érthetősége adja. A vizuális felület jól áttekinthető és azonnal használatba vehető. Az együttműködés egyszerűvé válik, és a fiatalok számára megszokott informatikai csatornákon zajlik. A mobilalkalmazás segítségével bárhol történhet az együttműködés, és könnyen frissíthető az információk. A kommunikációs környezet testre szabható, ami motiválhatóvá, és egyben érdekessé teszi az alkalmazás használatát.

4.2 A DreamShaper: a projektoktatást támogató online platform

A DreamShaper projekt alapú oktatási eszközt 2009-ben fejlesztették ki azzal a céllal, hogy támogassa a 21. századi munkaerőpiacon való helytállásához szükséges kompetenciákat, mint a kritikus gondolkodás, problémamegoldás, kreativitás, asszertív kommunikáció. A cégcsoport a magyar bejegyzésű DreamShaper WorldWide Kft. anyavállalat alatt folytatja tevékenységét, a csapat magyar és portugál szakemberekből áll. A vállalat 2024-ben 11 országban volt közvetlenül jelen, de 54 országban összesen 621964 tanuló használja a platformot.

Magyarországi bevezetése 2020 második felében kezdődött meg; eddig főként középiskolákban vezették be a DreamShaper alapvető projekttypusait (vállalkozási, kutatási, közösségi és életpálya-projektek) a köznevelési és szakképzési intézmények részvételével. A bevezetés során bebizonyosodott, hogy az új oktatáspolitikai irányelveknek is megfelelően (pl.: Szakképzés 4.0, ágazati alapvizsgák megújuló kimeneti követelményei, 23/24-es érettségi vizsgakövetelmények) a DreamShaper nyújtotta projektoktatási keretrendszer itthon is hatékony segítség lehet az oktatók számára. A DreamShaper célja, hogy a világ egyik vezető projekt alapú oktatási eszközét széles körben alkalmazzák a hazai szakképzésben is. A Trellóval ellentétben a DreamShaper teljesen fizetős alkalmazás.

4.2.1 A platform és az alkalmazott módszertan bemutatása

A DreamShaper egy-két hét alatt bevezethető, bizonyítottan hatékony projektpedagógiai módszertant alkalmazó online tanítási eszköz, amely támogatja a diákok önálló gondolkodását és problémamegoldását. A platform fejleszti a tanulók szocio-emocionális készségeit, felkészíti őket a munkaerőpiacon fennálló valós problémák megoldására, és növeli motivációjukat és kíváncsiságukat a tananyag iránt, így pozitív hatással van az ENSZ fenntartható fejlődéssel kapcsolatosan meghatározott negyedik célkitűzésére, a minőségi oktatásra is.

A DreamShaper a diákokat gyakorlatias, motiváló feladatokból álló úton vezeti végig, amely során különböző projekteket felépítve sajátítják el a tantárgyakhoz és az érdeklődési körükhöz kapcsolódó ismeretanyagot. A DreamShaper eszközrendszerében megtalálható kérdések, „kihívások” és gondolatébresztő feladatok segítik a tanulók önálló feladatmegoldását. Az önállóság érzése kulcsfontosságú a diákok tanulás iránti elköteleződéséhez. A rendszerben a tanárok nyomon követhetik a tanulók előrehaladását, legyen szó személyes vagy távoktatásról. Az egy tanéven keresztül történő folyamatos használat mellett a rendszer alkalmas az egy vagy több tantárgy keretében megvalósuló tematikus kurzusok, projektnapok, vagy akár kisebb projektek gyakorlati megvalósítására is.

A DreamShaper kimagasló eredményeket ért el a Lemann Alapítvány 2016-ban készült hatásvizsgálatán. Az elemzés kimutatta, hogy az eszközt használó tanulók kíváncsisága 54%-kal nőtt az érintett tantárgyak iránt, és 65%-kal tudatosabban tervezték meg az ehhez kapcsolódó feladataikat. Mindemellett a tanárok motivációját is 54%-kal emelte, és 67%-kal javult a tanár-diák kapcsolat. A hatásvizsgálat tehát úgy találta, hogy az eszköz nagymértékben hozzájárul a diákok szocio-emocionális készségeinek és alapkompenciáinak fejlesztéséhez.

4.2.2 Magyar és nemzetközi termékportfólió

A DreamShaper használata több, az egyes korosztályokhoz és oktatási célokhoz igazított projekttypuson keresztül történhet. Jelenleg Magyarországon az alábbi 4 projekttypus érhető el a 7-12. évfolyamos korosztály számára: Mindegyik esetben önreflexió zárja a folyamatot.

1) Kutatási projekt

- A tanulók – tanári támogatás mellett – azonosítják a projekt témáját a tananyag relevanciája alapján.
- A téma kidolgozását részletes szakirodalmi áttekintéssel kezdik, majd a megadott adatgyűjtési módszerek segítségével feltérképezik a kutatási témát.
- A tanárok lépésről lépésre figyelemmel kísérhetik a tanulók előrehaladását, lehetőség van részfeladatonkénti visszajelzések adására is.
- A téma kutatása során alkalmazzák az interjúkat, az esettanulmányok vagy a megfigyelések technikáját, amely biztosítja a minőségi, jól átgondolt projektportfólió elkészítését.

2) Közösségi projekt

- A diákok megismerkednek az ENSZ által kijelölt fenntartható fejlődési célokkal.
- Kiválasztják azt a megoldandó problémát, amely egybevágn saját érdeklődési területükkel.
- Az előre definiált kutatómódszertani szintek segítségével mélyítik tudásukat a témakörben, hogy közelebb kerüljenek a legmegfelelőbb megoldási javaslat elkészítéséhez.
- Az ötletüket addig tervezik, tesztelik, amíg egy megfelelő megoldást nem találnak a kiinduló problémára.

3) Vállalkozásfejlesztési projekt

- A diákok a saját szakmájukon belül kitalálnak egy üzleti ötletet.
- Üzleti tervet készítenek, majd tanulmányozzák ötletük életképességét és fenntarthatóságát.
- Interjúkat szerveznek a célközönséggel és az érintett csoportokkal.
- Prototípust gyártanak, hogy megnézzék, hogyan is működne a projekt a valós életben.
- A cél, hogy a tanulók átlássák, milyen alapvető lépések szükségesek ahhoz, hogy saját vállalkozásba kezdjenek.

4) Életpálya Projekt

- A tanulók feltérképezik saját személyiségüket, érdeklődési körüket, képességeiket.
- Felfedezik, mit is szeretnének igazán, és megalkotják saját életút-projektjüket.
- Interjúkat készítenek, hogy testközelből megismerjék, hogyan működik az a szakterület, amelyben dolgozni szeretnének.
- Fontos eszközökkel ismerkednek meg, amelyek használata elengedhetetlen a munka világában (önéletrajz-készítés, interjú-technika).
- Kiváló lehetőség főként az orientációs/előkészítő osztályok számára.

4.2.3 A DreamShaper relevanciája Magyarországon

A DreamShaper közvetlenül támogatja többek között a hazai Digitális Oktatási Stratégia célkitűzéseit, a szakképzés 4.0 irányelveit, illetve a 2023/24 tavaszi félévtől megújuló érettségi vizsgakövetelményekre való felkészülést, így a platform hasznos kiegészítést jelenthet a már ma is rendelkezésre álló digitális oktatási eszközökhöz. Támogatja a szakképzések megújult kimeneti követelményeihez való alkalmazkodást, hiszen általánosságban segíti a projektszemlélet elterjedését, miközben közvetlen eszközt kínál az ágazati alapvizsga előírt projektportfóliójának elkészítéséhez. Az életpályaprojekt projekttypus képes támogatni az újonnan megjelenő orientációs osztályok önismereti és piacismereti fejlődését, a közösségi–fenntarthatósági projekttypus pedig lefedi a Nemzeti Alaptanterv egyik kiemelt fejlesztési területét, a fenntartható fejlődésre való nevelést. A DreamShaper kiválóan egészíti ki a központi oktatásszervezési és kollaborációs platformot a digitális szakképzési rendszer eszköztárában. Az eszköz leghatékonyabban a középiskolások körében alkalmazható.

A DreamShaper projekttypusai egyaránt támogatják az egyéni és csoportos munkákat, ezen felül több oktató bevonására is lehetőség van, így az interdiszciplináris projektek is egyszerűen kivitelezhetők. Az alábbi három felhasználási eset („use case”) tipikusan támogatni tudja a hazai szakképző intézmények munkáját:

1) Orientációs osztályok részére

- Életpálya projekt
- Közösségi projekt

2) Ágazati projektportfólió elkészítéséhez

- Kutatási projekt
- Vállalkozói projekt

3) Végzős tanulók számára

- Életpálya projekt
- Vállalkozói projekt

A fent említett 3 felhasználási eseten túl lehetőség van rövidebb futamidejű projektek létrehozására is, melyek nem évfolyam-specifikusak, pl.: szakmai versenyekre való felkészülés, pénzhét projekt, fenntarthatósági projekt, oktatók módszertani továbbképzése, szakmai témahetek.

4.2.4 A DreamShaper hozzáadott értéke a projektek megvalósítása során

- Támogatja a tanulókat a rendszerben gondolkodás készségének elsajátításában.
- Hosszú távú projektfeladat, egymásra épülő szintekkel, elemekkel és a szintekhez, elemekhez rendelt határidőkkel, mely a rendszeres, folyamatos munkavégzésre és a tanulásra fordított idő hatékony felhasználására, vagyis személyes időmenedzselésre készíti a tanulókat.
- Az elméleti tananyag gyakorlati alkalmazással támogatja a tanulókat az önszabályozó tanulási mód elsajátításában.

- Innovatív, élménypedagógián alapuló módszer, mely fejleszti a digitális kompetenciát (tanár és tanuló részére egyaránt).
- Gyakorlatorientált oktatási formában maximális támogatást nyújt az elméleti tudás elsajátításában a projektfeladaton keresztül.
- A digitális portfólió feltöltésének alapja lehet az egyes szintekre meghatározott részfeladatokkal, bemutatva az egyén tanulási útját és személyiségfejlődését.
- Az egyes tantárgyak tananyagának gyakorlati alapú feldolgozásával hozzájárul a projekt alapú oktatás módszertanának alkalmazásához.
- A saját fenntartható vállalkozás tervezése fejleszti a tanulók kreativitását, erősíti az egyéni felelősség kialakulását, támogatja a következetesség és előrelátás képességeinek megerősödését.
- Maximálisan támogatja az új szakképzési rendszer Programtervében és Képzési és kimeneti követelményekben megfogalmazott módszerek alkalmazását.

A DreamShaperben megvalósított projektek előnye:

- strukturáltan vezeti a tanulót a vállalkozás létrehozásában,
- segíti, támogatja a komplex portfólió összeállítását,
- a tanuló gyakorlati tapasztalatot szerez az elméleti ismeretek hasznosítására,
- a tantárgyköziség egy projekten belül biztosítja az egyes tantárgyak összefüggéseinek megismerését, összetett gondolkodás elsajátítását, és az összefüggések felismerését,
- a tanulók a saját vállalkozásának a megvalósítását készítik elő, ezért a személyes érintettség okán a tanulók sokkal motiváltabbak, alaposabbak és kreatívak.

A tanulók hozzáállása a DreamShaperhez

- Élvezik az innovatív, korszerű, szakmai digitális felületet.
- Tetszik nekik, hogy részfeladatok megoldásával komplex kimenetet biztosít a felület, mely igényes megjelenésű, kellően szakmai, és korszerű kimeneti dokumentummal támogatja a projekt bemutatását.
- Az új szakképzési rendszer kimeneti követelményéhez igazodva, a kimenetként kapott összetett dokumentum maximálisan támogatja a záróvizsga portfólióvédésének feladatát.

Elérhetősége:

Érdeklődni:

info@dreamshaper.com

Hasznos linkek:

5 JÓGYAKORLATOK BEMUTATÁSA

A projektpedagógiáról nem elég csak elméletben beszélni, írni és olvasni, a lényeg mindig a gyakorlatban van. Összegyűjtöttünk oktatók által kidolgozott projektek, amelyek már megvalósultak vagy megvalósítás alatt állnak. A projektcsoport célja, hogy rávilágítsunk, milyen sokszínű is lehet a projektpedagógia, hiszen számos ötletből, apropóból, témából kikerekedhet egy-egy projekt.

A projektek kiváló eszközként szolgálnak arra, hogy a tanulók a projektmunka során elsajátított valós tapasztalataik alapján szerezzenek szakmai ismereteket és fejlesszék mind szakmai, mind személyes és társas kompetenciáikat. Ezen felül a projektekben való munka hozzájárul, hogy a diákok sokkal motiváltabbak legyenek a tanulás és saját szakmájuk iránt, és nagyobb önálósággal végezzék munkájukat. Ugyanakkor a szakképzés keretein belül zajló projektek során a tanulóknak arra is lehetősége van, hogy megtapasztalják a szakmaközi együttműködés fontosságát a különböző gazdasági szektorokban és a szűkebb értelemben meghatározott vállalkozások működésében.

Az Erasmus+ mobilitások hatékony kiegészítői az interdiszciplinaritást célzó projekteknek, hiszen valós, de idegen nyelvi környezetben biztosítanak színteret a gyakorlati feladatok elvégzésére. Az Erasmus+ projektekben végzett szakmai gyakorlat sikeressége jól mérhető, az eredménye validálható és beépíthető az iskolai tanulási folyamatba, ráadásul a mobilitás alatt végzett szakmai gyakorlat sok esetben felkészíti a tanulókat a Képzési és kimeneti követelményekben előírt projektfeladatok és portfólió elkészítésére is.

A minták összegyűjtésénél arra törekedtünk, hogy sokféle, más-más szituációban megszületett ötletet tudjunk átadni az olvasóknak. A projektek közreadásakor nem volt célunk egyetlen sablon kidolgozása, mert hiszünk, hogy többféleképpen is leírható és bemutatható egy-egy projekt. A cél inkább a változatosság volt, hiszen a szakképzés nagyon sokszínű. Reméljük, a példák által új ötletek, új projektek generálódnak, melyek támogatják majd a tanulók komplex gondolkodását és problémamegoldását.

A kiadványban 6 db mintaprojektet mutatunk be. A mintaprojektek egy-egy Erasmus+ program (KA1 és KA2) során megvalósított projektet írnak le úgy, hogy az Erasmus+ program során végzett szakmai feladatok tökéletesen illeszkednek az adott szakma KKK-jába. A hat mintaprojektet hat különböző szakképző intézményben valósították meg. A projektek több szakmához kapcsolódnak: közgazdaság, turizmus és informatika, vendéglátás, mozgóképkultúra, és bár a szakterület néhány projekt esetében hasonló, a projektben megvalósított feladatok, a projektek futamideje és célcsoportja teljesen különbözőek. Mivel a megvalósító intézmények más-más módon közelítettek a saját projektjükhöz, így a projektek részletes leírása is különböző. Igyekeztünk azonban a projektek legfontosabb jellemzőit kiemelni és a projektleírások elején táblázatos formában összefoglalni. Az 5.1. fejezetben a projektek rövid leírása olvasható, míg a részletes leírásokat a Mellékletekben találja meg az olvasó.

5.1 A mintaprojektek rövid bemutatása

5.1.1 Oktatási projektek a szakképzésben a munkaerőpiaci igényekhez igazodva – avagy a projekt alapú tanulási módszerek alkalmazása a közgazdasági oktatásban

A Kiskunhalasi Szakképzési Centrum Kiskunfélegyházi Közgazdasági Technikum az Erasmus+ KA2 kisléptékű partnerség keretében 5 képzési tervet hozott létre, amelyek egyenként 10-10 foglalkozási tervből állnak, és a projektgondolkodást segítik elő a vállalkozási ügyviteli ügyintéző képzésben. A képzési tervek 5 éves időintervallumot ölelnek fel, és a képzési és kimeneti követelményekben is megfogalmazott tanulási eredmények egy részét realizálják. A projektfeladatok a portfóliók elkészítésében is segítik a tanulókat.

A projektek olyan témaköröket ölelnek fel, amelyek a tanulókat felkészítik a munkaerőpiaci igényekre, és olyan kompetenciákat fejlesztenek, amelyek elengedhetetlenek a jövő munkavállalói számára. A képzési tervek kidolgozásánál alapvetően az volt a cél, hogy az ötéves képzési formába könnyen beilleszthető legyen, és a projektek átfogják az ötéves tanulmányokat. Így a képzési tervek egymásra épülése és az egyre komplexebb feladatmegoldások lehetőséget adnak arra, hogy a részt vevő tanulók kompetenciái minél szélesebb körben fejlődhessenek. A képzések ugyanakkor különálló modulokban is alkalmazhatók és könnyen beépíthetőek más oktatási programokba is. A projektről további információ ezen a weboldalon található:

A projekt szerzői: dr. Fekete Boglárka és Tasi Judit, oktatók, intézményvezetők.
A projekt az 1. számú mellékletben olvasható.

5.1.2 Business for All – Erasmus+ KA229 pályázattípus projektje

Az egri Andrassy György Katolikus Közgazdasági Technikum, Gimnázium és Kollégium Erasmus+ program keretében megvalósított Business for All KA229-es (iskolai, óvodai partnerségek)

projektje 2020-2023 között zajlott. A hat ország (Olaszország, Spanyolország, Szerbia, Litvánia, Törökország, Magyarország) remek együttműködésének köszönhetően partnerenként 30-35 diák számára nyílt lehetőség arra, hogy a hat projekttalálkozó során nem csak nyelvi készségeiket, hanem a 21. századi kulcskompetenciák mindegyikét fejleszthessék.

A projekt alapötlete a vállalkozói készségek fejlesztéséhez köthető: üzleti ötletekhez készültek üzleti tervek, weboldalak, webshopok, valamint egy hétnyelvű gazdasági szógyűjtemény is. Az eredményeket egy e-bookban jelentettük meg. A hat ország iskoláinak diákjai vegyes csapatokban működtek együtt. Találkozóról találkozóra választottuk ki azokat a tanulókat, akik az egyes feladatrészekben együtt dolgoztak, illetve átadták az addigi tudást és információkat a következő csoportnak. A résztvevők a találkozók között a Twinspace felületen kommunikáltak a többi ország képviselőivel, majd személyesen a projektkoordinatorok által megtervezett szakmai és szabadidős programokon fejlesztették szakmai tudásukat, nyelvi készségeiket és soft skilljeiket.

A projekteredmények a tervezési időszakban meghatározottak szerint készültek el. A diákok első feladata brainstorming volt, melynek során vállalkozói ötleteket gyűjtöttek és projektlogót terveztek. Ezt követően az első személyes találkozón kiválasztották a nekik tetsző hat ötletet, SWOT analízist és online kérdőívet készítettek a vállalkozás tevékenységére vonatkozóan. A második találkozóiig értékelték a kutatási eredményeket, és a Canvas modellt próbálták testre szabni.

A második személyes találkozón a pénzügyi terv elkészítése és a Canvas tökéletesítése volt a cél. A harmadik meeting során megismerkedtek a honlapkészítéssel, és elkészítették saját vállalkozásaik weblapját. A webshop tartalommal való megtöltéséhez a negyedik találkozóra termékfotókat és -videókat készítettek, a találkozón az elektronikus értékesítéssel ismerkedtek a diákok.

Nem pihentek két találkozó között sem: a feladatuk a marketingkommunikációs eszközök összegyűjtése volt. Litvániában elkészültek a vállalkozásokat népszerűsítő reklámanyagok, majd Kayseriben az volt a cél, hogy a keresőmotorok megismerésével optimalizáljuk a vállalkozások weboldalait.

A projekt ideje alatt a találkozók felmerült gazdasági szakkifejezéseket a tanulók szógyűjteménybe rendezték, és az oktatók segítségével angolról hat nyelvre fordították. Az elkészült projekteredmények terjesztésére megszerkesztettünk egy e-book-ot, mely tartalmazza a hat vállalkozás üzleti tervét, a honlapok linkjét és a szógyűjteményt.

A projektidőszak alatt szimuláltuk azokat a döntési helyzeteket, amelyek egy valós vállalkozás beindításához és mérföldköveihez szükségesek, teret engedünk a tanulók kreativitásának, s miközben a tudásuk gyarapodott, barátságokat kötöttek, és megismerték más európai országok kultúráját.

A projekt szerzői: Rozmán Éva igazgató és Tóth Vera Erasmus+ koordinátor.
A projekt a 2. számú mellékletben olvasható.

5.1.3 Képekben az utazási élmény: Szakmai együttműködés a külföldi beutaztató turizmusban Erasmus+ mobilitáson (Projekt a 11. és 13. évfolyamos turisztikai technikus és a 11. évfolyamos informatikai képzésben a 2022-1-HU01-KA121-VET-000061000 számú támogatás keretében)

A Gyulai Szakképzési Centrum szarvasi Székely Mihály Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium tagintézménye a 2022-1-HU01-KA121-VET-000061000 számú pályázat keretében megvalósított projekttel valós üzleti környezetben világított rá a beutaztató utazási irodák működésében, kiváltképpen pedig azok értékesítési tevékenységében a Turizmus- vendéglátás és Informatika és távközlés ágazatok szakmai együttműködésének fontosságára. A projekt fő színtere a görögországi Erasmus+ gyakorlat, ám az iskolai felkészítő foglalkozások és az önálló előkészítés is részei a projektnek.

A projekt megvalósításának sikerét megalapozza az oktatási intézmény és a Lemonas Travel görögországi utazási iroda folyamatos és hatékony együttműködése. A görög utazási iroda az Erasmus+ gyakorlatok fogadószervezeteként beutaztató szolgáltatásokat nyújt. A projekt, azon felül, hogy a szakmai vizsga követelményeire is felkészíti a tanulókat, elősegíti a fiatalok komplex és kritikai gondolkodásmódjának fejlődését, csapatmunkára készíti őket, és a nemzetközi környezetnek köszönhetően a tanulóknak fejlődnek az interkulturális és idegen nyelvi kompetenciái is.

A projekt megvalósítását három hónapra terveztük, mérföldkövei jól beépíthetők az Erasmus+ program, a szakképzésben részt vevő tanulók rövid távú mobilitásának előkészítő és mobilitási szakaszaiba. A feladatok összetettek, sikeres végrehajtásukhoz csapatmunkára és egyéni munkára egyaránt szükség van. A projekt terméke minden részt vevő tanuló munkáját magába foglalja.

A projekt szerzői: Palyusik Éva a görögországi fogadószervezet mentora, Ardainé Tóth Anikó és Andrej Éva intézményi Erasmus+ koordinátorok.

A projekt a 3. számú mellékletben olvasható.

5.1.4 Terülj-terülj asztalkám!" – a tanulók motiválását segítő élménypedagógiai projekt

A Váci Szakképzési Centrum Petzelt József Technikum és Szakképző Iskolában, amely befogadó iskola, számos kevesebb lehetőséggel rendelkező fiatal tanul, akik hátrányukból adódóan sokszor motiválatlanok, így nehezebben is élnek a kompenzációs módokkal. Az iskola célja egy olyan lehetőség kialakítása volt, ahol pontosan ezeket a tanulókat tudjuk speciális módszerekkel motiválni és jobban bevonni a szakmatanulás rejtelmeibe.

A vendéglátás területén ma már kifejezett elvárás a végtermék (megterített asztal, ételek, cukrászati termékek) művészi szinten történő megjelenítése. Ennek a „Food-art” képzésnek azonban nincs meg a tere a mindennapi oktatásban, ezért az iskola ezt a témát helyezte a projekt fókuszába. A projektben egy tanulóközpontú fejlesztő-motiváló programot valósítottunk meg a korszerű oktatásmódszertan, az élménypedagógia és a művészetterápia alkalmazásával.

A vendéglátós képzésekben tanuló diákok közül 30 fő heti rendszerességgel vett részt művészeti foglalkozásokon. Az alkotó módszertan első témakörében a tanulók a vizuális hatáskeltés eszközei közül a vonallal, második elemként a formával, a harmadik elemként pedig a kompozícióval foglalkoztak. A résztvevők személyiségére komplexen ható feladatokat látványos technikákkal, sokféle eszközzel, élménygazdag munkavégzéssel oldottuk meg. Ezek az egymásra épülő rajzmódszertani elemek nemcsak fokozatosan fejlesztették a tanulók egyéniségének alakulását, hanem pozitív élményalkotó örömet is biztosították számukra. Az alkotásban a színek használata színélméleti, színesztétikai, színdinamikai, hangulatkeltő és érzelmi formában mindig jelen volt, amelyet a feladatok során a tanulók megtapasztaltak és megtanultak.

A projektben a művészeti képzés mellé 12 fő tanuló részére beemeltünk egy különleges motiváló mobilitási programot. A tanulók a németországi „Paintme” kreatív műhelyben saját tervezésű tárgyterveket készítettek, amelyekre a mobilitásról hazatérve „rátervezték” az ételeket és a cukrászati termékeket. A projektben részt vevő tanulóink projektterméke a saját maguk által készített kerámia tálaló eszközök és az azokhoz egyénileg kreált, azzal összhangba hozott menüsorok/ételek voltak. Ezeket a kreációkat egy kiállítás keretében mutattuk be a szakmai partnereknek, a szülőknak és a fenntartónak.

A projekt plusz hozadéka, hogy a mobilitás pozitív élményt nyújtott a tanulóknak, ráadásul a mobilitáson keresztül megérezhették, hogy számukra is nyitva áll a világ. Ez a komplex projekt előidézte a várt változást: az alkotó tevékenység adta sikerélmény segítette a helyes önértékelés és a pozitív énkép kialakítását, támogatta a szociális kompetenciák és a kezdeményező-készség fejlődését, amely készségek elengedhetetlenek a mobilitás igényének kialakításához is. Megfelelő irányítással a tanulókat rá lehetett vezetni a kreatív önkifejezés útjára. A művészeti/vizuális nevelés, amely nagyon fontos a személyiség fejlődésének folyamatában, hozzájárult az egyéniség megmutatkozásához is.

A projekt vezető megvalósítói: Aladics Antal, Lakatos Mária, Péter Zsuzsanna és Polónyi-Némédi Andrea.

A projekt a 4. számú mellékletben olvasható.

5.1.5 Tartsunk lépést a mozgóképi tananyagfejlesztésben is! (E4FMA – e-learning for Film Making Artistically)

A projekt a mozgóképi oktatáshoz kapcsolódó tartalom-előállítás újrarendelését célozta meg nemzetközi együttműködés keretében a SZÁMALK-Szalézi Technikum és Szakgimnáziumban. A filmkészítési ágazatra mindig is jellemző volt a gyors technológiai változás és az ehhez kapcsolódó képzési kihívások. A mozgóképkészítés aktuális szakmai kihívásaira válasz lehet a partnerség, amely jelen esetben egy KA2 stratégiai partnerségi projekt keretében valósult meg. A budapesti székhelyű SZÁMALK-Szalézi Technikum és Szakgimnázium partnerként vett részt az E4FMA című Erasmus+, KA2 stratégiai partnerségi projektben. A projektben a résztvevő országok egy olyan digitális tananyag csomagot fejlesztett ki, amely formailag újszerű, kreatív szempontból igényes, tartalmi értelemben pedig átfogó jelleggel foglalja magában a Mozgókép- és

animációkészítő szakma kiemelt kompetenciaterületeit, és interaktív módon képes a hatékony ismeretszerzés ösztönzésére és a mozgóképi szakma ismereteinek és készségeinek elsajátítására.

A projektben a tanulók és az oktatók együttműködésének eredményeként oktatóvideók készültek, amelyek felölelték a filmkészítési folyamat egészét az ötlet megszületésétől kezdődően az utómunkákig bezárólag. Az oktató- vagy más néven 'tutorial' videók előállításánál kiemelt feladatunknak tekintettük a részt vevő diákok szakmai kompetenciáinak fejlesztését, amely magában foglalta a filmkészítés klasszikus ismereteit, a digitális tartalom létrehozásához szükséges legújabb szoftverek használatát, valamint a mozgóképi szakmához szükséges soft skilllek fejlesztését is.

A projektben a tanulók feladata a tutorial videók tervezése és elkészítése volt, együttműködésben a projektpartnerekkel. A projekt eredményterméke egy komplex, online felületen elérhető oktatóanyag, a projekttermékek az oktatóanyagba beágyazott, a tanulók által készített oktatóvideók voltak. Az oktatóvideókat oly módon állítottuk össze, hogy azok osztálytermi projekt munka során vagy akár önálló tanulás keretében is hatékonyan alkalmazhatóak legyenek.

A projekt vezető megvalósítója: Fillenz István animációkészítő szakoktató.
A projekt az 5. számú mellékletben olvasható.

5.1.6 Erasmus+ VET a Szegedi SZC Kőrösy József Közgazdasági Technikumban

A Szegedi SZC Kőrösy József Közgazdasági Technikuma 2012 óta vesz részt az Európai Unió által meghirdetett szakképzési mobilitási projekteken. Ciklusonként 12 diák teljesíthet német nyelven szakmai gyakorlatot a partnerintézmények gyakorlati helyein. A projektek elsődleges célja a részt vevő tanulók szaknyelvi kompetenciáinak fejlesztése a munkahelyen szerzett gyakorlati tapasztalatok által. További cél, hogy az intézmény megismerje a duális képzés németországi gyakorlati megvalósítását, valamint az, hogy fejlődjön a tanulók interkulturális tudatossága. Cél továbbá, hogy a projektbe bekapcsolódó oktatók megismerjék a partnerintézmény duális képzésének szakmai területeit és az oktatási rendszer működését, azon belül is az idegen nyelv tanítását, valamint azt, hogy a vállalati környezetben szerzett tapasztalatok hogyan épülnek be a tanórákba; a gyakorlatorientált szakképzés hogyan teremti meg az elmélet és gyakorlat szintézisét; és hogyan valósul meg a nagyobb tantervi szabadság és a blokkosított oktatás. A projekt másodlagos célja volt az angol nyelvterületen lévő potenciális partnerek felkutatása.

A háromhetes németországi szakmai gyakorlat lehetőséget teremt a tanulók számára arra, hogy bővítsék szakmai és szaknyelvi ismereteiket. A diákok betekintést nyernek egy külföldi munkakörnyezetbe, egy másik szervezeti kultúrába és iskolarendszerbe, mindemellett megismerik a német munkamorált és mentalitást. A szakmai gyakorlat alatt használják és fejlesztik német nyelvi tudásukat, számítógépes (IKT, IT) ismereteiket, ráadásul szervezési munkáik során sok új gyakorlati tapasztalatot is szereznek. A tanulók tájékozódhatnak a német vállalatok gazdasági folyamatairól (pénzügy, számvitel, ügyvitel stb.), és megtapasztalhatják a német munkavállalói attitűdöt.

Nyelvi kompetenciájuk fejlődése mellett (szakmai szókinccs, jobb kiejtés, pontosabb beszédértés, bátrabb szóbeli kommunikáció) a tanulók leginkább a következő területeken érnek el jelentős előrehaladást: az elméleti és gyakorlati tudás összehangolásának képessége, csapatmunkára való hajlandóság, világosabb jövőkép kialakulása. A program legnagyobb hozadéka egyértelműen a résztvevők tanulási motivációjának javulása.

A projekt a tanulók személyiségfejlődésére is pozitív hatással van: a projektben való részvétel után nyitottabbak, önállóbbak és szociálisan érzékenyebbek lesznek. Mindezek mellett növekszik önbizalmuk, megállják helyüket idegen nyelvi és szakmai környezetben, és nyitottabbá válnak újabb külföldi tapasztalatszerzésre és önálló kezdeményezésekre. A projektben való részvételre az intézmény tudatosan és célirányosan készíti fel a tanulókat: mind a kiutazó, mind a tartalékos diákok 20 óra német nyelvi, 10 óra gazdasági és 10 óra pszichológiai felkészítésben részesülnek. Az elkészült projektdokumentáció (szakmai beszámoló, a szakmai gyakorlati helyvel előre egyeztetett és a mobilitás alatt folyamatosan vezetett munkafüzet, szószedet és költségvetés) a szakképzést záró szóbeli vizsgához szükséges kötelező portfólió elemei. A projektdokumentáció értékelése pontozással történik, amely során figyelembe vesszük a szakmai tartalmat, az elvégzett feladatok megadott szempontsor szerinti bemutatását és a tanulmányokhoz kapcsolását, illetve vizsgáljuk az idegen nyelven megfogalmazott tartalom nyelvi helyességét. A tanulók két 100%-os értékű osztályzatot kapnak: egyet egy gazdasági tárgyból, egyet pedig az adott idegen nyelvből.

A projekt megvalósítása során mind a bemenet, mind a kimenet alkalmával, valamint a felkészítés során az oktatók folyamatos teljesítménymérést végeznek, amelyet szülői és diákelégedettség-mérés is kiegészít.

A projekt szerzői: Közgazdasági munkaközösség oktatói.
A projekt a 6. számú mellékletben olvasható.

Szakirodalmi gyűjtemény

A projektpedagógia. „Az ismeretszerzés örömtelivé tétele”.

Csernyi Viktória (2021): 10 tipp a projekt alapú oktatás elkezdéséhez.

Digitális Témahét szakképzési mintaprojektek.

Falus Katalin – Jakab György (2005): A projektérettségi. Új Pedagógiai Szemle. 10. sz.

Farkas Éva: Mérés-értékelés kézikönyv. Tanulási eredmények mérése és értékelése a szakképzési mobilitási gyakorlatokban. Tempus Közalapítvány. Budapest, 2017.

Fenntarthatósági Témahét projektjei:

Földes Petra: A magyarországi projektoktatás tapasztalatairól.

Hegedűs Gábor: Gyermekközpontú iskola – A projektpedagógia elmélete és gyakorlata.

Knausz Imre (2011): Kell-e nekünk projektpedagógia? Tanítani Online.

Kovátsné Németh Mária (2006): Fenntartható oktatás és projektpedagógia. Új Pedagógiai Szemle. 10. sz.

M. Nádasi Mária (2010): A projektoktatás elmélete és gyakorlata. Budapest: Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége.

Pálvölgyi Lajos: Projektmenedzsment és projektpedagógia.

Petzné Dr. Tóth Szilvia – Pápai Bernadett – Reider József: A problémamegoldó gondolkodás fejlesztése a tanítóképzésben a SAMR-modell segítségével. In Reflexiók a neveléstudomány legújabb problémáira. Válogatás a Pedagógiai Szakbizottság tagjainak a munkáiból. Magyar Tudományos Akadémia Miskolci Területi Bizottsága, Eger, 2022. Líceum Kiadó.

Projektoktatás. Mi is így tanulunk...

Puentedura R. Ruben: SAMR: Getting To Transformation

The Future of Jobs Report 2023

Verók Attila – Vincze Beatrix: Gyermekközpontú iskola – A projektpedagógia elmélete és gyakorlata.

Forrásjegyzék

DreamShaper

Genially

Kahoot!

Learning Apps

Padlet

Quizizz

Trello

YouTube:

Genially kezdőlépések

Szabadulószoza készítése Genially-ben

Youtube csatornája a genially használatáról

Genially – A tanulás jövője MOOC 2022

A Padlet alkalmazás bemutatása

A Padlet (online faliújság) használata

Complete Training Padlet 2024 Free Option

A tanulás jövője MOOC 2020 – Quizizz használata

Team Game – Játékosítás

Quizizz használata

Quizizz Reports

6 MELLÉKLETEK

1. sz. Melléklet

Oktatási projektek a szakképzésben a munkaerőpiaci igényekhez igazodva – avagy a projekt alapú tanulási módszerek alkalmazása a közgazdasági oktatásban

PROJEKT MEGNEVEZÉSE:	Oktatási projektek a szakképzésben a munkaerőpiaci igényekhez igazodva – avagy a projekt alapú tanulási módszerek alkalmazása a közgazdasági oktatásban
PROJEKTET MEGVALÓSÍTÓ INTÉZMÉNY:	Kiskunhalasi Szakképzési Centrum Kiskunfélegyházi Közgazdasági Technikum
PROJEKT SZERZŐJE:	dr. Fekete Boglárka, Tasi Judit
PROJEKT CÉLJA:	A közgazdasági szakmai oktatás projekt alapú módszerekkel való támogatása, amelynek révén az oktatók képesek olyan technikákat alkalmazni, amelyek a tanulók vállalkozói kompetenciáit erősítik.
PROJEKT CÉLCSOPORTJA:	Vállalkozási ügyviteli ügyintéző tanulók 9-13. évfolyamig
PROJEKT ÓRASZÁMA:	50 óra/foglalkozás (1 foglalkozás 45 perc)
PROJEKT ÜTEMEZÉSE:	Projekt kezdete: 2022. szeptember 12. Projekt zárása: 2022. november 25.

A kidolgozott foglalkozási tervek implementálását 2022. szeptember 12-én kezdtük meg és 2022. november 25-én fejeztük be, amely időintervallum alatt minden évfolyamon (9-13. évfolyamon) 1-1 db háromnapos projektnapot tartottunk. A tanulók 10-10 foglalkozáson vettek részt.

A foglalkozási tervek összesen 18 db digitális platformot tartalmaznak:

- projektmenedzsment platform: Trello
- kvíz platform: Genially, Kahoot, Plickers
- brainstorming platform: Mentimeter
- gondolattérkép platform: Mindmeister
- tervező platform: Canva
- költségvetéstervező platform: Spendee
- interaktív platform: Genially, Kahoot, Padlet, LearningApps
- önéletrajz, motivációslevél-készítő platform: Canva, Europass
- prezentációs platform: Canva, Power Point, Prezi, Genially
- álláskereső platform: LinkedIn, Profession.hu, Profesia.sk, epso.europe.eu
- időmenedzsment platform: Excel-Gantt diagram
- esemény költségvetés sablon: Excel

A foglalkozási tervekbe leginkább a kooperatív és a projekt módszereket építettük be: szimuláció, esettanulmány, vitafórum, szituációs gyakorlatok, digitális kooperatív alapú platformok, valamint a leggyakrabban alkalmazott munkaforma a csoportos és társas tanulás volt.

A projektet a kipróbálást követően beépítettük az iskola mindennapos tevékenységébe is, és az oktatók azóta is alkalmazzák a foglalkozási terveket. A háromnapos projektek hozzájárulnak / hozzájárultak ahhoz, hogy a tanulók a vállalkozási ügyviteli ügyintéző képzés vizsgájához szükséges portfóliójukat magas színvonalon el tudják készíteni. A projekt alapú oktatási szemlélet bevezetését és hasonló projektek megvalósítását más képzésekben is alkalmazzuk.

Vállalkozási ügyviteli ügyintéző képzéshez tartozó projekt alapú képzési tervek felépítése:

- Ismerd meg Samut! – bevezetés a gazdasági szereplők világába
- Lépj fel az első lépcsőfokra! – hogyan írjunk jó önéletrajzt
- Kezdj bele a munkába! – bevezetés a munka világába
- Szervezésre fel! – első rendezvény megszervezése
- Vállalkozz! – egy vállalkozás üzleti tervének készítése

Az 5 projektterv rövid bemutatása:

A projekt adatai 9. évfolyam

Projekt megnevezése: Ismerd meg Samut! – Bevezetés a gazdasági szereplők világába

A projekt célja: A képzés során a résztvevők projektszemléletben, játékos feladatokkal, csoportos foglalkozások során sajátítják el a gazdasággal kapcsolatos alapvető ismereteket. A foglalkozások fejlesztik a csoportszellemet és a problémamegoldó gondolkodást. A résztvevők deduktív módon, kooperatív munkával, indirekt tapasztalatok útján tanulnak. A tudás megszerzése számukra ennél fogva könnyebb és eredményesebb lehet. A képzés során a résztvevők számos innovatív digitális platformokat használnak az ismeretek elmélyítésére.

Projekttermékek: Családi költségvetés készítése a saját szükségletek alapján, mely során a tanulók egy családi nyaralást terveznek, belefoglalva egy véletlenszerűen bekövetkező kedvezőtlen eseményre való reakciót.

A projekt terméke: A családi vállalkozásötlet létrehozása, ehhez üzleti terv készítése, valamint logó és mottó megtervezése.

Tanulási és értékelési stratégia

A képzés célja: A képzési terv kialakítása során az alapvető pedagógiai cél az volt, hogy a frontális oktatási módot, valamint a statikus mérési-értékelési rendszert olyan modern, a munkaerőpiacra alkalmas elemekkel gazdagítsuk, melyeknek birtokában a képzés résztvevői minden tekintetben alkalmasak lesznek a munkaerőpiacon való helyállásra.

Digitális kompetenciák: A digitális kompetenciák fejlesztése esetében az volt a cél, hogy a résztvevők képesek legyenek adatok, információk keresésére digitális eszközön és az interneten, továbbá a kapott eredményeket önállóan tudják kezelni és feldolgozni. Az új platformok megismerésével fejlődik digitális készségük.

Információk megosztása, kommunikáció kezdeményezése, fogadása: A résztvevők az alapvető társas kommunikációs ismeretek birtokában képesek lesznek a munkaerőpiac elvárásainak megfelelően adatokat kezelni és kommunikációt folytatni.

Digitális tartalmak létrehozása: A résztvevők képesek lesznek digitális tartalmakat létrehozni, kezelni, átalakítani, formázni, figyelembe véve a szerzői jogokat.

Önállóság és problémamegoldás: A résztvevőkkel szemben fontos elvárás volt, hogy a munkaerőpiacra kerülés után önállóan, felelősen tudjanak gondolkodni, tervezni. A problémamegoldó készség alapvető kompetencia egy jó munkavállaló esetében, ezért a képzés során számos olyan feladatot alkalmaztunk, amelyeknek segítségével ezt a területet is fejleszti tudtuk.

Vállalkozói kompetencia: A résztvevők olyan alapvető ismeretekkel találkozhattak, amelyekkel képesek lesznek akár önálló vállalkozás vezetésére és/vagy támogatására is.

Tanulási eredmények

SORSZÁM	KÉSZSÉGEK KÉPESSÉGEK	ISMERETEK	ELVÁRT VISELKEDÉSI MÓDOK, ATTITÜDŐK	ÖNÁLLÓSÁG ÉS FELELŐSSÉG MÉRTÉKE
1.	Bemutatja a gazdasági élet szereplőit és azok érdekelt-ségi rendszerét.	Azonosítja a gazdasági élet szereplőit, megérti a közöttük lévő pénzügyi-gazdasági kapcsolatokat.	Elemzi a szereplőknek a gazdaságra gyakorolt hatásait.	Együttműködve azonosítja a gazdasági szereplőket és kapcsolataikat.

A projekt adatai 10. évfolyam

Projekt megnevezése: Lépj fel az első lépcsőfokra – hogyan írjunk jó önéletrajzt?

A projekt célja: A képzés során a résztvevők sajátítsák el a kreatív önéletrajz és motivációs levél írásának technikáit. Ismerkedjenek meg különböző digitális platformokkal, amelyek segítik őket a hatékony álláskeresőben és állásinterjú szituációk gyakorlásában. A képzés végső célja, hogy a képzés elvégzésével fejlődjön a tanulók kreativitása, kommunikációs készsége és önbizalma.

Projekttermék: Saját önéletrajz és motivációs levél elkészítése, modellezett állásinterjún való részvétel, elkészített álláshirdetés egy fiktív álláslehetőséghez.

Tanulási és értékelési stratégia

A képzés célja: A tanulók a portfóliójukhoz szükséges önéletrajzi és motivációslevél-írási technikákat sajátítsanak el. A résztvevők megismerjék azokat a fontos tudnivalókat, amelyekre figyelni kell egy önéletrajz és egy motivációs levél elkészítésénél; megismerjék az álláskereső portálokat, és magabiztosak legyenek egy állásinterjú alkalmával.

Célcsoport: elsődlegesen a szakképzésben lévő másodéves tanulók.

Fejlesztendő területek: A képzés alatt nemcsak az önéletrajz és a motivációs levél megírását sajátítják el, hanem olyan digitális platformokat ismernek meg, amelyek hasznosak lesznek az álláskereső alkalmával.

Kompetenciák: megfigyelés, információgyűjtés, lényegkiemelés, kooperáció, új ismeretszerzés, együttműködés, kezdeményező-készség, kommunikáció, vállalkozói képesség, anyanyelvi ismeretek, megfigyelés, íráskészség, fogalmazási készség, digitális készség

Eszközök: A képzést célszerű gépteremben megvalósítani, minden diáknak internetkapcsolattal rendelkező számítógépe legyen, a szükséges felhasználói szoftverekkel (böngésző, szövegszerkesztő). Az oktatóknak számítógép és projektor szükséges.

Módszerek: csoportmunka, egyéni munka, interaktív előadás, páros munka, közös gondolkodás

Tanulási eredmények

KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	ISMERETEK	ELVÁRT VISELKEDÉSMÓDOK, ATTITÜDŐK	ÖNÁLLÓSÁG ÉS FELELŐSSÉG MÉRTÉKE
Társaival közösen képes dolgozni digitális platformokon. Dokumentumot hoz létre, módosít, megosztott dokumentumokat kezel. Irodai szoftvereket használ. Munkája során használja a papír nélküli kommunikációs formákat. A számítógépet, illetve a mobil IT eszközöket szakszerűen használja a meghatározott hibahatáron belüli adatbevitelre.	Ismeri a digitális platformok működését, a közös dokumentum kezelésének és használatának szabályait. Alkalmazza a legfontosabb irodai programokat, ismeri azok alkalmazási területeit.	Elkötelezett a digitális platformok alkalmazása iránt. Törekszik tartalmi és formai szempontból egyaránt igényes dokumentumok készítésére. Nytított az új adatkezelési, rögzítési és tárolási módszerek alkalmazására. Irodai dokumentumokat állít elő. Elkötelezett a pontos és szabályos munkavégzés mellett.	A szokásos időtartam alatt önállóan végzi feladatait. A rendelkezésre álló kereteken belül új megoldásokat kezdeményez az adatkezelési, adat-rögzítési és -tárolási feladatok megoldására. Vezetői utasítás alapján elkészíti a szükséges dokumentumokat.

A projekt adatai 11. évfolyam

Projekt megnevezése: Kezdj bele a munkába! – bevezetés a munka világába

A projekt célja: A képzés során a résztvevők ismerjék meg a hatékony munkakezdés alapelveit, olyan technikákat és módszereket sajátítsanak el, amelyek segítségével növelik hatékonyságukat. Ismerjék meg a munkába lépés dokumentumait és az alapvető munkajogi szabályokat. A képzés alatt fejlődik kommunikációs és problémamegoldó készségük, a csapatmunkára és az együttműködésre való képességük, növekedik a másik iránti empátia és megértés, valamint nő önbizalmuk.

Projekttermék: Saját kitöltött munkaszerződés egy fiktív munkavállalás esetén a kötelező mellékleteivel együtt (munkaköri leírás, bérszámfejtési tájékoztató, munkaidőkeret szabályozás, egyéb mellékletek). Karrierterv kidolgozása saját céljaik elérésére.

Tanulási és értékelési stratégia

A képzés célja: A tanulók olyan készségek, képességek és kompetenciák megszerzésére kapnak lehetőséget, amelyek alkalmassá teszik őket arra, hogy magabiztosan mozogjanak a munka világában, akár pályakezdőként is, valamint hogy a tanulók számára ne okozzon problémát egy új munkahelyre való belépés munkajogi szempontból. A résztvevők önvizsgálatot végeznek a munkakezdési készségeikkel kapcsolatban, reflektálnak saját fejlődésükre, és azokra a további területekre, amelyeket a jövőben fejleszteni szeretnének.

Célcsoport: elsődlegesen a szakképzésben lévő harmadéves tanulók.

Fejlesztendő területek: A foglalkozásokon különböző tanulási módszereket alkalmazunk, pl. interaktív csoportmunka, szerepjátékok, esettanulmányok vagy gyakorlati feladatok. A foglalkozásokon való aktív részvétel és tapasztalatszerzés kulcsfontosságú a tanulási folyamatban. A feladatok megoldása közben fejlődik a tanulók önértékelése is.

Kompetenciák: információgyűjtés, lényegkiemelés, közös gondolkodás, vitakészség, új ismeretek megszerzése, együttműködés, kezdeményező-készség, kommunikáció, anyanyelvi ismeretek, íráskészség, fogalmazási készség, digitális készség.

Eszközök: A képzést célszerű gépteremben megvalósítani, hogy minden diáknak internetkapcsolattal rendelkező számítógépe legyen, a szükséges felhasználói szoftverekkel (böngésző, szövegszerkesztő). Az oktatónak számítógép és projektor szükséges.

Módszerek: csoportmunka, egyéni munka, interaktív előadás, páros munka, közös gondolkodás, csoportos beszélgetés.

Tanulási eredmények

KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	ISMERETEK	ELVÁRT VISELKEDÉSMÓDOK, ATTITÜDŐK	ÖNÁLLÓSÁG ÉS FELELŐSSÉG MÉRTÉKE
Bemutatja a munkaviszony létesítésének fontosabb elemeit, feltételeit és a munkaszerződés formai és tartalmi követelményeit. Munkája során használja az IKT eszközöket.	Megnevezi a munkaviszony létesítésének jogszabályi (formai és tartalmi) feltételeit. Tisztában van a papír nélküli kommunikációs formák, az online felületek és visszajelzések használatának előnyeivel.	Figyelemmel kíséri a munkaviszony létesítésére vonatkozó szabályok változását, elkötelezett a szabályos foglalkoztatásban. Előnybe részesíti a papír nélküli, online kommunikációs formákat.	Önálló véleményt formál a szerződés elfogadásáról vagy elutasításáról. Önálló javaslatokat fogalmaz meg az online kommunikációs formák alkalmazására.

A képzés adatai 12. évfolyam

A projekt megnevezése: Szervezésre fel! – első rendezvény megszervezése

A projekt célja: A képzés célja, hogy a résztvevők számára átfogó és gyakorlati ismereteket nyújtson a rendezvényszervezés terén, felkészítse a résztvevőket a rendezvények teljes körű tervezésére, szervezésére és lebonyolítására, valamint segítse őket a különböző rendezvényszervezési kihívások kezelésében.

Projekteredmény: Egy konkrét rendezvény megtervezése, meghívóval, programtervvel, lebonyolítási tervvel és a rendezvény költségvetésének összeállításával.

Tanulási és értékelési stratégia

A képzés célja: A résztvevők számára gyakorlati eszközöket és technikákat biztosítson a rendezvények hatékony és sikeres szervezéséhez. A képzés során a résztvevők megismerik a rendezvények teljes folyamatát az előkészületektől a lebonyolításig, és megtanulják kezelni az esetleges problémákat és kihívásokat, amelyek felmerülhetnek egy rendezvény során. Ezenkívül a rendezvényszervezési képzés célja, hogy fejlessze a résztvevők szervező-készségét, projektmenedzsment képességeit, kommunikációs és problémamegoldó képességeit, valamint az idő- és erőforrás-menedzsmentet. A képzés segít abban, hogy a résztvevők hatékonyan és eredményesen működjenek együtt a rendezvényekben részt vevő szponzorokkal, partnerekkel és szolgáltatókkal. Összességében a rendezvényszervezés képzés célja, hogy felkészítse és megerősítse a résztvevőket a rendezvények sikeres szervezésében, és lehetőséget biztosítson számukra, hogy magas színvonalú és profi rendezvényeket valósítsanak meg, amelyek emlékezetes élményt nyújtanak a résztvevők számára.

Célcsoport: elsődlegesen a szakképzésben lévő negyedéves tanulók.

Fejlesztendő területek: A képzés során interaktív tanulási módszereket alkalmazunk, mint pl. csoportmunka, szerepjátékok, esettanulmányok, szimulációk és gyakorlati feladatok. Ez lehető-

vé teszi a résztvevők számára, hogy aktívan részt vegyenek a tanulási folyamatban, megosszák tapasztalataikat és interakcióba lépjenek egymással. Mindezek mellett átfogó és részletes képzési anyagokat biztosítunk, amelyek segítik a tanulási folyamatot.

A résztvevők a megtanult ismereteket projektmunka formájában alkalmazzák, valós rendezvényeket terveznek és szerveznek meg. A képzés során olyan alapvető és specifikus témákkal foglalkozunk, mint pl. a rendezvényszervező szerepe és felelőssége, a rendezvénytervezés folyamata, a költségvetés készítése, a rendezvénylogisztika, a rendezvénymarketing és kommunikáció, valamint az utókövetés és értékelés.

Kompetenciák: információgyűjtés, lényegkiemelés, közös gondolkodás, vitakészség fejlesztése, új ismeretek megszerzése, együttműködés, kezdeményezőkézség, kommunikáció, anyanyelvi ismeretek, íráskészség, fogalmazási készség, digitális készség.

Eszközök: A képzést célszerű gépteremben megvalósítani, hogy minden tanulónak internetkapcsolattal rendelkező számítógépe legyen, a szükséges felhasználói szoftverekkel (böngésző, szövegszerkesztő). Az oktatónak számítógép és projektor szükséges. Mindezek mellett szükséges még: flipchart, csomagolópapír, színes zsírkreták, filcek, ragasztók, magazinok, olló, post-it-ek.

Módszerek: csoportmunka, egyéni munka, interaktív előadás, páros munka, közös gondolkodás, csoportos beszélgetés.

Tanulási eredmények

KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	ISMERETEK	ELVÁRT VISELKEDÉSMÓDOK, ATTITÚDOK	ÖNÁLLÓSÁG ÉS FELELŐSSÉG MÉRTÉKE
Elkészíti a szervezetben belüli és kívüli rendezvények programját, összeállítja programtervét, kiválasztja a partnereket, és lebonyolítja a programot.	Ismeri a rendezvényszervezéssel kapcsolatos feladatokat, azok sorrendjét. Azonosítja a felmerülő problémákat és a lehetséges megoldási lehetőségeket.	Elkötelezett a rendezvények minőségi megszervezése iránt	Felelősséget vállal a rendezvényszervezés során végzett munkájáért.

A képzés adatai 13. évfolyam

A projekt megnevezése: Vállalkozz! – egy vállalkozás üzleti tervének elkészítése

A projekt célja: A képzés célja, hogy a résztvevőknek átfogó ismereteket és készségeket adjon az üzleti tervezés folyamatáról. A képzés során a résztvevők megismerik az üzleti terv fontosságát, valamint megtanulják, hogyan hozzanak létre és állítsanak össze egy hatékony üzleti tervet. A képzés során a tanulónak fejlődik a stratégiai és az analitikai gondolkodása.

Projekteredmény: Egy konkrét üzleti terv kidolgozása a családi vállalkozásra vonatkozóan.

Az üzleti terv elemei kidolgozva:

- Összefoglalás
- Vállalkozásleírás
- Piackutatás
- Stratégiatervezés
- Működési terv
- Pénzügyi terv
- Kockázatelemzés

Tanulási és értékelési stratégia

A képzés célja: A résztvevők számára elméleti és gyakorlati ismereteket nyújtson az üzleti tervezés folyamatáról. A képzés során a résztvevők megtanulják, hogyan készítsenek hatékony üzleti terveket, amelyek segítségével meghatározhatják vállalkozásuk irányát, céljait és stratégiáját. A képzés hozzájárul a résztvevők üzleti tudásának és készségeinek fejlesztéséhez, valamint segít abban, hogy hatékonyan tervezzenek és irányítsanak egy vállalkozást.

Célcsoport: elsődlegesen a szakképzésben lévő ötödéves tanulók.

Fejlesztendő területek:

- **Üzleti tervezés:** A résztvevők megtanulják, hogyan készítsenek strukturált üzleti terveket, beleértve a célokat, stratégiákat, pénzügyi terveket és működési terveket.
- **Stratégiai gondolkodás:** A képzés során a résztvevők fejlesztik stratégiai gondolkodásukat, megtanulják elemző szemléletmóddal megközelíteni a vállalkozásukat, valamint hatékony stratégiákat dolgozni ki.
- **Pénzügyi tervezés és elemzés:** A résztvevők megszerzik a pénzügyi tervezés alapjait, beleértve a bevételi és költségtervezést, a profitabilitás elemzését és a cash flow tervezését.
- **Kommunikációs és prezentációs készségek:** A képzés során a résztvevők fejlesztik kommunikációs és prezentációs készségeiket, hogy hatékonyan tudják bemutatni üzleti terveiket, és meggyőzően tudjanak kommunikálni üzleti partnereikkel és/vagy a befektetőkkel.

Kompetenciák: megfigyelés, információgyűjtés, lényegkiemelés, kooperáció, új ismeretek megszerzése, együttműködés, kezdeményezőkézség, kommunikáció, vállalkozói képesség, anyanyelvi ismeretek, megfigyelés, íráskészség, fogalmazási készség, digitális készség.

Eszközök: Flipchart, számítógép, labda, csomagolópapír, filctoll, kockázat-cetlik, ragasztó, projektor, okostelefonok.

Módszerek: A képzés során interaktív előadásokat és főként csoportmunkát alkalmazunk, valamint esettanulmányokkal és szimulációval mélyítjük az elméleti ismereteket.

Értékelés: A résztvevők gyakorlati feladatokat oldanak meg és produktumot értékelnek ki önállóan és csoportban. Az oktató folyamatos visszajelzést ad a csoportoknak, így biztosítható a tanulási folyamat támogatása.

Tanulási eredmények

KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	ISMERETEK	ELVÁRT VISELKEDÉSMÓDOK, ATTITÚDOK	ÖNÁLLÓSÁG ÉS FELELŐSSÉG MÉRTÉKE
A rendelkezésre álló információ birtokában előkészíti a vállalkozás üzleti tervének rá bízott részeit.	Ismeri az üzleti terv felépítését, az egyes részek információszükségletét. Ismeri a marketingterv, működési terv, humánerőforrás tervezés, pénzügyi terv felépítését és készítésének módját. Tisztában van az arculati elemek jelentőségével.	Kreativitásra törekszik az üzleti terv és részeinek készítése során.	Vezetői iránymutatásnak megfelelően alakítja az üzleti terv és részeinek tartalmát.

2. sz. Melléklet

Business for All – Erasmus+ KA229 pályázattípus projektje

PROJEKT MEGNEVEZÉSE:	Business for All – Erasmus+ KA229
PROJEKTET MEGVALÓSÍTÓ INTÉZMÉNY:	Andrássy György Katolikus Közgazdasági Technikum, Gimnázium és Kollégium, Eger
PROJEKT KIDOLGOZÓJA:	Tóth Vera + 5 ország projektkoordinátora
PROJEKT CÉLJA:	<ol style="list-style-type: none">1. A tanulók vállalkozói készségeinek fejlesztése.2. A tanulók megismertetése a vállalkozói világgal nemzetközi kontextusban.3. A vállalkozói sikerhez szükséges ismeretek és készségek elsajátítása.4. 21. századi készségek elsajátítása.5. Weboldal és e-kereskedelem létrehozásának megtanítása.6. Egy vállalat népszerűsítésének elsajátítása.7. Partneriskolák jogkorlátainak cseréje a vállalkozói készségek fejlesztésének terén.8. Nyelvi készségek fejlesztése.9. Soft skillek fejlesztése.10. Európai állampolgárság érzésének erősítése.11. Kulturális kompetenciák fejlesztése.
PROJEKTERMÉKEK :	<ol style="list-style-type: none">1. Projekt honlapja: https://sites.google.com/cannizaroect.edu.it/business-for-all/home2. Diákvállalkozások honlapjai, webshopjai, üzleti tervei: https://sites.google.com/cannizaroect.edu.it/business-for-all/final-products3. E-book: https://drive.google.com/file/d/1xYmEjm_uE2FkfSVG6Fy4fhigZ2wbuSxF/view4. Hétnyelvű üzleti szógyűjtemény: https://drive.google.com/file/d/1Tngpjd1Gikd0peEuV-g4YXzI-UgDafJO/view5. Videók a projekttalálkozóról: https://sites.google.com/cannizaroect.edu.it/business-for-all/home6. Bannerek, roll-up-ok, poszterek
PROJEKT CÉLCSOPORTJA:	A gazdasági képzésben tanuló diákok, akiket egy nemzetközi projektbe vontak be.
PROJEKT IDŐTARTAMA:	2020. szeptember 1. – 2023. augusztus 31.
BEVONT PARTNEREK:	vállalatok, egyetemek, kormányzati szervek, EU intézmények
A PROJEKT ÁLTAL FEJLESZTETT KOMPETENCIÁK:	<ul style="list-style-type: none">• vállalkozói kompetenciák• kooperáció• kreativitás• kritikus gondolkodás• kommunikáció angol nyelven• soft skillek (magabiztosság, elfogadás, érzelmi intelligencia, rugalmasság, motiválhatóság)• digitális készségek• szakmai tudás

	PROJEKT RÉSZFELADAT	PROJEKT TERMÉK	FEJLESZTETT KOMPETENCIÁK	TANULÁSI EREDMÉNY	ÉRTÉKELÉS
1.	A projekt meghirdetése a partneriskolákban, logótervező verseny.	Projektlogó	Kreativitás, digitális készségek	A tanuló tanári segítséggel megéri a projekt lényegét. Kreativitását önállóan használva digitális vagy hagyományos eszközök segítségével logót készít.	A legjobb logó kiválasztása a kedvelések száma alapján.
2.	Az érdeklődő diákok vállalkozási öteteinek összegyűjtése.	Vállalkozási ötetek	Kreativitás, csapatmunka, kommunikáció, vállalkozói készség, angol nyelvű kommunikáció	A tanuló képes az ötetet angolul megfogalmazni. Kreativitását használva vállalkozási ötetet talál ki.	Országonként 2-2 legjobb ötlet tanárok által történő kiválasztása.
3.	Első projektalkalmazó • az országok vállalkozási öteteinek prezentációja, • nemzetközi csapatokban a nekik leginkább tetsző vállalkozási ötlet kiválasztása – SWOT analízis készítése, logótervezés, szlogenírás, • kérdőíves piackutatás.	6 SWOT analízis, vállalkozások logói és szlogenjei	Csapatmunka, elfogadás, rugalmasság, angol nyelvű kommunikáció, szakmai ismeretek, kulturális készségek, digitális készségek (online kérdőívkészítés, Excel használata)	A tanuló angol nyelven készít és ad elő prezentációt. A tanuló el tudja készíteni adott vállalkozás SWOT analízisét. Ismeri és használja a szekunder forrásokat piackutatás során. Tudja a kérdőívkészítés szabályait, ez alapján kérdőívet készít. A kapott eredményeket meg tudja jeleníteni grafikákon segítségével.	A mobilitás végén értékelő kérdőív alapján a következő találkozó fejlesztendő területeinek meghatározása.
4.	Canvas modell saját vállalkozásra szabása	Vállalkozások Canvas táblája	Csapatmunka, online meeting szervezése, szakirodalom felkutatása és használata, angol nyelvű kommunikáció	A tanuló ismeri a Canvas modellt, amelybe be tudja helyettesíteni a felkutatott információkat.	A közgazdász tanár kollégák szóbeli szakmai értékelése
5.	Második projektalkalmazó: • 7P tervezése, • vállalkozási forma kiválasztása, • emberei erőforrás terv készítése, • pénzügyi terv elkészítése.	Elkészülnek az üzleti tervek.	Csapatmunka, alkalmazkodás, angol nyelvű kommunikáció, szakmai tudás, kritikus gondolkodás, digitális kompetenciák, kulturális készségek	A tanuló ismeri a marketingeszközöket, és képes saját vállalkozására beazonosítani azokat. Tudja a vállalkozási formák jellemzőit. Képes előrelátóan gondolkodni, tervezni. Ismeri a bevételi forrásokat és a költségvetésüket. Alapos és pontos számítások elvégzésével mérleget készít.	A mobilitás végén értékelő kérdőív alapján a következő találkozó fejlesztendő területeinek meghatározása.
6.	Harmadik projektalkalmazó: • honlapkészítés, • Quik applikációval promóciós videóforgatás.	Vállalkozások honlapjai, promóciós videók	Csapatmunka, angol nyelvű kommunikáció, szakmai tudás, digitális kompetenciák, kreativitás, kulturális készségek	A tanuló tud a wix.com oldalon honlapot készíteni, tartalmat feltölteni. Ismeri a Quik applikációt, amellyel videót vág és feliratot készít.	A mobilitás végén értékelő kérdőív alapján a következő találkozó fejlesztendő területeinek meghatározása.

	PROJEKT RÉSZFELADAT	PROJEKT TERMÉK	FEJLESZTETT KOMPETENCIÁK	TANULÁSI EREDMÉNY	ÉRTÉKELÉS
7.	Negyedik projektalkalmazó: • webshop tartalomkészítés (termékfotók, leírások), • elektronikus kereskedelmi jogi háttérének megismerése.	Webshop menüpont tartalommal feltöltve a honlapokon	Csapatmunka, angol nyelvű kommunikáció, szakmai tudás, digitális kompetenciák, kreativitás, kulturális készségek	A tanuló ismeri az e-kereskedelem legfőbb jellemzőit. Jó minőségű fotókat készít.	A mobilitás végén értékelő kérdőív alapján a következő találkozó fejlesztendő területeinek meghatározása.
8.	Ötödik projektalkalmazó: • promóciós terv elkészítése, • vállalkozást népszerűsítő marketinganyagok tervezése, készítése.	Promóciós terv, szórólapok, névjegykártyák, reklámvideók	Csapatmunka, angol nyelvű kommunikáció, szakmai tudás, digitális kompetenciák, kreativitás, kulturális készségek	A tanuló tudja a promóciós terv részeit, képes azt elkészíteni a vállalkozására vonatkozóan. Ismeri a Canva programot, amellyel plakátot, névjegykártyát és egyéb promóciós anyagot készít.	A mobilitás végén értékelő kérdőív alapján a következő találkozó fejlesztendő területeinek meghatározása.
9.	Hatodik projektalkalmazó: • keresőmotorok alkalmazása a vállalkozásnál, • kulcsszavak segítségével a vállalkozás találati rangsorának növelése.		Digitális kompetenciák, csapatmunka, angol nyelvű kommunikáció, szakmai tudás, kulturális készségek	A tanuló ismeri a keresőmotor optimalizáció fő jellemzőit. Képes megfelelő kulcsszavak előállítására, valamint azok hatékony használatára.	A mobilitás végén értékelő kérdőív alapján a következő találkozó fejlesztendő területeinek meghatározása.
10.	Üzleti szövegűtemény elkészítése	Üzleti szövegűtemény	Idegen nyelvi és anyanyelvi készségek, szakmai tudás	A tanuló képes a szakszavak jelentésének magyarázatára angol nyelven. Ismeri az angol szakkifejezés magyar megfelelőjét.	Angoltanár és közgazdász tanár kollégák értékelik a nyelvhelyességet és szakmaiságot.
11.	Blogbejegyzések	Blog a projektalkalmazókról	Nyelvi készségek, digitális kompetenciák, kreativitás	A tanuló össze tudja foglalni gondolatait néhány mondatban angolul. Használja a blogfelületet szöveges, fényképes és videó tartalmak megosztására.	Minden koordinátor ellenőrzi a találgatások után a résztvevők bejegyzéseinek meglétét.
12.	E-book készítéséhez tartalomgyűjtés: • üzleti tervek, • találgatók termékeinek bemutatása.	E-book	Digitális kompetenciák, angol nyelvi kommunikáció, szakmai tudás, kreativitás, csapatmunka, pontosság	A tanuló tud Power Point prezentációt készíteni. Képes együttműködésképe az online térben is.	A koordinátorok nyomom követik a határidőkhöz rendelt tartalmak elkészülését.
13.	Videókészítés a projektalkalmazókról	Videók	Digitális kompetenciák, angol nyelvi kommunikáció, szakmai tudás, kreativitás, csapatmunka	A tanuló videóválogásra alkalmas programokat használ.	A koordinátorok nyomom követik a határidőkhöz rendelt tartalmak elkészülését.

3. sz. Melléklet

Képekben az utazási élmény

Szakmai együttműködés a külföldi beutaztató turizmusban Erasmus+ mobilitáson projekt a 11. és 13. évfolyamos turisztikai technikus és a 11. évfolyamos informatikai képzésben a 2022-1-HU01-KA121-VET-000061000 számú támogatás keretében

PROJEKT MEGNEVEZÉSE:	Szakmai együttműködés a külföldi beutaztató turizmusban Erasmus+ mobilitáson
PROJEKTET MEGVALÓSÍTÓ INTÉZMÉNY:	Gyulai Szakképzési Centrum Székely Mihály Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium és a görög Lemonas Travel beutaztató turisztikai szolgáltatásokat nyújtó utazási iroda
PROJEKT KIDOLGOZÓI:	Palyusik Éva, Ardainé Tóth Anikó, Andrej Éva
PROJEKT CÉLJA:	Görögországban működő beutaztató iroda kínálatának digitális eszközökkel való népszerűsítése a magyar turisták körében. Fakultatív kirándulásokat összesítő videó tervezése, szerkesztése, elkészítése. A szakmák közötti együttműködés fontosságának szemléltetése; a szakmai vizsgára a portfólió vagy vizsgaremek elkészítésének támogatása, az ezekhez szükséges feladatokra való felkészülés.
PROJEKT CÉLCSOPORTJA:	11. és 13. évfolyamos turisztikai technikus tanulók; szakma: turisztikai szervező 11. évfolyamos informatika és távközlés ágazatos tanulók; szakma: informatikai rendszer- és alkalmazásüzemeltető technikus
PROJEKT ÓRASZÁMA:	6 óra formális keretek között iskolai előkészítő foglalkozások keretében + 10 óra önálló kutatás + 120 óra egybefüggő Erasmus+ gyakorlat
PROJEKT ÜTEMEZÉSE:	májustól júliusig

A projekt leírása

A görögországi utazási iroda magyar vendégeket fogad a nyári szezonban, akiknek egynapos fakultatív kirándulásokat kínál a nyaralás napjaira. Az iroda azt tervezi, hogy kínálatát színes és informatív videó formájában is népszerűsíti leendő vendégei számára. Az informatikai ágazatban tanulók feladata a fakultatív kirándulások megismerése, információk gyűjtése, a marketing videó megtervezése és elkészítése, a népszerűsítés platformjainak megtervezése és előkészítése.

A turisztikai technikus tanulók egy magyarországi utazási iroda görög partnerének beutaztató tevékenységében való aktív részvételét, az utazási iroda feladatainak valós helyzetben történő ellátását végzik mentori támogatással.

Projektmegvalósítás lépései:

1. Az Erasmus+ felkészítő órákon a tanulók megismerik a fogadó szervezet, a külföldi gyakorlati helyszín és a magyarországi utazásszervező vállalkozás üzleti kapcsolatának rendszerét. Kulturális felkészítést kapnak Észak-Görögország természeti és kulturális értékeiről, hagyományairól és gasztronómiai kultúrájáról és a beutazó turizmus helyi jelentőségéről. Ismertetjük a tanulókkal a mobilitás szakmai programját, és kiosztjuk azokat a feladatokat, amelyeknek összehangolt végeredménye a projekt terméke. A tanulók megismerik az értékelés rendszerét is.
2. A turizmus-vendéglátás ágazaton tanulók önálló kutatási munkát kapnak, melynek témái az utazási irodai marketing tevékenység és online megjelenés, valamint a fogadó szervezet által szervezett fakultatív programok helyszíneinek megismerése. Az informatika és távközlés

ágazat tanulóinak a kutatási témája a mobilitás során használt video- és kiadványszerkesztő programok megismerése. A kutatási eredményeket egy Trello felületen összesítik, így a mentor és a koordinátor is nyomon tudja követni a tanulók munkáját. A Trello felületen a feladatok leírása is látható.

3. Az Erasmus+ mobilitás során a tanulók valódi környezetben találkozhatnak a beutazó csoportok fogadásával, elszállásolásával, informálásával, az adminisztrációval és az asszisztenciával kapcsolatos feladatokkal. Részt vesznek a fakultatív kirándulásokon, megismerik a csoportkísérés és az idegenvezetés részfeladatait és összetett rendszerét. Megismerik az utazási iroda értékesítési tevékenységét, melynek kínálatát kitöltik a fakultatív kirándulások, a járműbérlet és a panziós étkeztetés.
4. A háromhetes mobilitás első és második hetében a turisztikai ágazat tanulói, amellyel, hogy ismerkednek az utazási irodai feladatokkal, egyénileg is végeznek munkát, illetve egy meghatározott szempontsor alapján figyelik meg a fakultatív kirándulások programjait. Az informatika ágazat tanulói vágóképeket és vágóvideókat készítenek a programokról.
5. A mobilitás utolsó hetében az informatikai ágazatos tanulók a turisztikai ágazat tanulóinak szakmai információit és az utazási iroda speciális igényeit is figyelembe véve elkészítik a videót.
6. A tanárok, valamint a vállalati mentorok folyamatosan figyelik, nyomon követik a csoportok projektjeinek alakulását, kiemelten figyelve az időközi határidőre. Írásbeli visszajelzést adnak a diákok számára a hiányosságok, a kevésbé kidolgozott területekre vonatkozóan. A projekt dokumentálása a Trello-ban történik. Ezáltal könnyen nyomon követhető minden munkafázis, a csoporttagok aktivitása és a produktum is.
7. A mobilitás utolsó napján a tanulók bemutatják a videót a tanulótársak, a kísérőtanárok, a mentorok, az iroda dolgozói és az iroda magyarországi partnere számára.
8. A projekt informatikai termékét felhasználják a Görögországba tartó turistabuszokon és a szálláshelyeken kihelyezett televíziók segítségével a szobák elfoglalására váró utasok számára, valamint kiegészítő szemléltető eszközévé válik az érkezés napján tartott welcome meetingek értékesítési tevékenységének.
9. A projekt termékének és a közös munkának az értékelése különböző szempontok alapján történik a projektben résztvevők, a mobilitáson részt vevő, de más ágazatokon tanuló diákok, a mentorok, kísérőtanárok, az iroda dolgozói és a magyarországi utazásszervező partnere által.
10. Azok a tanulók, akik folytatják tanulmányaikat, a következő tanév szeptemberében a szakmai órán mutatják be munkájukat, ahol a szakmai tanárok és az osztálytársak szintén értékelik a videót.
11. A jól kidolgozott értékelési rendszernek köszönhetően a projekt eredményeinek értékelése validálhatóvá válik. A tanulók munkája tantárgyi értékelésben realizálódik, a feladatok során bizonyított aktív részvételért a tanulók intézményi elismerést, dicsőretet kapnak. Az értékelés rendszerét fontos előre ismertetni a részt vevő tanulókkal, ezáltal a diákok még motiváltabbá válnak a feladatok teljesítése során.
12. A projekttermék az iskola számára felhasználható a jövőbeli mobilitások toborzási és előkészítő szakaszában és/vagy a disszeminációs tevékenység során.
13. A projekttermék a jövőben felhasználható mindkét ágazat szakmai óráin.

PROJEKTFELADATOK					
TARTALOM	TEVÉKENYSÉG	MÓDSZEREK	TANANYAG		HATÁRIDŐ
			ISKOLA	VÁLLALAT	
Fogadószervezet tevékenysége, a külföldi gyakorlati helyszín és a magyarországi utazásszervező vállalkozás üzleti kapcsolatának rendszerre, a beutazó turizmus helyi jelentősége.	A fogadópartner által megartott elkészítő foglalkozás.	PPT kivittéssel egybekötött frontális előadás.		Mediterrán területen működő turisztikai vállalkozások tevékenységének sajátossága, nemzetközi kapcsolatrendszerre, a beutazó turizmus helyi jelentősége.	Mobilítás előtt 2 hónappal.
Észak-Görögország természeti, kulturális értékei, hagyományai és gasztronómiai kultúrája.	Kulturális felkészítés az iskolában.	PPT kivittéssel egybekötött frontális előadás.	Görögország turizmusföldrajza, történelme, kultúrája, hagyományai, gasztronómiája.		Mobilítás előtt 2 hónappal.
A projektfeladat, a Trello, az értékelés rendszerének megismerése.	Szakmai előkészítés az iskolában a fogadópartner bevonásával.	Workshop jellegű feladat, ráhangolódás a feladatokra a Trello segítségével.	A Trello felület megismerése, a projekt résztvevőknek regisztrálása, az értékelés rendszere.	A projektfeladatok kiosztása, a határidők egyeztetése, felelősök kijelölése.	Mobilítás előtt 1,5 hónappal.
Szakmaspecifikus feladatok kiosztása és részletes megbeszélése az informatikai ágazat tanulóival.	Szakmai előkészítés az iskolában.	Gyakorlati feladat a szaktanárok vezetésével és egyéni otthoni feladatok.	Internetes kutatás az iskolai szakmai óra keretében a CapCut videóágó programmal és a Canva kiadványszerkesztő programmal, valamint a mobiltelefonnal történő videó készítés technikáiról.		Mobilítás előtt 1,5 hónappal történik a felkészítés, az otthoni munka és a Trello felület tartalommal való feltöltése a mobilítás kezdetéig tart.
Szakmaspecifikus feladatok kiosztása és részletes megbeszélése a turizmus-vendégeltetés ágazat tanulóival.	Szakmai előkészítés az iskolában.	Gyakorlati feladat a szaktanárok vezetésével és egyéni otthoni feladatok.	Egyéni kutatómunka otthon és a szakmai órák keretében: Közép-Makedónia régió, Pieria megye, Olimposz-hegység, Katenni, Thesszaloniki, Sklathos, Skopelos, Edessa, Pozzar, Meteora, Athén – utazási irodai marketingmegjelenés. A tanulók ezekről a témákról készítenek rövid bemutató leírásokat, amelyeket a Trellóban küldenek be.		Mobilítás előtt 1,5 hónappal történik a felkészítés, az otthoni munka és a Trello felület tartalommal való feltöltése a mobilítás kezdetéig tart.

PROJEKTFELADATOK					
TARTALOM	TEVÉKENYSÉG	MÓDSZEREK	TANANYAG		HATÁRIDŐ
			ISKOLA	VÁLLALAT	
Turizmus-vendégeltetés: tanulók információgyűjtése: a külföldi utazási iroda által kínált fakultatív programok tartalma és a desztináció kínálta turisztikai lehetőségekről.	A mentor közreműködésével a tanulók megismerik a desztináció kínálta turisztikai lehetőségeket és az utazási iroda fakultatív kirándulásait tartalmát.	Jegyzetek készítése, melyeket a Trellóban gyűjtenek össze, ezzel is támogatva a projekt termékének elkészítését.		Kirándulásokon való részvétel megszervezése a tanulók számára, információgyűjtés szempontsorának kialakítása közösen a tanulókkal.	A mobilítás időszakára alatt.
Informatikus tanulók információgyűjtése: a külföldi utazási iroda által kínált fakultatív programok tartalma és a desztináció kínálta turisztikai lehetőségekről.	A mentor közreműködésével a tanulók megismerik a desztináció kínálta turisztikai lehetőségeket és az utazási iroda fakultatív kirándulásait tartalmát.	Vágóképek és videók készítése, melyeket a Trellóban gyűjtenek össze, ezzel is támogatva a projekt termékének elkészítését.		Kirándulásokon való részvétel megszervezése a tanulók számára, információgyűjtés szempontsorának kialakítása közösen a diákokkal.	A mobilítás időszakára alatt.
A projekt termékének elkészítése.	A fakultatív kirándulásokról és a desztináció kínálta turisztikai lehetőségekről szóló marketingvideó elkészítése.	CapCut program és a Canva szerkesztőprogram segítségével a Trellóban található anyagokból az informatikus tanulók elkészítik a videót, a turisztikai ágazat tanulói a videóhoz elkészítik a szövegeket.		A mentor felügyelete mellett turisztikai reklámvideó elkészítése.	A mobilítás időszakára alatt.
Videóbemutató	A projekt termékének bemutatása a tanulók, a kísérőtanárok, a mentorok, az iroda dolgozóit és az iroda magyarországi partnere számára	Nagyképernyős televízió segítségével a projekt tagjai levettik a videót.		A projekterméket bemutató rendezvény előkészítése a turisztikai ágazat tanulóinak bevonásával.	A mobilítás utolsó napjában.
Értékelés	A marketingvideó értékelése a mentor, a kísérőtanárok, a mobilítás más szakmákból kikerülő tanulók (akkor, látják a videót), a görög iroda és a magyarországi partneriroda dolgozóit, a projektben résztvevő diákok (önreflexió) által.	Online értékelő lapokon, amelyek linken elérhetők.	Értékelések validálása.	Értékelőlapok megosztása.	A mobilítás utolsó napjában.

A projekt konkrét tanulási eredményei

SOR-SZÁM	KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	ISMERETEK	ELVÁRT VISELKEDÉSMÓDOK, ATTITÜDŐK	ÖNÁLLÓSÁG ÉS FELELŐSÉG MÉRTEKE
1.	Az utazási vállalkozás árukínálata, árualapja szerint összeállított egy konkrét utazási ajánlatot a megrendelő igényei alapján.	Ismeri az utazásszervezés és az utazásközvetítés fogalmát, különbségét, a szervezés munkafázisait, a piaci kereslet hatását az árukínálatra.	Törekszik a szakzerű utazásszervezésre, a vele kapcsolatos ismeretek elsajátítására. A megrendelő igényeinek alapos feltérképezése után precíz, pontos információgyűjtést végez, azok alapján megfontoltan és megbízatosan állít össze a keresletnek megfelelő ajánlatot.	Önállóan végez adatgyűjtő tevékenységet, az ajánlat tartalmáról egyeztet szakmai partnereivel, az elkészült ajánlatért felelősséget vállal a szabad helyek függvényében, valamint az ajánlatban rögzített árfolyamig.
2.	Az utazási irodában megtalálható információ és segédanyagok segítségével felvilágosítást ad a potenciális utasoknak, támogatja őket a számukra legkedvezőbb döntés meghozatalában. Az utasokkal való kommunikációja során, szükség esetén, kezeli a stressz- és konfliktushelyzeteket.	Ismeri az utazási katalógusok kötelező tartalmi elemeit, leléptetését, használatát.	Törekszik ismereteinek folyamatos mélyítésére, minél több desztináció/útcél és azok attrakcióinak megismerésére. Adott információt megkeres, élményszerűen átad, "eladja" az utat. Szem előtt tartja az utas bizalmának elnyerését, elégedettségének elérését. Tudatosan törekszik a konfliktushelyzetek minden fél számára kielégítő rendezésére.	Önállóan kezeli az adott konfliktushelyzeteket, döntéseket hoz, azokért felelősséget vállal. Betartja és betartatja az üzleti életben elvárt erkölcsi szabályokat, normákat, a viselkedéskultúra szabályait. Önállóan elgazdolk az utazási iroda nyomtatott és digitális segédanyagai között.
3.	Az utazási csomagok összeállításához a programtervek alapján előkalkulációt készít, meghatározza az árakat, majd utókalkulációt készít az eredményesség meghatározása céljából.	Ismeri a mindennapi munkája során használható különböző stresszkezelési technikákat.	A kalkuláció során törekszik a szakyszerű, pontos számítások elvégzésére.	Önállóan készíti előkalkulációt és utókalkulációt a programszervezésre, kiutazásra és beutazásra, ellenőri számításait, hiba esetén korrigálja azt.
4.	Forgatókönyvet készít a csoportkísérő/idegenvezető számára a kiutazó, beutazó és beforduló programra vetítve. A forgatókönyv készítése közben a szolgáltatókkal és az idegenvezetővel szakmai egyeztetéseket végez.	Ismeri az üzleti életben elvárt erkölcsi szabályokat, normákat és a viselkedéskultúra szabályait.	Részletekbe menő alaposan felkészíti a forgatókönyvet. Úgyel az adatok megfelelő rögzítésére, alaposan felkészíti az idegenvezetőt / utaskísérőt.	Önállóan készíti el a forgatókönyvet, miután egyeztetette a szükséges adatokat és információkat a szolgáltató partnerével.
5.	Az értékesített szolgáltatásokhoz, utazási csomagokhoz részvételi jegyet készít és ad át, tájékoztatást nyújt az utasoknak elutazás előtt.	Ismeri az utazásszervezéshez kapcsolódó szabályokat, a szolgáltatások sorrendjét, különféle szolgáltatások ellenértékének számítási módját.	Adatrögzítés során maximális pontosságra törekszik. Úgyel arra, hogy az utas minden szükséges utazási dokumentumot megkapjon. Pontos tájékoztatást ad az útcélról, a szükséges utazási dokumentumokról, esetenként ollásokról, éghajlatról, vallási és étkezési szokásokról.	A szolgáltató partnerekkel együttműködve egyeztet a megrendelt szolgáltatások a visszaigazolások alapján, ellenőri azokat. A részvételi jegyek átadásakor önállóan tájékoztatja az utast a szükséges tudnivalókról.

SOR-SZÁM	KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	ISMERETEK	ELVÁRT VISELKEDÉSMÓDOK, ATTITÜDŐK	ÖNÁLLÓSÁG ÉS FELELŐSÉG MÉRTEKE
6.	Előkészíti egy szervezett út reklámkampányt. Használja a modern kommunikációs eszközöket (közösségi média) a turisztikai vállalkozás marketingtevékenysége közben. Értékesítési akciókat hirdet és bonyolít le.	Átfogóan ismeri a marketingtevékenységet és annak minden elemét (marketingkommunikáció, reklám, eladásiötlet, PR). Ismeri a közösségi média szerepét, felhasználási lehetőségeit és a médiatípusok felhasználási szintjét használatát.	Az előkészítés során törekszik a kreativitásra, figyeli a konkurencia ötleteit. Folyamatos önfelkészítést végez a reklám- és vásárlásösztönzés és az eladásiötletterjesztés területén. Törekszik az ATL és a BTL eszközök közül a megfelelő kiválasztásra és használatára, a közösségi média lehetőségeinek kihasználására a marketingtevékenység során.	Munkatársaival együttműködve dolgozza ki a kampányt a megadott instrukciók alapján. Önálló ötletet egyeztetel vezetőjével, munkatársaival.
7.	Közvetlenül kommunikál a potenciális vendéggel magyar és angol nyelven.	Ismeri a személyes eladás jellemzőit, formáit, létjogosultságát, a személyes eladás lehetőségét a turizmusban.	Protokoll és az üzleti élet szabályai szerint kommunikál. Törekszik a szabatos, pontos, élményszerű megfogalmazásra, a vendéggel empatikusan bánt, döntésében támogatón segít.	Önállóan kommunikál, betartja a vállalati belső szabályzatot és a protokoll kommunikációra vonatkozó előírásokat.
8.	Részt vesz a vállalat marketingstratégiajának megtervezésében, felépítésében és a kapcsolati rendszer szélesítésében.	Ismeri a marketingstratégia fogalmát és a marketingmenedzsment folyamatát, a marketing-mix elemeit és azok alkalmazási lehetőségét a turisztika területén.	Segíti a vállalat marketingtervezését, munkájára igényes, pontos, precíz, alapos.	Instrukció alapján önállóan vagy kollégáival együttműködve végez kutatásokat, felelősségteljesen javasol különböző stratégiákat.
9.	Feladatokat vállal egy turisztikai cég, vállalkozás marketingtevékenységének megtervezésében. A marketingtervet a cég piaci környezetéhez igazítja, folyamatosan figyeli a régió, a térség, a város adottságait és jellemzőit.	Ismeri a marketingterv elkészítésének lépéseit és a tartalmát befolyásoló tényezőket. Ismeri a turizmusra vonatkozó speciális marketingterv-készítés jellemzőit, a kapcsolódó irányvonalakat háttérdokumentumokat (Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia 2030 – Turizmus 2.0).	Törekszik Magyarország országimázsát építő tartalmak követésére, azok területeit összehasonlítja a mobilitás helyének lehetőségeivel.	Instrukció alapján önállóan vagy kollégáival együttműködve végez felelősségteljes vállalati marketingtervezést.
10.	Angol nyelven kommunikál szóban és írásban.	Ismeri az angol nyelv nyelvtani szabályait, szófurdulatait, kifejezéseit, alkalmazza azokat szóban és írásban.	Törekszik nyelvi tudásának folyamatos fejlesztésére, újabb idegen nyelvek elsajátítására.	Önállóan, közép szinten kommunikál angol nyelven szóban és írásban.
11.	Tematikus utakat, városlátogatásokat szervez, szervezőkora lánkra túzi Észak-Görögország vonzerőit, turisztikai termékeit.	Ismeri a fontosabb, városlátogatások alkalmával bemutatott attrakciókat, a vidéki tematikus utakat és azok vonzerőit.	Törekszik ismereteinek folyamatos bővítésére és mélyítésére. A régió attrakcióinak személyes meglátogatásával is saját önfejlesztését szolgálja.	Önállóan vagy kollégáival együttműködve szervez tematikus és városlátogató utakat, szolgáltatói partnereivel együttműködve bonyolítja le azokat.
12.	Reklámkampányban használja a közösségi média eszköztárát.	Ismeri a Facebook, Twitter, Instagram, Snapchat, Youtube, Google+, Tripadvisor lehetőségeit.	Teljesen önállóan használja a közösségi média felületet.	Ödfigyel másokra, mások személyiségi jogaira a közösségi média felületek használatakor.

Megjegyzés: A tanulási eredmények 1-9-ig a Turisztikai technikák képzési és kimeneti követelményeiben megtalálhatóak, a 10-12-ig a szakképző intézmények egyedi tanulási eredményei a mobilitással összefüggésben.

4. sz. Melléklet

„Terülj-terülj asztalkám” – a tanulók motiválását segítő élménypedagógiai projekt

PROJEKT MEGNEVEZÉSE:	„Terülj-terülj asztalkám” - a tanulók motiválását segítő élménypedagógiai projekt
PROJEKT AZONOSÍTÓ:	2021-2-HU01-KA210-VET-000049381
PROJEKTET MEGVALÓSÍTÓ INTÉZMÉNY:	Váci Szakképzési Centrum Petzelt József Technikum és Szakképző Iskola
RÉSZTVEVŐ ORSZÁGOK:	Magyarország, Németország
PROJEKTVEZETŐ OKTATÓK:	Aladics Antal, Lakatos Mária, Péter Zsuzsanna, Polónyi-Némédi Andrea
BEVONT PARTNEREK:	Ceredu OHG (kis- és középvállalkozás)
PROJEKT CÉLJA:	A projekt elsődleges célja a szakmai képzés hiánypótlása volt: a gasztronómia művészeti szinten való esztétikus művelése (tálalás, terítés), ami a turizmus-vendéglátás ágazat szakmai képzésében ma már elvárásnak számít, még nem jelenik meg a szakmai követelményrendszerben. A projekt másodlagos célja, hogy fejlessze a tanulók szakmai kompetenciáit és személyiségét, valamint az, hogy egy hátránykompenzáló és motiváló programot kínáljon a kevesebb lehetőséggel rendelkező, tanulásban gátolt fiatalok számára.
PROJEKT CÉLCSOPORTJA:	a vendéglátó-turizmus területén szakmát tanuló hátrányos helyzetű tanulók
IDŐTARTAM:	2022. április 1. – 2023. augusztus 1.
PROJEKT HONLAPJA:	https://petzeltj.hu/projektek/teruelj-teruelj-asztalkam-a-tanulok-motivalasat-segito-elménypedagógiai-projekt

A projekt leírása

A vendéglátáshoz kapcsolódó projektben a tanulókat művészeti tevékenységeken keresztül, élménypedagógiai eszközökkel fejlesztettük. Az élménypedagógia a reformpedagógia egyik iránya, amely az oktatás formális eszközei helyett az élményeken alapuló tanítást-tanulást hangsúlyozza. Az élménypedagógia a közvetlen tapasztalásokon és aktív cselekvéseken keresztül non-formális munkamódszert alkalmazva támogatja a tanulókat fejlődésükben.

A projektben elsősorban a formák, színek, rajzok és a tárgyfestészet, valamint egy külföldi mobilitás nyújtotta benyomás segítségével törekedtünk az élmények pedagógiai kiaknázására. A művészetekben rejlő kreativitás a személyes készségek, az önismeret, önértékelés, önkifejezés és a szociális kompetenciák mellett a projekt a tanulók szakmai készségeit is fejlesztette. A passzív befogadást felváltotta az alkotó tevékenység által történő tanulás, amely az aktivitáson és élményszerűségeken keresztül megteremtette a tanulóknak a tanulásához szükséges motivációs bázist is.

Az élménypedagógiai foglalkozáson a szabályok csupán keretet képeztek: a lehetőségek, a kreatív feladatok közül minden tanulónak a „saját megoldását” kellett megtalálnia. Tehát az élménypedagógia a saját tapasztalatokat és a megélt élményeket feldolgozva vált tanulási helyzeté. A fejlesztés eredményeként a hátrányokból eredő személyiségjegyek pozitív irányba változtak: fejlődött az „én-képük”, javult az önértékelésük, a motiváció, (ki)alakult a jövőképük. A létrehozott alkotások, a pozitívan megélt mobilitás és az elkészített „Food-art” ételek elismerésével helyreállítottuk tanulóink önbecsülését és kialakítottuk szakmai elhivatottságukat.

A projekt produktuma:

Saját, egyedi tervezésű és készítésű tányérok a rájuk tálalt ételekkel, cukrászati termékekkel, továbbá a megterített asztalokkal. A tálaló eszközök és az azokon tálalt ételek, desszertek harmóniájának megtervezése és kialakítása.

A projektben megvalósult tevékenységek:

1. Művészeti foglalkozások az iskolában

A kreatív foglalkozások egy tanéven keresztül heti rendszerességgel zajlottak az iskolában a művésztanár kolléga vezetésével és a többi szakmai megvalósító együttműködésével, mintegy 40 hátrányos helyzetű tanuló bevonásával.

A művészeti foglalkozások tematikusan felépítettek voltak, a „művészi nehézséget” tekintve fokozatosak, illetve bizonyos eseményekhez igazodva aktuálisak. A fokozatosság elve alapján haladt a munka afelé, hogy egy tányér felületét milyen színekkel és formákkal töltsék meg a tanulók, úgy, hogy arra a későbbiekben ételkreációt tervezzen és helyezzen el. A projekt célja az volt, hogy a tanulók megértsék: az esztétikus tálalás elengedhetetlen része a minőségi vendéglátásnak.

A foglalkozások tematikái:

- vonal
- forma,
- színek,
- motívumok,
- technikázási gyakorlatok,
- kompozíció,
- aranymetszés szabályai,
- díszítőfestészet,
- plasztikus megoldások,
- terítési szabályok és tálalási megoldások.

2. A projektmegvalósító oktatók felkészítése a kreatív műhelymunkára Németországban

A szakmai oktatók Németországban a Paintme műhelyében maguk is kipróbálták és megtanulták a kerámiafelületek megmunkálási módjait, és elsajátították a különböző technikákat. A szakmai megvalósítók turisztikai-vendéglátóipari szakemberek voltak, akik ugyan tisztában voltak a gasztronómiában a dizájn elvárásokkal, de most egy élménypedagógiai projekten keresztül, vagyis sajátos módon a tanulóiknak is át kellett adni ezeket az ismereteket. Ehhez pedig nekik maguknak is tanulni kellett. Megalkották az első tányérkészletet, amelyet felhasználtak a pincér tanulók versenyre való felkészítésében is, és a versenyen kiváló eredményt (ezüstérem) értek el.

3. A tanulók műhelymunkája Bayreuthban

A tanulók kétszer 10 fős csoportban utaztak Németországba, Bayreuthba, ahol a kreatív műhelyben szakmai irányítással megtanulták a kerámiafelület megmunkálásának többféle technikáját, majd megtervezték a saját tányérjuk szín- és formavilágát. A kiégetést követően a tanulók megcsodálhatták, hogy milyen szép alkotásokat voltak képesek létrehozni.

4. Ételek tervezése és elkészítése a megtervezett tényérokhoz

Az elkészült tényérokhoz tanulóink ételeket is terveztek, és a projektzáró rendezvényen a tényér és az étel harmóniáját valósították meg.

5. A projektzáró eseménye – kiállítás

A projektzáró eseményre 2023. június 16-án került sor, ahol a tanulók munkáiból megszerveztünk kiállítást, amely ételbemutató kóstoltatással volt egybekötve. Ezen a rendezvényen tudtuk a nagyközönségnek bemutatni a projekt eseményeit és résztvevőit (tanulókat és szakmai segítőt), valamint a projekt produktumait is. A projekt szakaszairól az érdeklődők a falakon látható fotódokumentációból tájékozódhattak.

Mérés-értékelés a projektben

A projektben be- és kimeneti mérés is történt. Az iskolapszichológus saját battériával felvázolta a tanulók személyiségprofilját, amely kiindulási alapként szolgált annak megállapításához, hogy a projektben való részvétel okozhat-e pozitív változást a tanulóban. A kimeneti mérés megerősítette a projekt eredményességét.

Néhány gondolat a projektben résztvevő tanulóktól:

- „Nagyon sok szép élményben volt részem, és sokat fejlődött az esztétikai érzékem.”
- „Nem is hittem volna, hogy ilyen szép alkotásra vagyok képes!”
- „Jó volt csapatban dolgozni és megélni egy közösségi létet.”
- „Az utazás hihetetlen élmény volt!”
- „Többet tudok a szakmámról, és remélem, ezt szakácsként később is tudom alkalmazni!”

A projekt hatása és utóélete

A projekt befejezését követően is lehetőséget biztosítunk a tanulók részére, hogy részt vegyenek tematikus művészeti foglalkozásokon. Látva a művészet/vizuális nevelésnek a személyiségre gyakorolt jótékony hatását, a Ferenczy Múzeum támogatásával az iskolai képzési rendbe beillesztettünk múzeumpedagógiai foglalkozásokat. Oktatóink belső képzés keretében megismertek a projektmódszerrel mint munkaformával, amelyet egyre többen alkalmaznak a témafeldolgozások során.

5. sz. Melléklet

Tartsunk lépést a mozgóképi tananyagfejlesztésben is! (E4FMA – e-learning for Film Making Artistically)

PROJEKT MEGNEVEZÉSE:	Tartsunk lépést a mozgóképi tananyagfejlesztésben is! (E4FMA – e-learning for Film Making Artistically)
PROGRAM:	Erasmus+, KA2 Stratégiai partnerség
PROJEKTET MEGVALÓSÍTÓ INTÉZMÉNY:	SZÁMALK-Szalézi Technikum és Szakgimnázium
RÉSZTVEVŐ ORSZÁGOK:	Franciaország, Bulgária, Egyesült Királyság, Magyarország, Spanyolország
PROJEKTVEZETŐ OKTATÓ:	Fillenz István animációkészítő szakoktató
PROJEKT CÉLJA:	A filmkészítés legújabb technológiai és ehhez kapcsolódó szakmai ismereteinek elsajátítása.
PROJEKT CÉLCSOPORTJA:	Kreatív ágazathoz tartozó szakmát tanuló diákok.
KÖZVETLEN CÉLCSOPORT:	Mozgókép- és animációkészítő szakmai képzésben résztvevő tanulók és oktatók.
PROJEKT IDŐTARTAMA:	2021. március 1. – 2023. június 30.
A PROJEKT PARTNERSÉG JELLEMZŐJE:	a projekt nemzetközi Szalézi iskolai közösségi kezdeményezés eredménye.
PROJEKT KOORDINÁTOR:	Association Maisons Don Bosco (Franciaország) • Association Maisons Don Bosco (Párizs) • Don Bosco Intuition Entertainers Media, Franciaország (Párizs) • Fondation Don Bosco Marseille (Marseille) • OGEF FRANCOIS D'ESTAING, (Franciaország, Rodez) • Association de l'Institut Professionnel Lemonnier (Franciaország, Caen) • Casa Salesiana de Nuestra Señora del Pilar (Spanyolország, Zaragoza) • Thornleigh Salesian College, (Egyesült Királyság, Manchester) • PTG „Tsar Simeon Veliki” Targovishte (Bulgária, Targoviste) • Don Bosco Szalézi Társasága (Budapest) • SZÁMALK-Szalézi Technikum és Szakgimnázium (Budapest)
PARTNERSÉG:	
PROJEKT HONLAPJA:	https://www.szamalk-szalezi.hu/e4fma/

A projekt leírása

A projekt azt a tűzte ki célul, hogy a konzorciumban részt vevő intézmények diákjait és tanárait megismerteti a filmkészítés legújabb technológiai és ehhez kapcsolódó szakmai ismereteivel. A filmkészítés részfolyamatainak megismertetése céljából a projekt keretében oktatóvideók („tutoriál”) készültek különleges hangzási és vizuális hatáselemekkel aláfestve. Az oktatóvideókat a projektben résztvevő intézmények tanulócsoportjai és tanárai közösen készítették el a Párizsi Filmakadémia szakmai irányítása mellett.

A tizenkét oktatóvideó elkészítése az egyes partnerek által vállalt tematikus területek mentén történt, iskolánk a filmkészítés történetének modulját és a vizuális effektek és a filmvágás bemutatását vállalta és teljesítette. A projekt során kiemelt prioritást élvezett a projektben részt vevő tanulók dramaturgiai, digitális tartalom-előállítás, együttműködési, valamint a szakmai angol nyelv hatékony alkalmazásához kapcsolódó kompetenciáinak fejlesztése.

A projekt szakmai megvalósítása a kooperatív tanulás, a differenciálás és a projektmunka módszerének alkalmazásával történt. A megvalósítók kiemelten kezelték a kritikai gondolkodás támogatását, amely a kreatív ágazatban kiemelt jelentőségű területet jelent.

Online oktatói felületen 12 témakör került kidolgozásra:

1. A forgatókönyv snittelése és a költségvetés készítése	7. Vizuális effektek és filmvágás
2. Helyszínbiztosítás és helyszínkezelés	8. Színkorrekció
3. Helyszínfelderítés és próbaforgatás	9. A hang-utómunka alapjai
4. Szereposztás	10. Filmreklámozás a közösségi médiában és a nyomtatott hirdetésben
5. Helyszíni hangfelvétel	11. A filmművészet története - 1
6. Mozgófényképezés	12. A filmművészet története - 2

A 11. és 12. számú témakör oktatóanyagát a magyarországi Don Bosco Szalézi Társasága és az Egyesült Királyság-beli Thornleigh Salesian College diákjai együtt készítették. Az online felület elérhetősége:

A projekt hatása és utóélete

A projekt iskolánkban ösztönzőleg hatott oktatóink azon törekvéseire, hogy mind módszertanilag, mind tartalmilag továbbfejlesszék és megújítsák a kreatív ágazathoz tartozó szakmákat. Konkrét javaslatként merült fel a valóság-hű digitális képalkotás (angol szaknyelvi kifejezéssel: Computer-generated Imagery, CGI) oktatásának professzionális szintű beillesztése a Kreatív ágazat jelenlegi tartalmi kereteibe.

A filmes, televíziós, reklám- és általában a vizualizációs területeken egyre inkább nő az igény a valóság-hű digitális képalkotás technikai ismereteit és kompetenciáit egyaránt alkalmazni képes szakemberekre, ezért célunk, hogy ezzel a projekttel és a kapcsolódó kezdeményezésekkel folyamatosan támogassuk végzős tanulóinkat a 21. századi szükségletekhez igazodó, kreatív álláshelyeken történő elhelyezkedésben.

Projektben alkalmazott mérés-értékelési módszerek

A projekt során az önértékelés, a teljesítmény alapú értékelés és a csoportos önreflexió értékelési módszereit alkalmaztuk, kiemelt szempontként kezelve a szakmai fejlődést és a kreativitást.

1) Önértékelés: A diákok a párizsi mobilitások során egy-egy részfolyamatot követően az adott témakörhöz rendelt kísérőtanárok jelenlétében értékelték a filmkészítési folyamatban való részvételük eredményességét.

2) Teljesítmény alapú értékelés: A tanulóink által elkészített munkafolyamatok minőségének értékelése előre meghatározott szempontrendszer szerint történt szakmai eredményességi, azaz technikai, valamint kreatív és művészeti kritériumok alapján.

3) Csoportos önreflexió: A mobilitások során a munkanapot csoportmegbeszélés zárta, amelynek keretében a teljes stáb tagjai közösen értékelték az alkotói folyamatban való részvétel minőségét és hatékonyságát.

A tutorialok elkészülését követően valamennyi diák elvégezte az online kurzust, és a rendszer által generált értékelésnek megfelelő visszajelzést kapott mind a tizenkét témakörre vonatkozóan.

Projektben fejlesztett tanulási eredmények vagy kompetenciák

KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	ISMERETEK	ELVÁRT VISELKEDÉSMÓDOK, ATTITÜDŐK	ÖNÁLLÓSÁG ÉS FELELŐSSÉG MÉRTEKE	KAPCSOLÓDÁS AZ ADOTT TÉMAKÖRHOZ
Képes a forgatókönyv (alapjainak) összeállítására.	Ismeri a forgatókönyv részlet.	Szakszerűen összehangolja a forgatókönyv egyes elemeit.	Önállóan összeállítja a forgatókönyv egy-egy részletemét.	1.
Képes képalkotó munkára. Helyesen használja a színrendszereket.	Ismeri a színelméleti és mozgóképi előírásokat.	Precízen végzi munkáját.	Útmutatás mellett elvégzi az analóg és a digitális színkeverést.	3., 6., 7., 8.
Felhasználja a filmművészeti és médiatörténeti ismereteket. Digitális eszközökkel álló- vagy mozgóképet készít.	Ismeri a filmművészeti és médiatörténeti alapvető tényeket, információkat.	Ígénye van szakmai ismereteinek bővítésére.	Tanári irányítás mellett digitális eszközökkel álló- vagy mozgóképet tervez filmtörténeti témában.	11., 12.
Mozgóképi szoftverek használatával elkészíti a különböző típusú vizuális alapelemeket (kép, tér, fény, szín, forma, mozgás).	Áttekinthető módon ismeri a modellező, képalkotó, komponáló programokat.	Nyomon követi a technikai és vizuális környezet fejlődését.	Folyamatosan alkalmazza az önértékelést és önkorrekciót.	6., 7., 8., 9., 10.
A vizuális alapelemek készítése során csoporttársaival együtt közösen oldja meg a szakmai kihívásokat.	Ismeri a problémamegoldás alapvető módszereit.	Csoportmunkában eredményesen együttműködik, konfliktusmegoldásra törekszik.	Csoportmunkában elfogadja a közös döntéseket, az egyéni részfeladatokat önállóan teljesíti.	Valamennyi témakörhöz kapcsolódó kompetencia
A szakmai terminológiát szakszerűen alkalmazza az angol nyelvű kommunikáció során.	Alapszinten ismeri az angol nyelvű szakmai terminológiát.	Ígénye van szaknyelvi szókincsének bővítésére.	Önálló, írásos munkavégzés során helyesen használja a szaknyelvi kifejezéseket.	Valamennyi témakörhöz kapcsolódó kompetencia
Kiválasztja a produkciós alkotás céljának megfelelőbb helyszínt.	Ismeri a forgatási helyszínválasztás követelményeit.	Törekszik az idő- és munkafolyamatok optimalizálására.	Vezetői iránymutatás mellett képes a helyszínválasztási feladat teljesítésére.	2., 3., 5.

6. sz. Melléklet

Erasmus+ szakmai gyakorlat Németországban

PROJEKT MEGNEVEZÉSE:	Erasmus+ szakmai gyakorlat Németországban
PROJEKTET MEGVALÓSÍTÓ INTÉZMÉNY:	Szegedi Szakképzési Centrum Kőrösy József Közgazdasági Technikum
PROJEKT KIDOLGOZÓI:	Közgazdasági munkaközösség
PROJEKT CÉLJA:	Az előzetesen tanult gazdálkodási, számviteli, pénzügyi, kommunikációs és idegen nyelvi ismeretek hasznosítása az Erasmus+ program keretein belül megvalósuló nemzetközi szakmai gyakorlat során.
PROJEKT CÉLCSOPORTJA:	Gazdálkodás és menedzsment tanulók 11-14. évfolyam
PROJEKT IDŐTARTAMA / ÓRASÁMA:	130 óra

A projekt leírása

A projekt során a részt vevő tanulók a háromhetes szakmai gyakorlatukat teljesítették idegen nyelvi környezetben, a németországi partnerintézményben, amit egy 30 órás szakmai felkészítés előzött meg. Az Erasmus+ mobilitás alatt a tanulók 15 munkanapon napi 6 órában szakmai feladatokat teljesítettek a szakképző helyek elvárásai alapján.

A projekt produktuma

A gazdálkodás és menedzsment ágazat szakmaiban a szakmai vizsga egyik kötelező eleme a portfólió. Ennek a vizsgaportfóliónak az egyik elemeként készül el az Erasmus+ szakmai gyakorlat dokumentációja, pontosabban annak kötelező tartalma: a szakmai beszámoló. A beszámoló tartalma: a felkészítés során megismert vállalkozás gazdasági feladatainak és a vállalkozás vagyónának bemutatása, részletes költségvetés és szakmai szószeret.

Az értékelés formája és eszközei

A tanulókat az oktatók egyénileg értékelték: a diákok két tantárgyból kaptak osztályzatot. A két tantárgy kiválasztása az évfolyamtól függött a három felsorolt tantárgy közül: idegen nyelv, ügyintézői ismeretek, gazdálkodási ismeretek.
A projektdokumentáció elérhető a Google Classroom megfelelő kurzusában.

A projekt részfeladatokra bontása és a részfeladatok megfeleltetése a KKK-ban szereplő kompetenciáknak, melyek elsajátítását segíti a projekt

AZ ERASMUS+ PROJEKT- MEGVALÓSÍTÁS LÉPÉSEI	ERASMUS+ PROJEKT KAPCSOLÓDÁSI PONTJAI A KÉPZÉSHÉZ ÉS A KKK-HOZ	KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	ISMERETEK	ELVÁRT VISELKEDÉSMÓDOK, ATTITÜDŐK	ÖNÁLLÓSÁG ÉS FELELŐSÉG MÉRTEKE
A mobilitásra felkészítő Gazdasági előkészítő és nyelvi felkészítő foglalkozások során kapott instrukciók és a mobilitásra kidolgozott feladatok feladatai alapján végzi el a szakmai gyakorlatot.	Szakirányú oktatás 1 Pénzügyi-számviteli ügyintéző 6.3 Szakirányú oktatás szakmai követelményei 1. sor	Azonosítja a vállalkozások gazdasági feladatait.	Megnevezni képes a vállalkozások számviteli, pénzügyi, adózási, ügyviteli feladatait. Ismeri a köztük lévő összefüggéseket.	Elfogadja a vállalkozásokkal összefüggő gazdasági feladatokat.	Betartja a vállalkozások gazdasági műveleteinek intézésére vonatkozó szabályokat.
A mobilitásra felkészítő Gazdasági előkészítő és nyelvi felkészítő foglalkozások során kapott instrukciók és a mobilitásra kidolgozott feladatok feladatai alapján végzi el a szakmai gyakorlatot.	Szakirányú oktatás 2 Pénzügyi-számviteli ügyintéző 6.3 Szakirányú oktatás szakmai követelményei 2. sor	Rendszerezzi a vállalkozás vagyont	Felsorolja a mérlegtevételeket. A vagyontárgyakat elhelyezi a mérlegben. Érti a mérleg összefüggéseit.	Elfogadja a vállalkozások vagyontárgyainak kapcsolatos jogszabályi előírásokat.	Betartja a vagyontárgyak mérlegtevételekbe történő besorolásának szabályait.
A felkészítések végén a kiutazást megelőzően és a későbbi munkaerőpiaci folyamatokban használni felel.	A szakképzés végén, a munkaerőpiacra lépés során. 6.2 Ágazati alapkutatás szakmai követelményei 2. sor	Bemutítja a munkaviszony létesítésének fontosabb elemeit, feltételeit, és a munkaszerződés formai és tartalmi követelményeit.	Csoportosítani képes a vállalkozás vagyontárgyait. Ismeri a vállalkozás életében betöltött szerepüket.	Figyelemmel kíséri a munkaviszony létesítésére vonatkozó jogszabályok változását, elkötelezett a szabályos foglalkoztatásban.	Önálló véleményt formál a szerződés elfogadásáról vagy elutasításáról.
A szakmai gyakorlata és a beszámolás során gazdasági számításokat végez.	6.2 Ágazati alapkutatás szakmai követelményei 6. sor	Alapvető statisztikai számításokat végez és az eredményeket értelmezi.	Viszonyismertet, középértékek ismerete. Érti és értelmezi a kapott eredményeket és a közöttük fennálló összefüggéseket.	Törekszik a megbízható adat- és információforrások használatára.	Felelősséget vállal saját számításainak eredményéért.
A szakmai gyakorlata során a munkahelyen megismert szoftver segítségével könyvel.	Szakirányú oktatás 3 6.3 Szakirányú oktatás szakmai követelményei 3. sor	Könyvelési feladatokat lát el könyvelőprogram segítségével a vállalkozás szabályzatának megfelelően.	Ismeri a könyvelés szabályait, a vállalkozás helyi számviteli rendjét.	Elfogadja a könyvelésre vonatkozó előírásokat és helyi szabályokat, valamint feltétele ellenőrzését.	Vállalja a felelősséget könyvelési tevékenységéért.
Gazdasági előkészítő, a teljes mobilitás folyamán a költségvetés vezetését folytatja.	Szakirányú oktatás 11 6.2 Ágazati alapkutatás szakmai követelményei 11. sor	Családi költségvetést készít. Megtervezi a saját céljai eléréséhez szükséges bevételeket. Megtervezi egy családi projekt megvalósításának finanszírozását. Használja az online banki szolgáltatásokat.	Ismeri a költségvetés szabályait, a vállalkozás helyi számviteli rendjét.	Kritikusan szemléli a különböző forrásokból származó hitelintézeti ajánlatokat.	Önállóan intézi az életvetéséhez kapcsolódó fizetési feladatokat.

AZ ERASMUS+ PROJEKT- MEGVALÓSÍTÁS LÉPÉSEI	ERASMUS+ PROJEKT KAPCSOLÓDÁSI PONTJAI A KÉPZÉSHÉZ ÉS A KKK-HOZ	KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	ISMERETEK	ELVÁRT VISELKEDÉSMÓDOK, ATTITÜDŐK	ÖNÁLLÓSÁG ÉS FELELŐSÉG MÉRTEKE
A felkészítések, a mobilitás és a beszámolás folyamán dokumentál, rendszerez.	Szakirányú oktatás 17 6.3 Szakirányú oktatás szakmai követelményei 17. sor	Kézeli az egyes projektekhez kapcsolódó iratanyagokat, dokumentumokat.	Ismeri a vállalat pályázati lehetőségeit. Tudja rendszerezni a pályázati dokumentációkat.	Elfogadja a határidőket és az elszámolás követelményeit.	Együttműködve a csapattal látja el a projektek és pályázatok tevékenységét.
Idegennyelvi (országismeret) előkészítő során és a külföldi szakmai gyakorlata során a németországi kulturális szabályokat alkalmazza.	13. évfolyam munkavállalói idegen nyelv 6.2 Ágazati alapkutatás szakmai követelményei 18. sor	Adott szituációnak megfelelően alkalmazza a kapcsolattartás kulturált szabályait.	Ismeri a hétköznapi és gazdasági életben használatos viselkedéskultúra alapvető szabályait.	Képviselet és tudatosan alkalmazza a kultúrát kapcsolattartás szabályait. Magára nézve is kötelezőnek tartja az udvarias viselkedésetikai szabályait.	Önállóan, felelősséggel használja a megtanult szabályokat, a kapott észrevételek, visszajelzések alapján folyamatosan fejleszti saját viselkedéskultúráját.
Idegennyelvi (országismeret) előkészítő során és a külföldi szakmai gyakorlata során, szakmai szókincsét fejleszti.	13. évfolyam munkavállalói idegen nyelv tantárgyi követelményei között	Adott szituációnak megfelelően alkalmazza a megismert szókincsét, szakmai szókincsét bővíti.	Ismeri a hétköznapi és gazdasági életben használatos viselkedéskultúra alapvető szabályait.	Szakmai szógyűjteményt készít idegen nyelven.	Önállóan gyűjti a mobilitás során megismert szakmai szavakat, amelyek jelentését mentorával egyeztet.
Munkanapló elkészítése, felhasználása.	Portfóliókurzus, a 13. év végén teljesítendő szakmai szóbeli vizsga tevékenység teljesítéséhez 6.2 Ágazati alapkutatás szakmai követelményei 14. sor	Irodai szoftvereket használ. Közösen dolgozunk felhőszolgáltatásokban társával. Dokumentumot hoz létre, módosít, megosztott dokumentumokat kezel.	Ismeri az irodai ügyviteli szoftvereket, a levelezés, az ügyirat- és szerződésékesítés követelményeit, valamint az iratmegőrzés szabályait.	Figyelemmel kíséri az ügyviteli folyamatokat támogató technikai újításokat.	A szakmai előírásoknak megfelelően végzi a levelezési és ügyiratkezelési feladatokat.
Munkanapló elkészítése, felhasználása.	Portfóliókurzus, a 13. év végén teljesítendő szakmai szóbeli vizsga tevékenység teljesítéséhez 6.2 Ágazati alapkutatás szakmai követelményei 13. sor	Közösen dolgozunk felhőszolgáltatásokban társával. Dokumentumot hoz létre, módosít, megosztott dokumentumokat kezel.	Ismeri a felhőszolgáltatások működését, a közös dokumentumkezelés használatának szabályait. Munkája során használja a papír nélküli kommunikációs formákat.	Elkötelezett a felhőszolgáltatások alkalmazása iránt.	Új felhőszolgáltatási megoldásokat kezdeményez.
Munkanapló elkészítése	Portfóliókurzus, a 13. év végén teljesítendő szakmai szóbeli vizsga tevékenység teljesítéséhez 6.2 Ágazati alapkutatás szakmai követelményei 15. sor	A dokumentumokat a tizujias vakírás módszerével állítja elő.	Ismeri a vakírás módszerét, amelyet hatékonyan használ a dokumentumkészítés során.	Törekszik tartalmi és formai szempontból egyaránt igényes dokumentumok készítésére.	A tizujias vakírás módszerével a szokásos időtartam alatt önállóan végzi feladatait.

Tanulói ellenőrző lista

SSZ.	FELADATOK	TELJESÍTÉS JELZÉSE DIÁK	TELJESÍTÉS JELZÉSE OKTATÓ
1.	Gazdasági és kulturális felkészítő foglalkozások (10 óra), amelynek során megismerkedtem <ul style="list-style-type: none"> • a munkanapló felépítésével, • a németországi gazdasági specifikumokkal, • a fogadó szervezettel, • az általam kitöltendő munkafüzettel, • önálló feladataimat megfelelő eredménnyel teljesítettem. • Hiányzásom mértéke nem haladta meg a 10%-ot. 		
2.	Német szakmai nyelvi felkészítő foglalkozások (20 óra): <ul style="list-style-type: none"> • házi feladataimat 100%-át elkészítettem a felkészítő foglalkozásokra, • önálló feladataimat határidőre feltöltöttem a projekt kurzusába, • a felkészítés során elvárt tesztekkel megfelelő eredménnyel teljesítettem (min. 60%). • hiányzásom mértéke nem haladta meg a 10%-ot. 		
3.	Pszichológiai felkészítő foglalkozások (10 óra): <ul style="list-style-type: none"> • hiányzásom nem volt. 		
4.	Bemeneti nyelvi szintfelmérő: <ul style="list-style-type: none"> • a szintfelmérőt min. 60%-ra teljesítettem. 		
5.	Bemeneti gazdasági szintfelmérő: <ul style="list-style-type: none"> • a feladatlapot kitöltöttem. 		
6.	A projekt munka elkészítése során vakon, tíz ujjal gépelve készítettem el: <ul style="list-style-type: none"> • szakmai beszámolómat magyar és idegen nyelven is, • költségvetésemet, • munkafüzetemet, • minimum 50 szóból álló szövegetemet. 		A külföldi mentor is értékeli (írásban).
7.	Elkészítettem és feltöltöttem a Classroom Portfólió, valamint a megfelelő Erasmus+ kurzusba a szakmai vizsgakövetelményeknek megfelelő projektdokumentációm.		
8.	Megfogalmaztam az önreflexiót a projekt során szerzett tapasztalataimról a jelentkezéskor beadott motivációs levelemre, valamint a gyakorlati helyen kapott értékelésre reflektálva.		
9.	Kimeneti nyelvi szintfelmérő: <ul style="list-style-type: none"> • a szintfelmérőt min. 60%-ra teljesítettem. 		
10.	Kimeneti gazdasági szintfelmérő: <ul style="list-style-type: none"> • a feladatlapot kitöltöttem. 		

Egyéb dokumentumok

1) Önreflexió

Elvárt minimumkövetelmény egy A/4-es oldal. Formátumát tekintve a Digitális alkalmazások órán tanultak szerint.

Segítő kérdések:

1. A munkafüzet milyen mértékben segítette a szakmai gyakorlat sikeres megvalósítását?
2. Mi az, ami a gyakorlati helyen folytatott munkában a legnagyobb kihívást és legnagyobb örömet jelentette számodra, hogyan kezelted ezeket?
3. Van-e olyan dolog, amelyet utólag másként oldnál meg?
4. Véleményed szerint miben fejlődött a projekt megvalósítása során?
5. Elégedett vagy a teljesítményeddel? Miért?

2) Mintaként az 5.2. fejezet instrukciói

5.2. A vállalkozás bemutatása

A bemutatást az alábbi instrukciók alapján végezd el.

- Mutasd be a szervezet méretét a tanult szakmai elmélet alapján! Válaszodat adatokkal igazold (foglalkoztatottak száma, éves nettó árbevétel, mérlegfőösszeg)!
- Mutasd be a vállalat jogi formáját a tanult szakmai elmélet alapján! Válaszodat adatokkal igazold (jegyzett tőkéje)!
- Mutasd be a munkaszervezetét a tanult szakmai elmélet alapján! Törekedj arra, hogy valós szervezeti ábrát mutass be!
- Mutasd be a szervezet külső-belső környezetét a tanult szakmai elmélet alapján!
 - a. A makroelemzésen kisebb hangsúly legyen, kerülj a felesleges statisztikai adatok közlését!
 - b. A külső környezet tekintetében nagyobb hangsúlyt helyezz az alábbi szereplőkre: fogyasztók, szállítók és versenytársak!
 - c. Törekedj a belső környezet (tulajdonos, menedzserek, alkalmazottak) részletes bemutatására!

